

Ulica, ki se ji težko upreš

Začenja se Sočna vilica, ki naznanja prihod sproščenosti na prostem ob dobri hrani in pijači.

Foto: Aleš Cipot

»Več pozornosti je treba posvetiti razvoju podjetništva«

»Pomembno je, da trendom ne le sledimo, ampak jih tudi ustvarjamo«

 Pokal gre v Mursko Soboto!

MURSKOSOBOŠKO DRUŠTVO UPOKOJENCEV je pripravilo prvi letošnji društveni izlet. 53 udeležencev je pot vodila v Savinjsko dolino. Upokojenci so si ogledali slikovit in cvetoči Mozirski gaj ter tamkajšnji etnografski muzej na prostem. Občudovali so raznobarvno cvetje, vonjali dišavnice ter opazovali vzorno in domiselno urejeno okolico. Pot so nadaljevali v Radmirje, kjer so si ogledali zakladnico z baročnimi oblačili in cerkev sv. Barbare. Pot so nadaljevali na Ljubno ob Savinji, kjer so si ogledali krajevne znamenitosti. »Ob lepih cvetočih travnikih in zanimivi okolici nas je šumenje Savinje še posebej navdušilo. Po obilnem kosilu na Ljubnem smo se proti domu vračali z lepimi vtisi,« je zaključila predsednica društva Angela Novak. | Geza Grabar

V POMURSKEM MUZEJU MURSKA SOBOTA so pripravili družinsko velikonočno delavnico. Višja kustosinja Mateja Huber pove, da so izdelovali pisanice v stari batik tehniki, pri kateri so jajčno lupino najprej porisali s tekočim čebeljim voskom. Jajce so nato obarvali v hladni barvi, narisani vzorec pa je ostal bel. Na koncu so nad plamenom z jajca odstranili vosek. Velikonočne pirhe so premazali z mastjo ali oljem in jim na ta način dodali lep sijaj. Tak način krašenja je bil nekoč v Prekmurju zelo razširjen. Letošnja posebnost delavnice so bile gostje iz Ukrajine, ki so predstavile ukrajinsko kulturo in tamkajšnje velikonočne značilnosti. Na delavnici so gostili Oleno, ki je na pokušino prinesla pasko, ukrajinski tradicionalni velikonočni kruh. | Melita Marič

NA OSNOVNI ŠOLI III MURSKA SOBOTA so v okviru druge mednarodne znanstvene konference FIT4Kid odprli vrata učilnic in pokazali učne ure, izvedene na temeljih fit pedagogike. Kar 23 strokovnih delavcev šole je ta dan odprlo vrata učilnic in prikazalo poučevanje skozi fit pedagogiko oz. učenje v gibanju. Učenje v gibanju temelji na uporabi nevro, kognitivno in motorično osmišljenih učnih metod, ki učečega spodbujajo h gibanju. Gre za obliko učenja v gibanju, ki učencem zagotavlja visoko stopnjo koncentracije, osredotočenosti in motivacije. Skozi učni proces učitelj ob pomoči različnih aktivnih metod zagotavlja aktivno vključenost vseh učencev, ki do znanja pridejo z lastnim naporom. V fit pedagogiki so učitelji le moderatorji oz. režiserji učnega procesa, glavni izvajalci so učenci. | Aleksandra Grah

V MIKKU smo skupaj s partnerji iz Bolgarije (Sdruzenie aktivno balgarsko obshtestvo), Portugalske (Proatlantico – associacao juvenil) in Litve (Tavo Europa) pripravili mladinsko izmenjavo MultiMusicArt, ki je od 10. do 18. aprila 2023 potekala v mladinskem domu Hodoš. 28 mladih iz štirih držav je spoznavalo pojme duševnih stisk, s katerimi se po epidemiji koronavirusa soočajo mladi. Predstavili so primere dobrih praks v boju proti duševnim stiskam skozi umetnost in glasbo ter ob pomoči multimedijskih orodij. Projekt financira program Erasmus+ Mladi v Akciji. | Mikk Murska Sobota

NA PREDVEČER PRVEGA MAJA so po vsej Sloveniji zagoreli kresovi. Prebivalce številnih krajev po državi so nato na praznik dela že zgodaj zjutraj prebudile prvomajske budnice in nič drugače ni bilo v Bakovcih, kjer tradicijo igranja budnic že vrsto let ohranja Prekmurska godba Bakovci. Ura je odbila šest, ko so godbenice in godbeniki krenili izpred vaško-gasilskega doma ter se s tovornjakom zapeljali po ulicah. Krajanje so ubranim melodijam godbenikov z veseljem prisluhnili. | Melita Marič

PRED ZAČETKOM MOTORISTIČNE SEZONE so člani Moto kluba Jekleni jahači svoje jeklene konjičke parkirali pred župnijsko cerkvijo sv. Ane v Bakovcih, kjer je domači župnik dr. Franc Zorec blagoslovil motorje, motoristke in motoriste ter jim zaželel srečo, zlasti pa varno vožnjo. Po blagoslovu, ki se ga je udeležilo trideset motoristov in motoristk, so se sv. Krištofu priporočili za srečno vožnjo. Sledila je panoramska vožnja do Grabonoša, k tamkajšnjim motoristom. Moto klub Jekleni jahači, ki deluje od leta 2010, bo letos organiziral tradicionalno srečanje motoristk in motoristov. »Srečanje bo prvi konec tedna v juniju potekalo pri ribiškem domu v Murški Soboti, blizu Expana,« pove predsednik kluba Jože Buzeti. | Melita Marič

Po Slovenski ulici bo zopet zadišalo

NATALIJA KREFT

Že veste, kje boste v petek, 19. maja? Začenja se 8. sezona Sočne vilice.

Vabljeni na Slovensko ulico že v petek, 19. maja, od 11. ure dalje. | Foto: Funkit Marketing

V petek, 19. maja, se začenja že osma sezona kulinarичnega festivala Sočna vilica, ki ob sončnih petkih z bogato ponudbo gostincev vabi v središče mesta. Na javno povabilo, ki ga je Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota objavil v začetku marca, se je ponovno odzva-

lo mnogo gostincev, ki bodo v letošnji sezoni obiskovalce razvajali z raznoliko hrano in pijačo. Sočna vilica vselej gosti več ponudnikov hrane, vinarja, pivovarja ter ponudnike sladkih jedi in prigrizkov. Poleg že znanih gostincev, ki smo jih v preteklih sezonah dobro spoznali, se bodo letos predstavili tudi novinci.

Dogodek popestri glasba

Hrana in pijača sta stalnica

Sočna vilica mineva v znamenju sproščenega vzdušja. | Foto: Aleš Cipot

Za osvežitev ob hrani bosta na prvi Sočni vilici letošnje sezone tudi Bevog s pestro paleto piv in Vinogradništvo Smej s svojimi vini. Seveda boste na račun prišli tudi sladokusci, Locco Roll s sladolednimi rolicami in Mojster Vafelj z vafli na sto in en način bosta poskrbela za vaše brbončice.

Sočne vilice, prav tako je zdaj že stalnica tudi živa glasba. Špirti so tisti, ki bodo odprli letošnjo sezono. Sicer je za sezono 2023 predvidenih devet Sočnih vilic, ki se bodo odvijale ob naslednjih petkih: 19. maja, 2., 16. in 30. junija, 14. julija, 11. in 25. avgusta ter 15. in 29. septembra. Organizatorji si seveda najbolj želijo sonca in zadovoljnih obiskovalcev.

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Mestne ulice, ki jih prenavljamo v okviru projektov trajnostne mobilnosti, vztrajno dobivajo novo podobo. Še teden, dva in mestno središče bo spet odprto za promet, ulice bodo normalno prevozne in – kar je najpomembnejše – najranljivejši v prometu, torej pešci in kolesarji, bodo varnejši, saj bodo lahko uporabljali širše pločnike in kolesarske steze. Zavedam se, da je celovita prenova povzročala precej nejevolje zaradi premikajočih se zapor, obvozov, prometnih zamaškov in udarnih jam ob nalivih, dostop do glavne avtobusne postaje in mestnih parkirišč pa je bil pogosto onemogočen. Toda verjamem, da bo slaba volja kmalu pozabljena, saj bo promet odslej varnejši, kanalizacija, ki je bila v tem delu mesta v celoti obnovljena, bo učinkovitejša, podoba ožjega mestnega jedra pa takšna, kot si jo regijsko središče zasluži.

Urejanji kolesarskih povezav po Gregorčičevi in Slomškovi ulici sta bili zadnja projekta Celostnih teritorialnih naložb iztekajoče se finančne perspektive, v kateri smo za namen trajnostne mobilnosti pridobili okrog 2,3 milijona evrov evropskih sredstev in obnovili okrog 4,3 kilometra kolesarskih poti, pločnikov ter pripadajoče cestne in preostale infrastrukture. Pozabili nismo niti na dodatne ozelenitve ulic, ki bodo poskrbele za senco in boljši zrak v mestu.

Obnova kolesarskega omrežja v mestu je bila razdeljena v več projektov in je vključevala obnovo več odsekov, ki zdaj omogočajo zvezno povezavo med Kroško, Slomškovo in Zvezno ulico do ožjega mestnega središča na Slovenski ulici ter med Ulico arhitekta Novaka, Gregorčičevo, Ulico Staneta Rozmana in Lendavsko ulico.

Odpira se nova finančna perspektiva, na katero smo na občini dobro pripravljeni. Prizadevali si bomo, da bomo lahko s projekti Celostnih teritorialnih naložb začeli čim prej. Nadaljevali bomo z ustvarjanjem odličnih pogojev za življenje, delo in obisk v mestu, hkrati pa spodbujali zdrav življenjski slog in prispevali k varovanju okolja.

Verjamem, da smo s tem tudi bliže glavnemu cilju vlaganj v trajnostno mobilnost – da bomo odslej raje in pogosteje pustili automobile doma ter se v službo in po opravkih v mesto odpravili s kolesom ali peš! Tako bomo prispevali k čistejšemu zraku in bolj zelenim mestnim ulicam, ki jih bomo razbremenili pločevine, hkrati pa bomo naredili nekaj dobrega še za svoje zdravje.

Vaš župan,

Damjan Anželj

Nova sezona, novi ponudniki

Že na prvi Sočni vilici bo s ponudbo razvajal RG Bistro iz Gornje Radgone. Ponudili bodo svež domači kruh s trakci zorjenega govejega ramsteka in sladki krompir, bučne testenine s paradižnikom in svežo baziliko ter prleško gibanico. Novinca sta tudi Zmajev vodnjak, ki ga vodi domači rapper Goran Radulović - Dula, ter Corralejo Bowls - Bine Hofman. Zmajev vodnjak bo postregel z odličnimi veganskimi prigrizki ter čaji, smoothieji in sladicami, Corralejo pa pripravlja ponudbo riževih skled, chia puding in domači ledeni čaj. Vsi, ki vam diši tradicionalna lokalna dobrota po imenu langaš, bodite brez skrbi, tudi v letošnji sezoni bo dišalo po česnu, zaseki, smetani in siru pri stojnici Langoš Vinarium.

Aprilska seja s težkimi odločitvami

KSENİJA GLAŽAR

Za mestnimi svetniki je naporna aprilska seja, na kateri so obravnavali več zelo pomembnih točk, med drugim tudi nujna povišanja cen.

V začetku aprilske seje so mestni svetniki najprej obravnavali predlog statuta mestne občine in statut v drugi obravnavi sprejeli. Drago Ružič iz mestne uprave je pojasnil, da ga je bilo treba uskladiti z zakonodajo in nomotelničnimi smernicami. Cilj predlaganega statuta je celovita statutarna ureditev Mestne občine Murska Sobota, saj določa in ureja temeljna načela organizacije in delovanja mestne občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov, ožje dele mestne občine (mestne četrti in krajevne skupnosti), neposredno sodelovanje občanov pri odločanju, občinske javne službe, sodelovanje mestne občine z drugimi občinami, premoženje in financiranje mestne občine ter splošne in posamične akte mestne občine, pomembne za njeno delovanje.

V nadaljevanju je Ružič predstavil še predlog poslovnika mestnega sveta, ki so ga mestni svetniki v drugi obravnavi prav tako potrdili. Vsebina poslovnika so določbe, ki podrobneje urejajo organizacijo in način dela mestnega sveta ter njegovih delovnih teles, in sicer konstituiranje sveta, pravice in dolžnosti članov sveta, seje sveta, akte sveta, volitve in imenovanja, razmerje med županom in svetom, delo sveta v izrednem stanju, spremembe in dopolnitve ter razlago poslovnika.

Upoštevana je bila pripomba mestnih svetnikov iz prve obravnave, da bi seje mestnega sveta in delovnih teles sklicevali po 15. uri ter da bi morala delovna telesa obravnavo opraviti tri dni pred sejo. Komisija za statutarna in pravna vprašanja je nato predlagala, stranka Gibanje Svoboda pa nato vložila še amandma, po katerem se poslovnik spremeni tako, da je odbor oziroma komisija dolžna opraviti obravnavo vsaj dva dni pred sklicano redno sejo, kar so mestni svetniki po glasanju sprejeli.

Potrdili zaključni račun

V naslednji točki dnevnega reda so potrdili zaključni račun proračuna za leto 2022, ki ga je svetnikom predstavil Robert Bencik iz mestne uprave. Po zaključnem računu proračuna za leto 2022 znašajo realizirani prihodki in drugi prejemki 21.668.046,63 evra ter odhodki in drugi izdatki 22.379.412,73 evra. Pri tem je bil evidentiran presežek izdatkov nad prejemki v višini 711.366,10 evra, kar pomeni zmanjšanje sredstev na računih iz preteklih let za navedeni znesek. Novo stanje na računih iz preteklih let je znašalo na dan 31. 12. 2022 778.576,48 evra. V letu 2022 je bilo treba za zagotavljanje tekoče likvidnosti najeti likvidnostni kredit. Mestna občina je imela na dan 31. 12. 2022 za 7.690.923,94 evra neodplačanih anuitet dolgoročnih kreditov. Za-

dolženost na prebivalca je znašala 411,65 evra.

Mestni svetnik Anton Slavic (Neodvisna stranka Pomurja) je v razpravi pripomnil, da so že ob sprejemanju proračuna opozarjali, da je nerealen, in da je bila v minulem mandatu realizacija proračunov približno 70-odstotna.

Mestni svetnik Bojan Petrijan (SDS) je v razpravi med drugim poudaril, da je potrebno v tem mandatu drugačno delo in da je treba določiti prioritete.

Znova o odloku o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Murska Sobota

V naslednji točki dnevnega reda je Milena Vöröš, direktorica mestne uprave, mestnim svetnikom predstavila predlog odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Murska Sobota, ki so ga mestni svetniki v prvi obravnavi sprejeli.

Občine soustanoviteljice s tem odlokom na novo določajo ustanoviteljstvo javnega zavoda Zdravstveni dom Murska Sobota za izvajanje zdravstvene dejavnosti. Javni zavod deluje na podlagi odloka iz leta 1992, zato je bistveno zastarel in ne ustreza sedanjim predpisom s področja zdravstva. Mestna občina je večkrat pripravila osnutek novega odloka, a še ni bil sprejet. Odlok je treba nujno sprejeti zaradi uskladi-tve z zakonodajo in opredelitve dejavnosti, ki jih zavod izvaja. Mestni svet je odlok obravnaval in ga v prvi obravnavi sprejel novembra 2021, v drugi obravnavi pa aprila 2022, a je bil vložen amandma, po katerem je bila k osnovni dejavnosti javnega zavoda dodana neprekinjena nujna zobozdravstvena dejavnost z zagotavljanjem dežurne zobozdravstvene službe. Po mnenju Računskega sodišča izvajanje dežurne zobozdravstvene službe, ki presega dogovorjen obseg v splošnem dogovoru za pogodbeno leto in v pogodbi o izvajanju zdravstvenih storitev zdravstvenega doma, ne predstavlja dejavnosti javne službe in ga zato ni mogoče financirati iz presežka prihodkov nad odhodki javnega zavoda. Posledično morajo tudi občine ustanoviteljice v aktu, v katerem bo določeno, da zdravstveni dom opravlja storitev neprekinjene nujne zobozdravstvene dejavnosti, opredeliti tudi obseg in pogoje ter določiti način financiranja te razširjene dejavnosti.

Tudi ministrstvo za zdravje je izdalo mnenje, da pravne podlage za neposredno financiranje zdravstvenih storitev iz državnega proračuna ni. Zgolj navedba v ustanovitvenem aktu zdravstvenega doma namreč ne daje pravne podlage za financiranje iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja oziroma iz državnega proračuna. Občine ustanoviteljice se, razen Občine Tišina, ki je sprejela odlok v vsebini, kot ga je v drugi obravna-

vi sprejel mestni svet, niso strinjale s sprejetim amandmajem. Zato je bila dodana neprekinjena nujna zobozdravstvena dejavnost z zagotavljanjem dežurne zobozdravstvene službe iz ustanovitvenega akta črtana. Dodano pa je bilo, da zdravstveni dom lahko opravlja dežurno zobozdravstveno službo tudi izven obsega, ki se zagotavlja iz sredstev zdravstvenega zavarovanja po splošnem dogovoru na področju zdravstva za pogodbeno leto, če potrebna sredstva za izvajanje te službe zagotovijo občine ustanoviteljice ali druge občine. Obseg, organizacijo in financiranje je treba navesti v posebni pogodbi med zavodom in občinami. Če bodo to storitev želele omogočiti svojim občanom, se bodo za to lahko odločile tudi druge občine v Pomurju, ne le soustanoviteljice. Odlok morajo v enaki obliki sprejeti vsi občinski sveti občin soustanoviteljic.

Mestni svetnik Miran Forjanič (Lista za našo Soboto) je v razpravi predlagal, da bi bila smiselna zagotovitev dežurne službe na klic oziroma zagotavljanje stalne pripravljenosti, ki je cenovno bolj ugodna.

Mestni svetnik Bojan Petrijan (SDS) si želi, da ta služba zaživi in imajo občani pomurskih občin ta servis zagotovljen.

Župan Damjan Anželj je pojasnil, da so se zgledovali po Zdravstvenem domu Maribor, kjer imajo prav tako težave.

Mestni svetniki so razpravljali tudi o tem, kaj sploh spada pod nujno pomoč in kaj pod dežurstvo, tudi pacienti tega pogosto ne ločijo.

Edith Žižek Sapač, direktorica Zdravstvenega doma Murska Sobota, je ob koncu točke povedala, da si res želijo, da bi bil odlok sprejet, ker je trenutni zastarel in ovira delovanje zavoda. Pojasnila je, da zakon govori o neprekinjenem zdravstvenem varstvu, ki je organizirano v obliki dežurstev ali v obliki nujne medicinske pomoči. Nekatere manjša področja imajo priznana samo dežurno službo, nekatere zdravnik le čez dan, nekatere pa imajo po dva ali več zdravnikov zagotovljenih 24 ur na dan. V zobozdravstvu je dežurna služba organizirana na način, da se dežurna služba zagotavlja v osmih mestih v Sloveniji po štiri ure, v Ljubljani in Mariboru pa po pet ur. Povedala je še, da je večji obseg mogoč, vendar ne iz sredstev zavoda. Kako se bodo dogovorili, je stvar dogovora med občinami, ki bi se želele vključiti. Opozorila je tudi na slabe kadrovske projekcije, po katerih kadra v prihodnje ne bo, kot kaže, niti za zagotavljanje osnovnih potreb v zdravstvu.

Tudi o svetu ustanoviteljic Zdravstvenega doma Murska Sobota

Milena Vöröš, direktorica mestne uprave, je mestnim svetni-

Razvoj Športno-rekreacijskega centra Fazanerija

Barbara Potočnik Gajser iz mestne uprave je v nadaljevanju seje mestnim svetnikom predstavila predlog odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu (OPPN) za Športno-rekreacijski center Fazanerija, ki so ga v prvi obravnavi potrdili.

Gre za območje na severu mesta v velikosti 9,7 ha, kjer so letno kopališče, nogometni stadion ter del trim steze oziroma sprehajalne poti. Na območju nogometnega stadiona so načrtovani gradnja oziroma ureditev severozahodne pokrite tribune s pomožnimi prostori ter dodatnim stavbnim krakom oziroma volumnom ob severu pomožnega nogometnega igrišča, vzhodna pokrita tribuna s pomožnimi prostori, dodatni pomožni prostori pod tribunami, prodajalna vstopnic ter snemalni stolpi in parkirne površine z dostopnimi potmi. Na območju kopališča je predvidena gradnja oziroma ureditev gostinske stavbe, servisnih, sanitarnih in garderobnih stavb, odprtih in pokritih plavalnih bazenov, športnih igrišč (odbojka na mivki, košarka, balinanje ipd.), otroških igrišč in večnamenskega prostora. Na območju parkovnega mestnega gozda so predvidene površine za oddih in rekreacijo (sprehajalna pot, trim steza, učna pot ipd.).

Javna razgrnitev dopolnjenega osnutka OPPN je potekala od 10. februarja do 13. marca, v vmesnem času je bila izvedena tudi javna obravnav. Med drugim je zaradi pripombe, da naj se v ta prostor ne umešča velika večnamenska športna dvorana, dvorana izbrisana iz predloga odloka.

Mestni svetnik Mitja Horvat (Gibanje Svoboda) je v razpravi povedal, da ga veselijo nove vsebine na tem območju in da si želi še več takšnih investicij. V Murski Soboti pogreša žerjave. Pohvalil je projekt, ki je dobro zasnovan ter bo prinesel nove turistične vsebine in prihodke.

Mestni svetnik Anton Slavic (Neodvisna stranka Pomurja) je prav tako izrazil zadovoljstvo s Fazanerijo. Pripomnil je, da bi moralo biti v odloku zapisano, da se na tem območju ne dovolita rekonstrukcija vodnih virov in kopanje novih.

Mestni svetnik Goran Milošević (SD) je med drugim pripomnil, da je treba razmišljati tudi o tem, kako pridobiti sredstva za realizacijo načrtov.

kom nato predstavila še predlog odloka o ustanovitvi sveta ustanoviteljic javnega zavoda Zdravstveni dom Murska Sobota, ki so ga mestni svetniki po glasanju v prvi obravnavi potrdili. Odlok določa naloge sveta ustanoviteljic, organizacijo dela in način sprejemanja odločitev ter financiranje in delitev stroškov med občinami. Strokovne naloge za svet ustanoviteljic opravlja mestna uprava Mestne občine Murska Sobota. Svet ustanoviteljic sestavljajo župani in županje občin ustanoviteljic. Vsak član sveta ustanoviteljic ima toliko glasov, kolikor ima občina ustanoviteljica, ki jo član zastopa, ustanovitvenih deležev. Mestna občina Murska Sobota ima glede na število prebivalcev 34-odstotni delež. Odlok je obravnavala in sprejela prejšnja sestava mestnega sveta, a ni stopil v veljavo, ker ga niso sprejele še vse preostale občine soustanoviteljice javnega zavoda. Ker se s potekom mandata občinskega sveta končajo vsi začetni postopki obravnave in sprejema predpisa, mora mestni svet v novi sestavi odlok ponovno obravnavati.

Višje cene zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov

Nato so mestni svetniki obravnavali Elaborat o oblikovanju cene izvajanja storitev obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov na območju Mestne obci-

ne Murska Sobota za leto 2023, ki jim ga je predstavil Borut Slavič iz mestne uprave.

Elaborat prinaša nove cene. Za zbiranje mešanih komunalnih odpadkov pomeni pri ocenjeni količini 571 kg/leto (povprečno 47,6 kg/mesec) za 120-litrski zabojnik povišanje cene za 14,49 evra/leto oziroma povprečno za 1,21 evra na mesec glede na leto 2022. Predlog cene zbiranja bioloških odpadkov pomeni pri ocenjeni količini 750 kg/leto (povprečno 62,5 kg/mesec) za 120-litrski zabojnik povišanje za 26,46 evra/leto oziroma povprečno za 2,21 evra/mesec glede na leto 2022.

Drago Dervarič, direktor podjetja Saubermacher – Komunala, je pojasnil, da kot odgovorni izvajalec javne službe želijo preprečiti kopičenje nekritih stroškov, zato predlagajo nove cene. K dvigu cen doprinesejo nekriti stroški v višini 51.210 evrov, ki so nastali v letu 2022 (veljavne cene niso pokrivalе vseh obračunanih stroškov), povišanje stroškov dela, na katere je vplival dvig minimalne plače (stroški dela predstavljajo v strukturi stroškov pribl. 30 odstotkov vseh stroškov), višji stroški pogonskih goriv (že v prvih sedmih mesecih leta 2022 je bil ta strošek enak kot v celotnem letu 2021) ter stroški vzdrževanja, obdelave bioloških odpadkov ter odstranjevanja nevarnih in posebnih odpadkov. Dražje so tudi poštne storitve.

Pristojni odbor za urbanizem, urejanje prostora in gospodarsko

javno infrastrukturo predloga dviga cen ni podprl.

Mestni svetnik Bojan Petrijan (SDS) je v razpravi med drugim povedal, da smo v občutljivih časih in da je pred mestnim svetom več težkih točk z dvigi cen. Povedal je, da v času njegovega svetniškega mandata tako težke odločitve še niso sprejemali. Ker ključno delovno telo dviga cen ni podprlo, bi morali razmisliti o subvenciji. Župan Damjan Anželj je pozneje razložil, da ta ni mogoča.

Po glasovanju so mestni svetniki nove cene vseeno potrdili.

Višje cene odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode

Borut Slavič iz mestne uprave je nato mestnim svetnikom predstavil še Elaborat o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode v Mestni občini Murska Sobota, ki prav tako prinaša dvig cen te storitve.

S sprejetjem elaborata bo znašala cena omrežnine za kanalizacijski priključek (faktor 1, vodomer DN ≤ 20) za odvajanje komunalne odpadne in padavinske vode z javnih površin po novem 1,6196 evra/mesec (povišanje za pribl. 19 odstotkov v primerjavi z obstoječo ceno), storitve odvajanja komunalne odpadne in padavinske odpadne vode z javnih površin 0,1924 evra/m³ (povišanje za 11 odstotkov), omrežnine za kanalizacijski priključek za odvajanje padavinske vode s streh 0,7663 evra/mesec (znižanje za 21 odstotkov) in storitve odvajanja padavinske vode s streh 0,2046 evra/m³ (povišanje za 17 odstotkov). Cena storitve, povezana z nepretočnimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami, bo po novem znašala 1,5979 evra/m³ (povišanje za 140 odstotkov).

Slavič je pojasnil, da bi ob povprečni porabi 10 m³ vode na mesec in odvajanju padavinske vode s strehe površine 100 m² cena na območju mešanega kanalizacijskega sistema po novem znašala 5,02 evra mesečno, na območju ločenega kanalizacijskega sistema pa 3,88 evra.

Tomislav Zrinski, direktor javnega podjetja Komunala, ki je izvajalec gospodarske javne službe, je pojasnil, da so od leta 2017 do danes na izvajanje obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode vplivale rast neposrednih in posrednih stroškov izvajanja javne službe (stroški dela, stroški materiala in stroški storitev), rast stroška amortizacije poslovnih potrebnih sredstev (nabava novih osnovnih sredstev za izvajanje javne službe) in višja najemnina gospodarske javne infrastrukture. V elaboratu je upoštevana tudi negativna bilanca javne službe odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode v preteklem obdobju v višini 20.488 evrov.

Mestni svetniki so elaborat o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode v Mestni občini Murska Sobota ter subvenciji cene uporabe javne infrastrukture – omrežnine za odvajanje padavinske vode s streh potrdili.

S sprejetjem sklepa se ohranja

100-odstotna subvencija omrežnine za odvajanje padavinske odpadne vode s streh, ki je bila določena leta 2017. V letu 2023 bo mestna občina za subvencioniranje uporabe javne infrastrukture – omrežnine iz proračuna namenila 43.575 evrov.

Začasno višje cene čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode

Borut Slavič iz mestne uprave je nato mestnim svetnikom predstavil še Elaborat o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v Mestni občini Murska Sobota.

Po elaboratu bi v Mestni občini Murska Sobota veljale naslednje cene: omrežnina za kanalizacijski priključek (faktor 1, vodomer DN ≤ 20) za čiščenje komunalne odpadne in padavinske vode z javnih površin 4,4657 evra/mesec (povišanje v primerjavi z obstoječo ceno za 50 odstotkov), storitev čiščenja komunalne odpadne in padavinske odpadne vode z javnih površin 1,4119 evra/m³ (povišanje za 87 odstotkov), omrežnina za kanalizacijski priključek za čiščenje padavinske vode s streh 2,4871 evra/mesec (povišanje za 33 odstotkov) in storitev čiščenja padavinske vode s streh 1,0917 evra/m³ (povišanje za 69 odstotkov).

Strošek za gospodinjstvo, ki se nahaja na območju mešanega kanalizacijskega sistema in na centralno čistilno napravo odvaja 10 m³ komunalne vode ter odvaja padavinsko vodo s 100 m² strehe, bi ob upoštevanju 100-odstotni subvenciji omrežnine znašal 26,35 evra, kar pomeni 74-odstotno zvišanje cene (doslej 15,10 evra). Za gospodinjstvo, ki se nahaja na območju ločenega kanalizacijskega sistema, pa bi ob istih parametrih strošek znašal 18,58 evra, kar pomeni povišanje za 77 odstotkov (doslej 10,51 evra).

Ohranja se 100-odstotna subvencija omrežnine za odvajanje padavinske odpadne vode s streh, ki je bila določena leta 2017. V letu 2023 se namenja za subvencioniranje uporabe javne infrastrukture – omrežnine na podlagi predračunske cene 141.425 evrov.

Direktor javnega podjetja Komunala Tomislav Zrinski je pojasnil, da so se stroški v tem času zelo povečali. V obdobju od leta 2017 do danes so na izvajanje obvezne občinske gospodarske javne službe čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode vplivali višja storitvena pristojbina, ki pripada koncesionarju, to je družba Petrol d.d., indeksacija (od novembra 2017 do januarja 2023 je inflacija znašala 18,6 odstotka), manjša dejanska količina odpadne vode glede na predvideno količino po koncesijski pogodbi, ki se mora zaračunati, in višji stroški končne obdelave odpadnega komunalnega blata. Zrinski je pojasnil, da naraščajoče stroške pokriva javno podjetje, kar že vpliva na likvidnost podjetja, zato je sprejetje novih cen nujno.

Pristojni odbor za urbanizem, urejanje prostora in gospodarsko javno infrastrukturo je kljub enormnemu povečanju dvig potrdil, sicer javno podjetje lahko postane insolventno.

V razpravi je mestni svetnik Mitja Horvat v imenu stranke Gibanje

Svoboda med drugim predlagal, da se ustanovi delovno telo, ki bo preverilo možnosti, ali je mogoče vsaj pri delu stroškov poiskati konsenz.

Mestni svetnik Anton Slavic (Neodvisna stranka Pomurja) je pojasnil, da ima čistilna naprava zelo dolgo zgodovino. S propadom tovarn, zlasti Mure in Pomurke, ki sta na čistilno napravo pošiljali največ vode, je količina vode upadla. Na današnjo ceno so vplivali manjša dejanska količina odpadne vode, kot je bila predvidena ob vzpostavitvi čistilne naprave, in s tem višja cena na kubični meter, podražitev obdelave blata in poračun za čas, ko se cena ni spreminjala. Menil je, da ni prav, da zaradi zmanjšanja količine vode bremenimo občane. Da bo cena do občanov poštena, je treba najti ustrezno rešitev. Tudi on je predlagal imenovanje strokovne delovne skupine, ki bi proučila, kaj je posledica inflacije, saj to podražitev občani morajo sprejeti, in kaj lahko pokrije bodoči lastnik, tj. mestna občina, iz proračuna.

Tudi mestni svetnik Andrej Mešič se je v imenu stranke SDS strinjal z ustanovitvijo delovne skupine, ki bi proučila dvig cene in našla skupno rešitev z vsemi deležniki.

Mestni svetnik Goran Milošević (SD) je opozoril, da bi bilo treba cene dvigovati sproti.

Mestni svetnik Gorazd Kerec (Gibanje Svoboda) je opomnil, da se ne sme več zgoditi, da do tako visokega dviga cen pride po šestih letih in da je ogrožena likvidnost javnega podjetja. Predlagal je, da bi elaborate o oblikovanju cen obravnavali vsako leto.

Župan je ob koncu te težke teme povedal, da je mestna občina pogodbo s Petrolom že želela razdreti, a to ni bilo mogoče. Po kratkem premoru je župan predlagal, da potrdijočasne cene brez poračuna za preteklo obdobje. Mestni svetniki so nato potrdili predlaganečasne cene storitve čiščenja komunalne odpadne vode, ki brez poračuna za preteklo obdobje stane 1,1176 evra/m³, omrežnine čiščenja komunalne odpadne vode 3,8093 evra, storitve čiščenja padavinske odpadne vode 0,9568 evra/m³ in omrežnine za čiščenje padavinske odpadne vode 2,1202 evra. Predlagal je še, mestni svetniki pa so predlog po glasovanju potrdili, da se imenuje komisija, ki bo do 1. 6. 2023 pregledala stanje. Na temeljih ugotovitev delovne skupine bo pripravljen nov elaborat o oblikovanju cen in bo predstavljen na naslednji seji.

Izplačilo za redno delovno uspešnost

Pred koncem seje so mestni svetniki dali soglasje k izplačilu dela plače za redno delovno uspešnost direktorjev javnih zavodov Mestne občine Murska Sobota s področja šolstva in zdravstva.

Kadrovske zadeve

V svet javnega zavoda Mladinski informativni in kulturni klub je bil namesto Ane Zelko, ki je dala odstopno izjavo, imenovan kot predstavnik ustanovitelja Marko Lenarčič. Mestni svetniki so dali pozitivno obrazložitevno mnenje k imenovanju Sonje Čerpnjak za ravnateljico Osnovne šole III Murska Sobota.

»Osredotočiti se moramo na dolgoročen razvoj«

KSENIJA GLAŽAR

Tamara Gradinski, mestna svetnica na listi stranke SDS, je predsednica izdajateljskega odbora Soboških novin ter članica odbora za informiranje, promocijo mestne občine in mednarodno sodelovanje.

Njen najljubši kotiček v mestu je kanal za Lendavsko ulico, kjer se sprehodi mimo nekdanje vrtnarije in vse do zapornic ter naredi velik krog skozi gozd v Fazaneriji. Ob poti je več klopi in krasna panorama.

Po izobrazbi je magistrica ekonomskih in poslovnih ved ter zaposlena v UKC Maribor. Z možem Blažem Gradinskim, ki je po poklicu tetovator, vodita podjetje GrindArt tattoo studio. V prostem času izdeluje lastno organsko kozmetiko, ki je namenjena negi tetovaz in suhe kože. Rada vrtnari, izzove jo tudi gradbeno delo, zlasti pa z možem in enoletnim sinom uživa v dolgih sprehodih. Z možem z veseljem podpirata prostovoljstvo. Sobočanka pravi, da je po naravi pravičen človek, ki ne mara krivice. Želi biti slišana in ima veliko idej za izboljšave, zlasti na področju kakovosti bivanja. »Andrej Mešič, svetnik in podjetnik ter kandidat za župana Murske Sobotne, mi je dal priložnost, da postanem glas ljudi, ki prebivajo v naši občini,« pravi o motivih za kandidacijo za mestno svetnico.

Trajnost, transparentnost in razvoj na področju mladih

Kot mestna svetnica se v prvi vrsti zavzema za trajnost in transparentnost ter razvoj na področju mladih. Njena vizija vodenja politike na lokalni ravni sloni na večjem vključevanju družbe v odločitve o prihodnosti razvoja občine. Njena želja je, da Mestna občina Murska Sobota postane bolj zelena in ima višjo stopnjo samooskrbe, da se nprav občanov razvije v smeri zanimanja za lokalno politiko, ki mora stremeti k boljši, trajnostno naravnani prihodnosti in vzajemnemu sodelovanju za boljši jutri vseh generacij. Želi si tudi, da mladi dobijo motivacijo za podjetništvo ter razvijejo vrednote, ki bodo stabilne in zdrave v smislu večje odgovornosti za svojo in za prihodnost sočloveka. Pravi še, da je dogajanje v občini trenutno bolj po godu starejših, zato mlajše generacije, vključno z njo, obiskujejo prireditve v bližnjih večjih mestih.

Naša občina ima ogromno potenciala

O potencialu občine pravi, da imamo dober turistični, energetski in gospodarski geoprostor. Delati moramo na privabljanju kakovostnih gospodarskih družb in spodbujanju podjetništva. Ko bomo vložili trud in skrb v obliki subvencij ali sredstev iz mednarodnih in državnih projektov, bomo, kot pravi, lahko kmalu želi uspehe. »Investicije se bodo povečale, brezposelnost zmanjšala in beg nadobudnih možganov se bo ustavil, saj bo multiplikativni učinek razvoja kakovostnih podjetij povzročil, da bomo imeli sredstva za vlaganje v razvoj infrastrukture, denimo za gradnjo stanovanj, oprostitev dela komunalnega prispevka za novogradnje za občane, subvencijo za prenovu obstoječih in starih hiš za občane ipd. Osredotočiti se moramo na dolgoročen in stabilen ter zelen razvoj,« še pravi. Ob tem opozori tudi na digitalizacijo občine. Ponosna je na povezanost, domačnost in sproščenost ljudi ter dejstvo, da je naše mesto razmeroma varno. Izpostavi še kulinariko, ki privablja turiste, in delovne ljudi, ki se še kako dobro zavedajo, da je treba vlagati v družbo in dobre odnose ter s tem v ohranitev tradicije in običajev.

Odgovori na vprašanja in pobude mestnih svetnikov (5. redna seja)

Objavljamo odgovore na vprašanja in pobude, ki so jih člani mestnega sveta imeli na 5. redni seji mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota.

DANIELA MÖREC:

Zanima jo, kdo je odgovoren za ureditev krožišča pri Splošni bolnišnici Murska Sobota. Krožišče je bilo zgrajeno že pred nekaj leti ter je še vedno le poraščeno s travo in ni urejeno. Povedala je, da jo ta neurejenost zelo moti, saj se v bolnišnico dnevno vozi vsaj tisoč zaposlenih, tja vsak dan prihaja vsaj tisoč ambulantnih pacientov, prihaja jo tudi stranke iz drugih krajev. Če je odgovornost za ureditev iskati pri državi, ker je krožišče na državni cesti, bi morali od nje zahtevati, da krožišče končno uredi. Na to je že pred časom opozoril tudi svetnik Durič, vendar se zadeva ni premaknila, zato jo zanima, kako se bo to urejalo naprej.

Odgovor mestne uprave:

Za urejanje krožišča je odgovorno podjetje Pomgrad – cestno podjetje. Podjetju je bil dne 20. aprila 2023 poslan poziv k ureditvi oz. košnji. Obvestili so nas, da redno vzdrževanje državnih cest opravljajo na podlagi zakona o cestah in pravilnika o rednem vzdrževanju javnih cest ter v skladu s koncesijsko pogodbo, ki je sklenjena z lastnikom in upravljavcem državnih cest, to je Direkcija RS za infrastrukturo, ter letnimi in mesečnimi plani v okviru finančnih sredstev. Tako odstranjevanje vegetacije oziroma košnjo trave opravljajo do trikrat letno, da sta po zakonskih določilih zagotovljena preglednost in prosti profil ceste ter da je vidna prometna signalizacija. Obstaja možnost, da mestna občina zaprosi za soglasje, da bi lahko omenjeno krožišče sama urejala v drugo hortikulturno obliko. Vzdrževanje površine potem izvaja pogodbeni vzdrževalec občinskih cest. V letošnjem letu bomo zbrali potencialne ideje o ureditvi krožišča (zasa-

ditev, umetnostni objekti ipd.) in pridobili soglasje, izvedba pa bi sledila v naslednjih letih, odvisno od zagotovitve proračunskih sredstev.

Povedala je, da se ureditev Slomškove ulice počasi zaključuje, nanjo pa so se obrnili občani, ki stanujejo na območju Slomškove ulice in Ulice Nikole Tesle, kjer so lokali in obrtniki za storitvene dejavnosti. Ker so bili vsaj en mesec popolnoma zaprti in stranke niso prihajale, je prišlo do izpada dohodka. Zato na mestno občino naslavlja vprašanje, ali imajo pravico do priznanja izpada dohodka, ki bi jim ga mestna občina potem povrnila.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Za odškodnine pravnim osebam ob izgubljenem dohodku ne obstaja pravna podlaga, saj niso izpolnjene temeljne predpostavke odškodninske odgovornosti. To je bilo tudi že upoštevano v prejšnjih zadevah ob obnovi drugih ulic. Pri oddaji del je z izbranim izvajalcem vedno dogovorjeno, da mora zagotavljati dostop, to pa je odvisno od narave dela. Odškodnine za ta namen v proračunu niso predvidene. Zavedamo se, da so bili stanovalci Slomškove in preostalih ulic najbolj izpostavljeni in so trpeli, ker je bil dostop slabši. Vsem občanom, ki prebivajo v teh ulicah, se zahvaljujemo za potrpljenje. Poudariti je treba, da bodo po dokončanju prenove te ulice veliko lepše ter varnejše za pešce, kolesarje in avtomobilski promet. Ta ureditev bo vplivala tudi na boljšo kakovost življenja občanov, saj vsi skupaj delajo za to, da bo naša občina lepša in varnejša.

NADA KUCHAR:

Stanovalci Vrtne ulice 3 so jo opozorili, da imajo ob bloku, kjer parkirajo avtomobile, urejeno zelenico, vendar pa tam raste nekaj dreves, ki niso bila nikoli obrezana. Ko piha močan veter, na avtomobile padajo veje, zato jo zanima, v čigavi lasti so

ta drevesa oz. ali jih je mogoče obrezati.

Odgovor mestne uprave:

Drevesa so sicer na površinah, ki so v zemljiškoknjižni lasti mestne občine, vendar pa vse do določitve pripadajočih zemljišč, ki pripadajo posameznim večstanovanjskim objektom in se urejajo s sodnim postopkom pred pristojnim sodiščem, ne moremo zagotovo vedeti, ali bodo še naprej ostala javna. Zato se na takšnih zemljiščih, za katera še ni gotovo, komu pripadajo (zakon, ki ureja to področje, ureja lastništvo takšnih zemljišč za nazaj, od pridobitve lastninske pravice etažnih lastnikov z nakupi stanovanj), izvaja samo nujno redno vzdrževanje. Javno podjetje Komunala, ki je izvajalec gospodarske javne službe vzdrževanja zelenic, bo v kratkem izvedlo samo nujni obrez krošnje.

MATEJ GRAH:

Povedal je, da je bilo že večkrat izpostavljeno, da so potrebe, želje in zahteve krajevnih skupnosti večkrat neslišane. Zato je v imenu svetniške skupine Gibanja Svoboda dal pobudo, da se v skladu s 24. členom statuta mestne občine ustanovi nestalno začasno delovno telo, ki bo naslavljal potrebe in izzive, s katerimi se soočajo krajevne skupnosti in primestna naselja, ter jih poskušalo reševati. Naloga tega delovnega telesa bi bila priprava izhodišč in ukrepov za karseda uravnotežen razvoj občine. S tem bi želje in potrebe postavili v javni diskurz, kar bi pripomoglo k boljšemu in učinkovitejšemu razvoju teh naselij. Predlagal je, da mestni svet na naslednji seji obravnava ta predlog in s sklepom ustanovi nestalno delovno telo ter z razpravo določi dodatne naloge, dolžnosti in število članov tega delovnega telesa.

Odgovor mestne uprave:

Enakomeren oziroma uravnotežen razvoj mesta in primestnih naselij – krajevnih skupnosti je eden od ciljev pri pripravi razvojnih programov na obmo-

čju mestne občine na področju javne infrastrukture, prostorskih aktov, varstva okolja ter kulturnih, športnih in drugih prireditev. Zato podpiramo pobudo svetnika in bomo na junjsko sejo mestnega sveta na dnevni red seje uvrstili točko o ustanovitvi občasne delovne skupine ter določili njeno sestavo in naloge.

ANDREJ MEŠIČ:

Gradnjo regijskega reševalnega centra, ki je bil predviden v mestni občini, je vlada potrdila, zanj so bila zagotovljena evropska sredstva, zdaj pa so se pojavili problemi z zemljiščem. Če Murska Sobota ne bi mogla zagotoviti zemljišča, je pozval župana, naj se dogovori z drugimi pomurskimi župani, da bi ta regijski center ostal v Pomurju. Za ta center se zdaj iz navedenega razloga zanimajo tudi druge regije. Poziv je naslovil tudi na nekdanjega župana, sedanjega ministra za kohezijo v vladi. Zatrdil je, da naj regijski center za zaščito in reševanje ostane v pomurski regiji, ker si ga tu zaslužimo.

Odgovor mestne uprave:

Za vzpostavitev vseslovenskega centra za protipoplavno zaščito v Murski Soboti smo na mestni občini preverili številne dodatne lokacije, kajti območje ob Bakovski ulici več ni bilo aktualno. Edina še primerna in z zadostno površino je lokacija na območju nove predvidene vojašnice Berek, to je na območju, kjer ima zdaj ministrstvo za obrambo vadbeni poligon in skladišča. Parcela je tudi v njihovi lasti. Območje je stavbno in v letu 2012 je bil tudi sprejet odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za prostorsko ureditev skupnega pomena za vojašnico Berek (Uradni list RS, št. 12/2012). Gre za parcelo 3269 v k. o. 105 Murska Sobota s cestnim priključkom na občinsko cesto in z ledinskim imenom Berek. Parcela je velikosti 114.369 m² oz. 11,43 ha. Na občini smo tudi že naročili idejno

skico za umestitev potrebnih objektov in površin za novi center. Za vzpostavitev vseslovenskega centra za protipoplavno zaščito, ki je v pristojnosti Uprave RS za zaščito in reševanje, bi bilo treba veljavni podrobni izvedbeni akt za namen vojašnice spremeniti. OPPN za vojašnico je takrat v večjem delu financiralo ministrstvo za obrambo, zato se glede tega akta to ministrstvo mora opredeliti, ali ga občina lahko prekliče in da na tem mestu vojašnice ne bodo več gradili. Te opredelitve še nismo prejeli. Smo pa se za izvedbo postopka spremembe akta OPPN na sestanku z ministrstvom za naravne vire in prostor dogovorili, da je potrebna sprememba hierarhično višjega prostorskega akta, to je odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Murska Sobota (SD OPN 1) (Uradni list RS, št. 54/2016; 67/2016). Kajti v OPN je sedanja podrobna namenska raba za to območje opredeljena kot f – vojašnica in se v tem postopku spremembe akta to le tako spremeni v drugačno podrobno rabo – torej za namen zaščite in reševanja. Hkrati pa bi se v odloku tudi preklical OPPN za vojašnico. Postopki sprememb OPN-ja so zahtevni in trajajo tudi nekoliko več časa, odvisno od pogojev udeleženih nosilcev urejanja prostora.

DR. MIRAN FORJANIČ:

Vse navzoče je povabil na veliko kresovanje z volom na žaru in glasbo, ki ga je Krajevna skupnost Černelavci skupaj z mestno občino in zvezo sindikatov priredila 30. aprila 2023 v Černelavcih pod Bregom.

»Več pozornosti je treba posvetiti razvoju podjetništva in podjetniške miselnosti«

KSENIJA GLAŽAR

Župan Damjan Anželj je aprila mestnega svetnika Jureta Langa (Gibanje Svoboda) imenoval za drugega podžupana Mestne občine Murska Sobota.

Županu bo pomagal pri delu ter opravljal posamezne naloge s področja negospodarskih dejavnosti in digitalizacije ter na protokolarnih prireditvah in druge naloge, za katere ga bo župan pooblastil. Delo podžupana bo opravljal nepoklicno. Jure Lang je, kot pravi, rojen Sobočan. V Murski Soboti je preživel otroštvo in se je v mesto po opravljenem študiju na Ekonomski fakulteti v Ljubljani tudi vrnil. Po izobrazbi je diplomirani ekonomist. Zaposlen je v IT-podjetju, kjer deluje kot informacijski svetovalec in programer.

Ste predstavnik mlajše generacije. Kako dolgo ste že vpeti v politiko in kaj vas je navdušilo zanj?

Aktivno sem v politiko vpet že nekaj let, pri čemer sem imel priložnost podrobneje spoznati delovanje občine in mestnega sveta. Kot predstavnik mlade generacije sem si vedno prizadeval za dvig prepoznavnosti našega mesta in regije. To me je vodilo k angažiranju v lokalni politiki, kjer je bistvo soodločanje o razvoju domačega okolja in o zadevah, s katerimi se srečuješ vsakodnevno. Ob tem se prav tako nenehno soočam z odzivom okolice, kar cenim, saj sem človek, ki zmeraj rad prisluhne, in kot podžupan bom tako deloval tudi naprej.

Zakaj ste se odločili kandidirati za mestnega svetnika? Kaj bi v Mestni občini Murska Sobota želeli spremeniti?

Glavno gonilo moje kandidature je bila želja po vračanju dobrega lokalni skupnosti, v kateri sem odraščal, s soustvarjanjem boljše prihodnosti. Seveda je odločitvi botrovala tudi odlična ekipa sokandidatov, ki jo zdaj predstavljamo v svetniški skupini Gibanja Svoboda. Menim, da smo vsi člani mestnega sveta pokazali visoko mero povezovalnosti in odprtosti, kar sta tudi osrednji vrednoti, ki ju skupaj z zagnanostjo želim zasledovati s svojim delovanjem.

Aprila ste bili imenovani za podžupana. Kakšne so vaše pristojnosti in za katera področja boste prednostno skrbeli?

Župan Damjan Anželj mi je zaupal širok spekter področja negospodarskih dejavnosti, kot so šport, kultura, zdravstvo in digitalizacija, kjer mu bom zagotavljal pomoč ter ob dogovoru prevzel vodenje določenih projektov.

Funkcijo podžupana boste opravljali nepoklicno. Po izobrazbi ste diplomirani ekonomist. Kje ste zaposleni in kakšne izkušnje imate?

Navkljub formalni izobrazbi ekonomske smeri sem zaposlen kot informacijski svetovalec v IT-podjetju, pri čemer moje delo obsega programiranje in upravljanje razpisno-projektnih aktivnosti. Menim, da bodo prav izkušnje s tega zadnjega področja predstavljale enega ključnih doprinosov mojega podžupanja.

Kako sodelujete z novim županom Damjanom Anželjem in podžupanom Timijem Gombocem?

Sodelovanje ocenjujem kot odlično, saj nas poleg mladostne zagnanosti družijo še ambiciozna vizija načrta razvoja mestne občine. Zanj menim, da je odlična popotnica za tekoči mandat, na dosežke pa bomo lahko ponosni vsi občani. Župan se je v zadnjih šestih mesecih pokazal kot povezovalen in odprt za nove ideje, kar se kaže tako v izvrstnem delovanju naše ekipe kot tudi v sodelovanju na ravni mestnega sveta.

Kakšna se vam zdi Murska Sobota kot mesto?

Murska Sobota je zame idealna kombinacija urbanega vrveža in podeželske umirjenosti. Majhnost mesta, ki jo prevečkrat vidimo kot pomanjkljivost, nam prinaša večjo mero

Lang pravi, da je Murska Sobota idealna kombinacija urbanega vrveža in podeželske umirjenosti.

dostopnosti in prav tako višjo stopnjo kakovosti bivanja. Prepričan sem, da po kakovosti bivanja prekašamo večja slovenska mesta. Vsekakor pa mislim, da mesto v prvi vrsti predstavljajo ljudje, ki so po mojem mnenju tudi največja prednost naše občine.

Kje vidite možnosti za nadaljnji razvoj?

Mesto s primestnimi naselji ponuja obilico potenciala za razvojni preboj občine. Če se ozremo na preteklih nekaj turbulentnih let, so nam spremenjeni ekonomski mikro- in makrotrendi odprli kar nekaj novih priložnosti za hitrejši razvoj, denimo večji pomen vlaganj v razvoj lokalne industrije in zagotavljanje večje stopnje samozadostnosti. Pri tem je naloga občine, da zagotovi ustrezne pogoje, na podlagi katerih bomo lahko pristopili k aktivnemu iskanju novih investicij v razvoj lokalnega gospodarstva. Velik potencial, med drugim tudi za izboljšanje demografskih kazalnikov, vidim v postopnem uvažanju standarda dela na daljavo. Verjamem, da imamo vsa potrebna izhodišča, da lahko na njihovi podlagi najprej zau-

stavimo trend izseljevanja, nato pa mestu in okoliškemu naselju vrnemo status privlačne lokacije za delo in življenje. Seveda se je pred tem treba soočiti z določenimi izzivi, začeti s stanovanjsko problematiko v naši občini.

Kje po vašem zaostajamo? Na katerem področju bi se morali še posebej hitro razvijati?

Glede na vse danosti, ki jih premore naša občina, sem mnenja, da je treba več pozornosti posvetiti razvoju podjetništva in podjetniške miselnosti. Če si v lokalnem okolju želimo večji delež služb z višjo dodano vrednostjo, jih moramo začeti ustvarjati. Pri tem mora občina, skupaj s pristojnimi izobraževalnimi in razvojnimi zavodi, zagotoviti stimulatívno podjetniško okolje in vanj aktivno vključevati mlade, že od osnovne šole naprej. Veselijo me uspešne zgodbe iz zadnjih let, zagotovo jim bodo v prihodnosti sledile še mnoge.

Pokrivali boste negospodarske dejavnosti in digitalizacijo. Kje vidite možnosti za razvoj

na tem področju?

Področje zajema številne dejavnosti, ki pomembno vplivajo na vsakdan občanov in tudi zunanjih obiskovalcev, zato je temu primeren tudi obseg razvojnih priložnosti in izzivov. Ključno je, da se jih lotimo celostno in z dolgoročno vizijo. Vsekakor se je prioriteten treba posvetiti projektom za dobrobit občanov z vlaganjem v športno infrastrukturo in obogatitvijo družbeno-kulturnih dejavnosti, pri čemer je nujen tudi večji poudarek na mladih. Z digitalizacijo moramo narediti še korak dlje ter na podlagi konkretizirane strategije digitalno povezati in optimizirati vse segmente delovanja občine in njenih deležnikov. Le tako bo lahko digitalizacija olajšala vsakdan občanov in ne bo ostala zgolj mrtva črka na papirju.

Vaš najljubši kotiček v mestu oziroma mestni občini?

Prav gotovo nabito polna Fazanerija.

V cvetu mladosti padli za domovino

ALEŠ CIPOT

Osrednja občinska slovesnost v spomin na upor proti okupatorju med drugo svetovno vojno je potekala v organizaciji Združenja borcev za vrednote NOB Murska Sobota in Osnovne šole I Murska Sobota.

Na dvorišču Osnovne šole I Murska Sobota, kjer je potekala slovesnost, so učenke te šole ob začetku slovesnosti pred spominsko ploščo položile venček. Na plošči so imena nekdanjih dijakov Gimnazije Murska Sobota in narodnih herojev, ki so umrli v letih 1941–1945. Spomnimo, da je v poslopju, v katerem danes deluje šola, nekoč delovala gimnazija. Pomočnik ravnatelja Simon Hauko je spomnil, da je praznik upora proti okupatorju praznik borcev za pravice naroda, praznik tistih, ki imamo radi domovino in svoj narod ter smo nanju ponosni.

Spomini na temne strani zgodovine

Slavnostni govornik je bil predsednik Združenja borcev za

Slovesnost ob dnevu upora proti okupatorju je potekala na dvorišču Osnovne šole I Murska Sobota. Slavnostni govornik je bil Evgen Emri.

vrednote NOB Murska Sobota Evgen Emri, ki se je z mislimi vrnil v leto 1955, ko so slavno-

stno odkrili spominsko ploščo v čast dijakom gimnazije, ki so v cvetu svoje mladosti padli za

Kulturni program so pripravili učenci osnovne šole pod mentorstvom Jasne Žižek in Lukrecije Marič.

našo svobodo, in orisal dogodke temne strani zgodovine, ko je na naših tleh divjala vojna. Kultur-

ni program so pripravili učenci osnovne šole pod mentorstvom Jasne Žižek in Lukrecije Marič.

Množica na osrednjem občinskem kresovanju

ALEŠ CIPOT

Letošnje so pripravili v Černelavcih.

Po postavitvi mlaja sta na prireditvenem prostoru zbrane nagovorila župan Damjan Anželj, ki je poudaril vrednoto dela in boja za delavske pravice, ki je še kako aktualen tudi v današnjih turbulentnih časih, ter Zdenka Bobovec iz Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Dogodek je s pomočjo mestne občine in Zveze svobodnih sindikatov Slovenije organizirala tamkajšnja krajevna skupnost, ki jo vodi predsednik Miran Forjanič. Številne obiskovalce sta po prižigu kresa zabavala domača glasbena skupina Blue Planet in Vlado Kalember.

Ena glavnih atrakcij je bila postavitve mlaja.

Številne obiskovalce sta v Černelavcih zabavala glasbena skupina Blue Planet in Vlado Kalember.

Postavili mlaj, pripravili budnico

ALEŠ CIPOT

Tudi letos so že tradicionalno v središču mesta na Trgu zmage postavili mlaj, simbol svobode in pravic delavcev.

Za postavitev mlaja so poskrbeli v podjetjih JP Komunala in Elektro Maribor ob glasbeni spremljavi Pihalnega orkestra Murska Sobota. Zbrane je nagovoril podžupan dr. Timi Gomboc in jim če-

stital ob prazniku dela. Poudaril je, da je prvi maj praznik vseh nas, ki spoštujemo delo kot vrednoto, ter spomnil, kako pomembni so odnosi in spoštljiva komunikacija na delovnih mestih. Oskar Komac, sekretar sindikata delavcev

gradbenih dejavnosti Slovenije, je spomnil na delavski boj za pravice in dostojanstvo delavskega razreda, ki mu danes pravimo srednji sloj. 1. maja so občane zbudili zvoki prvomajske budnice pihalnega orkestra.

V središču Murske Sobote so počastili praznik dela.

Obetavni mladi raziskovalci

GEZA GRABAR

Mlade na raziskovalnem področju spodbujajo tudi z letnimi srečanji, ki potekajo na različnih ravneh. 31. regijsko srečanje za območje Pomurja je bilo letos na OŠ I Murska Sobota.

S tekmovanja na OŠ I Murska Sobota.

Na šestnajstih različnih področjih je osemdeset mladih z mentorji prijavilo 46 raziskovalnih nalog, 24 z osnovnih in 22 s srednjih šol. Največ jih je bilo s področij filozofije, sociologije, biologije in kemije ter z interdisciplinarnih področij. Mladi so z nalogami ponovno pokazali polno mero ustvarjalnosti in raziskovalnega duha, z mentorji pa so z različnimi metodami prišli do zanimivih ugotovitev, ki podkrepijo marsikatero domnevo ali sklepanje.

Najboljši osnovnošolci

V kategoriji osnovnošolcev so se iz Mestne občine Murska Sobota z osvojitvijo zlatega ali srebrnega priznanja na državno tekmovanje uvrstili: Vita Nonkovič (psihologija in pedagogika), Jaka Balazič in Julia Vouri (arhitektura, gradbeništvo in promet) z OŠ I Murska Sobota; Teo Temlin in Lena Čarni (druga področja), Brina Benko (ekologija in varstvo okolja) ter Emilija Šebök in Cheara Jošar (interdisciplinarna področja) z OŠ II Murska Sobota ter z OŠ III Murska Sobota še Lina Felkar, Vito Ferčak in Tajda Gosteničnik (zgodovina ali umetnostna zgodovina).

Najboljši srednješolci

To si bili Adrian Cvetko in Val Smodiš, dijaka Srednje poklicne in tehniške šole Murska Sobota (aplikativni inovacijski predlogi in projekti); Miha Bencak in Fedja Donša (druga področja), Rok Žižek in

Staša Jerič, Enej Meglič in Eva Grah.

Anamarija Sraka (ekologija z varstvom okolja), dijaki Biotehniške šole Rakičan; Sebastjan Gomboc (filozofija ali sociologija), dijak Gimnazije Murska Sobota; Ana Ošlaj in Eva Ošlaj (psihologija ali pedagogika) ter Nika Nemec in Taja Novak (zgodovina ali umetnostna zgodovina), dijakinje Ekonomske šole Murska Sobota.

Na državno tekmovanje se je uvrstilo 468 raziskovalnih nalog iz šestnajstih regijskih centrov, kar pomeni približno 1500 udeležencev (avtorjev in mentorjev). Dobrih sedemsto se jih bo uvrstilo v drugi krog oziroma na državno srečanje. Seznam uvrščenih bo objavljen nekaj dni pred srečanjem, ki bo v Murski Soboti.

Odlični gimnazijci

»Rime srca, ritmi sveta« je bila tema letošnjega tekmovanja v znanju slovenščine za Cankarjevo priznanje, ki se je zaključilo z državnim tekmovanjem v Zrečah. Dijaki Gimnazije Murska Sobota se vračajo z več kot odličnimi dosežki. Enej Meglič in Staša Jerič iz 4. š sta pod mentorstvom mag. Sonje Žilavec Nemec prejela zlato priznanje. Odlično se je odrezala tudi Eva Grah, ki je v kategoriji 1. in 2. letnikov gimnazijskega programa pod mentorstvom Draga Megliča osvojila srebrno priznanje.

Novo življenje rabljenih oblačil

GEZA GRABAR

Podjetje Saubermacher – Komunala je v tem šolskem letu razpisalo jubilejni, deseti natečaj Odpadno je uporabno. Z njim mlade tradicionalno povabijo k ustvarjanju iz odpadnih materialov. Letos so izdelki iz rabljenih oblačil, obutve in modnih dodatkov.

Vsi zmagovalci, ki so pokazali največjo mero iznajdljivosti in ustvarjalnosti.

Tokrat se je vabilu odzvalo dvajset vzgojno-izobraževalnih zavodov. Učenci so ob pomoči mentorjev ustvarili 29 unikatnih in zanimivih izdelkov. Z njimi so tudi tokrat pokazali veliko iznajdljivosti in ustvarjalnega navdiha. V večnamenski dvorani Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota so razglasili rezultate, v avli knjižnice pa nagrajene in preostale izdelke postavili na ogled.

Ustvarjalnost na vrhuncu

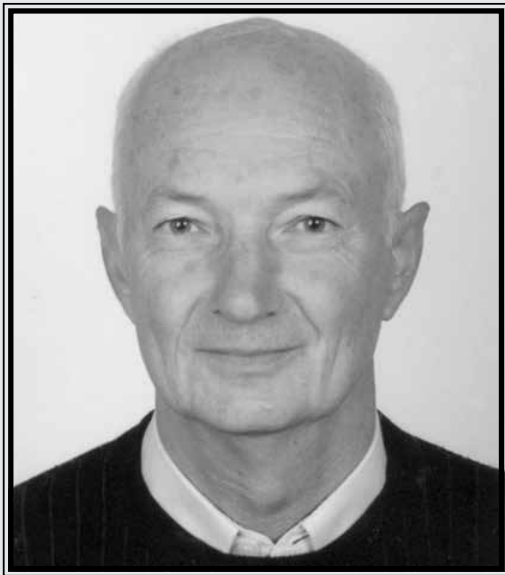
Člani komisije, ki je ocenjevala prispele izdelke, sestavljali pa so jo arhitekt Danijel Grah, likovna pedagoginja in umetnica na področju trajnostne mode Nana Irgolič, direktorica Centra ponovne uporabe Marinka Vovk ter profesorica oblikovanja na Katedri za tekstilne materiale in oblikovanje Sonja Šterman, so bili enotni, da so mladi z mentorji ponovno dokazali, da njihova domišljija nima meja in da odslužene materiale lahko še kako dobro uporabimo za različne namene.

Najboljši malčki murskosoboškega vrtca

Natečaj je tekmovalne narave, zato so bili izdelki razvrščeni v pet kategorij in opremljeni s šiframi. Ocenjeni in točkovani so bili po izvirnosti, uporabnosti, stopnji ponovne uporabe in videzu. V konkurenci vrtcev je zmagalo ležišče za male živali otrok enote Ringaraja Vrtca Murska Sobota. Ležišče je narejeno iz volnenega puloverja, ki je napolnjen z mehkim polnilom, ki hišnim ljubljencem nudi udobje. Izdelek pozornost pritegne tudi zaradi ustvarjalnega oblikovanja. Rokavi puloverja so namreč prišiti tako, da objemajo glavni del ležišča, kar izraža toplino in naklonjenost. Izdelek je zelo uporaben in praktičen. V kategoriji druge in tretje triade osnovnih šol so bili z izdelki najbolj domiselni učenci OŠ Kobilje, v tretji triadi pa učenci DOŠ Dobrovnik. V konkurenci srednjih šol je največ točk zbrala multivtrečka GINA, ki so jo izdelali dijaki dijaškega doma Biotehniške šole Rakičan.

In memoriam: Janez Glažar (1944–2023)

Nemogoče, nepojmljivo se mi zdi, da smo se morali posloviti od Janeza Glažarja, velikega planinskega prijatelja in zanesenjaka, mentorja, markacista in podpredsednika društva.

Prva sredo v mesecu je namenjena sejam upravnega odbora društva in tisto usodno sredo sva se zjutraj slišala zaradi dežurstva. Popoldne se je ravno odpravljaj na sejo, vendar tja ni prišel, korak mu je zastal skoraj na domačem pragu. Trideset let sva sodelovala pri društvenem delu. Bil je več kot le podpredsednik, delovala sva kot usklajen dvojec. Na planinskem področju je deloval nekoliko dalj časa kot jaz, član društva je postal pred petdesetimi leti.

Skupaj smo prehodili kar lep del naše prelepe dežele Slovenije, odpravili smo se tudi v tujino, na obale in otoke Jadranskega morja. Sreča je bila v tem, da so nas družili isti cilji, iste poti in iste ideje. Začelo se je že spomladi po Pomurski planinski poti, nato Snežnik in na morje za prvi maj, nato pa po prečudovitih poteh poletnih in jesenskih gorskih tur. Novembra, ko smo šli na zaključni izlet za strokovni kader društva, je bil drugi dan vedno določen za Janeza, da smo udeleženci lahko spoznali vsaj del njegovega bogatega poznavanja prelepe domovine.

Začelo se je kot želja, kot izziv, kot potreba. A osvojeni vrhovi in naravne znamenitosti so vendarle samo vodilo, ki uokvirjajo to zgodbo. Janez je bil zvest planinstvu skoraj vse življenje. Bil je nepogrešljiv člen v verigi murskosoboškega planinstva. Vedno je bil odprt do ljudi, pokončen in pošten. Njegov trden značaj in njegovo oboževanje gorskega sveta sta se izjemno dopolnjevala. Verjel je, da je s pogumom in voljo mogoče doseči cilje.

Svoje poslanstvo kot profesor in vzgojitelj je znal čudovito povezati s planinstvom. Ustanovil je planinsko skupino na ekonomski šoli in postal načelnik mladinskega odseka v društvu. Kot mentor je svoje planinsko znanje na mlajši rod ves čas prenašal na predavanjih in pripravah na tekmovanjih Mladina in gore ter Planinske šole. Za tekmovanja je v okviru delovanja mladinske komisije PZS dolga leta sestavljal testna vprašanja.

Pomurska planinska pot je bila njegova posebna ljubljanka. In to ne samo zaradi pohodov in usposobljenosti za markacista, temveč je bil tudi glavni ustvarjalec vodnika »Pomurska planinska pot«. Zadnjega ponatisa žal ni dočkal. Pa toliko dela in časa je porabil zanj, ničesar ni prepustil naključju, vse je moral preveriti tudi na terenu. Posebej pomembno je tudi njegovo delo na področju zbiranja, urejanja in oblikovanja planinske literature, kot so bili zborniki ob obletnicah društva in Pomurske planinske poti ter ob podobnih priložnostih. Vedno je bil pripravljen pomagati in z bogatim znanjem prispevati delež k ohranjanju planinstva v Prekmurju.

Za svoje dolgoletno delo v društvu je prejel bronasti, srebrni in zlati častni znak Planinske zveze Slovenije. Prejel je tudi visoko priznanje, t. i. svečano listino, kar pa še zdaleč ni zadostna zahvala za vse tisto, kar je storil za ideje planinstva tu na tej prekmurski ravnici.

Jože Ružič, Planinsko društvo Matica Murska Sobota

V Mursko Soboto romali dve nagradi

KSENIJA GLAŽAR

Zdravstveni dom Murska Sobota je postal zmagovalec na primarni ravni, Splošna bolnišnica Murska Sobota pa na sekundarni ravni.

Nadja Triller (ZD Murska Sobota), Blaž Suhač (UKC LJ) in Alenka Kovačič (Splošna bolnišnica Murska Sobota).

Zmagovalna praksa v kategoriji primarnega zdravstvenega varstva je iz Zdravstvenega doma Murska Sobota – ambulantna rehabilitacija bolnikov s KOPB (kronična obstruktivna pljučna bolezen). Še posebej je bil poudarjen pomen rehabilitacije kroničnih bolnikov v domu, saj pri obravnavi kroničnih bolnikov dajejo rehabilitaciji na ambulantni ravni enak pomen kot samemu zdravljenju.

Za kakovostno zdravstveno oskrbo

Direktorica Zdravstvenega doma Murska Sobota Edith Žižek Sapač o prejetem priznanju pravi, da se v domu nenehno trudijo vzdrževati in izboljševati kakovostno zdravstveno oskrbo. V ospredju morata biti enakopravnost in dostopnost take oskrbe za vse bolnike. V pulmološki in alergološki ambulanti so skupaj s strokovnjaki Centra za krepitev zdravja opravili pilotni projekt ambulantne rehabilitacije za bolnike s kronično obstruktivno pljučno boleznijo (KOPB). Rehabilitacija pulmoloških bolnikov je bila doslej dostopna le omejenemu številu bolnikov v bolnišnicah Golnik, Topolšica in Sežana. Z ambulantno rehabilitacijo so želeli rehabilitacijo približati tudi bolnikom v naši regiji. Do začetka epidemije covida-19 so v ambulantno rehabilitacijo vključili štirideset bolnikov. Rehabilitacija je potekala v prostori zdravstvenega doma enkrat tedensko in tri mesece zapored. Bolniki so bili vključeni v redno telesno vadbo pod nadzorom

fizioterapevta in kineziologa. Udeležili so se tudi predavanj pulmologa, psihologa in dietetika. Aktualne kadilce so spodbujali, da so se vključili v skupinsko ali individualno svetovanje opuščanja kajenja. Po treh mesecih rehabilitacije so primerjali telesno zmogljivost bolnikov, stopnjo zadihanosti ter kakovost življenja ob začetku in ob zaključku programa. S standardiziranimi testi, ki so jih izvedli na začetku in ob zaključku programa rehabilitacije, so ugotovili, da so se telesna zmogljivost, stopnja zadihanosti in kakovost življenja teh bolnikov statistično značilno izboljšale. Zaradi epidemije covida-19 so program rehabilitacije morali prekiniti, vsekakor pa nameravajo s tovrstno obravnavo pljučnih bolnikov nadaljevati. Pravkar zaključujejo pilotni projekt rehabilitacije na daljavo, t. i. telerehabilitacijo. Bolniki so telesno vadbo pod nadzorom fizioterapevte tri mesece zapored izvajali doma pred računalniškimi zasloni. Predčasni rezultati so spodbudni.

Druga zmagovalka regijska bolnišnica

Zmagovalna praksa v kategoriji sekundarnega zdravstvenega varstva je iz Splošne bolnišnice Murska Sobota, in sicer sistematični farmacevtski pregledi pri izdaji rezervnih protimikrobnih zdravil pacientom. Predstojnica bolnišnične lekarne Splošne bolnišnice Murska Sobota doc. dr. Alenka Kovačič, mag. farm., spec., pravi, da so bili sistematični farmacevtski

pregledi pri izdaji rezervnih protimikrobnih zdravil pacientom v bolnišnici projekt, ki so ga začeli postopoma vpeljevati v prakso že v letu 2006, z leti pa so te storitve nadgrajevali in dopolnili. Množična in nepravilna uporaba protimikrobnih zdravil vodi v razvoj rezistentnih sevov mikroorganizmov. Zaradi tega je pomembna smotrna raba protimikrobnih zdravil, še zlasti tistih, ki so na rezervni listi. Razloži, da to pomeni, da se jih uporabi kot zadnjo možnost pri mikroorganizmih, ki so odporni na preostale protimikrobne učinkovine. V Splošni bolnišnici Murska Sobota rezervna protimikrobna zdravila izdajajo le na posebno naročilnico in na ime bolnika (NRPZ – naročilnica za rezervna protimikrobna zdravila), kar omejuje njihovo uporabo in prepreči nepravilno predpisovanje teh zdravil, saj primernost zdravljenja pred izdajo preveri farmacevt in po potrebi svetuje zdravniku glede prilagoditve zdravljenja. Praksa je sicer podobna tudi v drugih bolnišnicah po Sloveniji, s tem da so v murskosoboški bolnišnici naredili še dodaten korak, saj pri vsaki naročilnici dodaten pregled izvedejo magistri farmacije, in sicer odmerka in izbora antibiotika, pri rizičnih antibiotikih pa tudi interakcij s preostalo terapijo. S tem, kot pravi, zmanjšajo možnost odklonov, prav tako zaradi pravočasne optimizacije odmerkov glede na ledvično funkcijo tudi pojav neželenih učinkov (previsoki odmerki) oziroma neučinkovitost (prenizki odmerki), hkrati skrajšajo tudi čas do ozdravitve.

150 let od rojstva Janoša Slepca

GEZA GRABAR

Odigral je ključno vlogo pri gradnji cerkve sv. Nikolaja v Murski Soboti.

V pritličju Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota je ob 150. obletnici rojstva na ogled razstava o duhovniku Janošu Slepcu. V besedi in sliki so predstavili to izjemno osebnost, ker je v mestu in njegovem širšem prostoru na številnih področjih pustil vidne sledi.

Bil je spoštovan katoliški du-

hovnik, cenjen med verniki murskosoboške župnije ter med prebivalci mesta različnih verskih pripadnosti, stanov ali jezikov. Urejal je Marijin list in Novine, pisal je članke tudi za takrat v pokrajini prisotna časopisa, ki sta izhajala v madžarskem jeziku (Muraszombat és vidéke in Szombathelyi újság), napisal pa je tudi zgodovinsko knjigo o župniji.

Za razširitev katoliške cerkve

Rodil se je leta 1872 v Murski Soboti in tukaj leta 1936 tudi umrl. Janoš Slepce je bil v duhovnika posvečen leta 1896. Kot kaplan je služboval v župniji v Murski Soboti, od leta 1906 pa je bil v kraju župnik. Bil je tudi dekan in kanonik ter od leta

Duhovnik Janoš Slepce je bil med verniki zelo cenjen in spoštovan, govoril je več jezikov, med drugim je vernikom pridigal in jih poučeval v prekmurščini. V prekmurščino je celo prevedel evangelije.

1930 še predsednik lavantinske škofije. Največji pečat je pustil z zavzemanjem za gradnjo oziro-

ma razširitev katoliške cerkve v Murski Soboti (v letih 1909 in 1912).

Dahavski pingvini kolesarili za Duleta

ALEŠ CIPOT

Člani društva izvedli dobrodelno prireditev Dobrodelnih 300 km za Duleta, ki je bila namenjena Dušanu Lepošu - Duletu.

Dušan Lepoša je težko poškodbo utrpel med kolesarjenjem v Franciji. Vse življenje se je ukvarjal s športom, največ prav s kolesarstvom. Po nesreči je povsem odvisen od pomoči drugih. Miran Solar, član Dahavskih pingvinov, je ob pomoči trgovine ŠPICA Bike Shop in humanitarne organizacije EHO Podpornica odpeljal dobrodelno vožnjo Dobrodelnih 300 km za Duleta.

Expano za start in cilj

Vožnja je trajala skoraj dva-

najst ur, na pot pa se je odpravil že ob 4. uri zjutraj. V tem času je prevozil več kot tristo kilometrov, in sicer je pet krogov odpeljal na relaciji med Mursko Soboto in Lendavo. Z njim so ves čas kolesarili Alen Zver, Bojan Kučan, Gregor Gomboši in Franc Toplak. Glavno prizorišče s startom in ciljem dobrodelne vožnje je bil prostor pred ribiškim domom murskosoboške ribiške družine ob Kamenšnici, v neposredni bližini Expana.

V dobrodelni akciji so zbrali 2315 evrov, ki so jih prek humanitarne organizacije EHO Podpornica nakazali Dušanovi družini.

Bi imeli vrt v Murski Soboti?

KSENIJA GLAŽAR

Če radi vrtnarite in nimate lastnega vrta, ga lahko najamete v Kopališki ulici.

Javno podjetje Komunala je objavilo javni poziv za oddajo vrtničkov v začasno uporabo oziroma najem. V Kopališki ulici v Murski Soboti (ob Visitor centru) oddajajo skupno 72 vrtničkov površine 50 m² in nekaj jih je še na voljo. V času najema je mogoča souporaba lesenih lop za shranjevanje orodja, ki so postavljene na območju vrtov. Pogodbe z najemniki vrtničkov bodo sklenili za določen čas, in sicer do 31. decembra 2027. Najemnina za vrtniček

znaša 26,80 evra na leto, v primeru souporabe lesene lope pa 33,40 evra na leto. Najemnina se enkrat letno usklajuje s stroški vzdrževanja zemljišča, torej območja vrtov. Za najem vrtnička se lahko prijavijo fizične osebe s stalnim bivališčem na območju Mestne občine Murska Sobota, ki na območju občine nimajo v lasti ali posesti zemljišča, primerne za pridelavo vrtnin, niti takšnega zemljišča ne posedujejo člani njihovega gospodinjstva.

Prednost pri dodelitvi vrtničkov imajo prejemniki trajne denarne socialne pomoči in prosilci, katerih gospodinjstva štejejo najmanj dva družinska člana.

Tudi letos gradbeni stroji v mestu ne bodo mirovali, obeta se več investicij

KSENIJA GLAŽAR

Za investicije je v letošnjem proračunu predvidenih 13,7 milijona evrov oziroma 45 odstotkov odhodkov. Med pomembnejše spadajo nadzidava Zdravstvenega doma Murska Sobota, dograditev učilnic na OŠ IV Murska Sobota in zamenjava parketa na OŠ I Murska Sobota, ki jih v nadaljevanju podrobneje predstavljamo.

Nadzidava Zdravstvenega doma Murska Sobota

Zaradi stalnega povečanja obsega del in omejenosti območja kompleksa zdravstvenega doma se za pridobitev novih prostorov splošnih ambulant izvaja nadzidava dela objekta v velikosti 719,9 m².

Z nadzidavo bo zdravstveni dom pridobil deset splošnih ambulant (prostor za zdravnika in za sestro), pet referenčnih ambulant, skupne prostore, kot je čajna kuhinja z garderobo, sanitarije za obiskovalce in zaposlene, arhiv in čakalnice. V okviru nadzidave bo izvedeno tudi nadvišanje jaška za dvigalo za dostop gibalno oviranih oseb. Obstoječi objekt je etažnosti P + 1, z načrtovano nadzidavo pa bo se bo ta povečala na P + 2. Izvedba investicije se je začela v letu 2022 in bo zaključena v letošnjem letu.

Vrednost investicije je ocenjena na 2.739.545 evrov. Mestna občina je bila uspešna na razpisu ministrstva za zdravje in pridobila sofinanciranje v višini 895.000 evrov,

preostala sredstva pa zagotovi Zdravstveni dom Murska Sobota.

Dograditev učilnic na OŠ IV Murska Sobota

Izgradnja novih prostorov v prizidku šole predstavlja nadaljnji razvoj dejavnosti na poti k sodobnemu regijskemu centru za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami. Z investicijo bodo razširili jedilnico oziroma večnamenski prostor, uredili vsaj dve učilnici (ena bo glasbena učilnica) in prostor za individualne obravnave učencev, logopedsko in fizioterapevtsko obravnavo ter uredili učno stanovanje za učence ravni Učenje za življenje in delo (stari med 18 in

26 let). Dodatni prostori so nujni zaradi povečanja števila otrok nasploh in otrok z dodatno zahtevnostjo glede njihovih potreb. OŠ IV Murska Sobota se s prostorsko stisko sooča že vrsto let.

Vrednost investicije je ocenjena na 493.600 evrov. Mestna občina se je marca 2021 prijavila na javni razpis za sofinanciranje investicij v vrtcih in osnovnem šolstvu v Republiki Sloveniji v proračunskem obdobju 2021–2024 ministrstva za izobraževanje, znanost in šport z investicijo dograditve učilnic. Na razpisu je bila uspešna in pridobila sofinanciranje države v višini 270.062,44 evra, kar predstavlja 53 odstotkov vseh predvidenih stroškov investicije. Izvedba del se je za-

čela v letu 2022, dela pa bodo zaključena v letošnjem letu.

Zamenjava parketa na OŠ I Murska Sobota

V športni dvorani te šole je nujna zamenjava športnega poda. Zaradi neprimerne konstrukcije prihaja do vidnejših poškodb parketa, ki se na določenih mestih dviguje oziroma odstopa, zato je nevaren za uporabo. Po mnenju strokovnjakov delne ali sekcijske sanacije dolgoročno ne pridejo v poštev, ampak je treba zamenjati celoten parket s podkonstrukcijo. Ob zamenjavi bo zagotovljena tudi zaščita s tekstilnimi ali PVC-ploščami. Vrednost investicije je ocenjena na 351 tisoč evrov.

Z nadzidavo bo zdravstveni dom pridobil prepotrebne dodatne prostore.

Na OŠ I Murska Sobota bodo zamenjali poškodovani parket.

Na OŠ IV Murska Sobota poteka izgradnja novih prostorov v prizidku šole.

Ob slovesu Albini Knapp bronasta plaketa

ALEŠ CIPOT

Dosedanja sekretarka območnega združenja Rdečega križa se po 17 letih in 4 mesecih poslavlja in odhaja novim poslovnim izzivom naproti.

Na marčevski skupščini RKS – Območnega združenja Murska Sobota so Albini Knapp podelili plaketo za predano delo pri ureničenju ciljev in nalog v organizaciji. Še pred tem, sredi marca, ji je Zveza slovenskih društev za boj proti raku na 40. slavnostni seji v okviru Slovenskega tedna boja proti raku podelila bronasto plaketo. Albina si že dve desetletji prizadeva za krepitev in varovanje zdravja v najbolj ranljivih skupinah prebivalstva. Priznanje je prejela na predlog Pomurskega društva za boj proti raku Murska Sobota, v utemeljitvi pa so med drugim zapisali, da je Albina Knapp z globokim čutom za sočloveka, nesebičnim delom, prostovoljstvom ter razumevanjem varovanja in krepitve zdravja veliko prispevala h kakovosti življenja ranljivih skupin v Prekmurju.

Brez empatije ne gre

Albina Knapp bo po dolgih letih delovanja v Rdečem križu nove poslovne izzive iskala v družinskem podjetju. »Imeti sposobnost em-

patije, znati se vživeti v drugega človeka, to sta nujna predpogoja za delo na tem delovnem mestu. Hkrati potrebuješ veliko mero potrpežljivosti in sočutja. V glavnem gre za lastnosti, ki se jih ni moč naučiti. Tega nas v šoli ne učijo,« je povedala o svojem delu. Sekretarka območnega združenja Rdečega križa se srečuje z zelo raznolikimi profili ljudi, od predsednika države ter članov vlade, županov in podjetnikov do ljudi, ki živijo na socialnem robu in ki bi brez pomoči težko shajali. »Sekretarka Rdečega križa je kar precej vpeta v življenje vsakdanjega človeka, ki pa po navadi nima samo enega problema, ene stiske. Običajno gre za splet različnih okoliščin, ki pripeljejo do izjemne situacije, ko ljudje več ne vedo sami razrešiti problema in se obrnejo na nas. V reševanju kompleksnih problemov sem vedno vključila še druge, denimo druge nevladne organizacije, občine, policijo in Center za socialno delo, saj sem stremela k temu, da vedno kar se da kompleksno in trajno rešujemo probleme posameznikov oziroma družin.« Knappova si Rdeči križ predstavlja kot

kamenček v mozaiku, ki ne sme manjkati. »Čudovit primer, ki mi je ostal v spominu v murskosoboški občini, je socialni sosvet, ki ga je pred leti ustanovil tedanji župan Aleksander Jevšek. V njem smo se srečevali predstavniki različnih organizacij, ki smo pomagali ljudem v stiski. Vsaka organizacija je s svojega vidika prispevala k optimalnemu reševanju problematike posameznikov in družin. Žal trenutno ta socialni sosvet ni aktiven.«

Srce Rdečega križa je krvodajalstvo

Pa vendar Knappova meni, da pomoč tako ali drugače ogroženim ni na prvem mestu v delovanju Rdečega križa. »Srce Rdečega križa je zagotavljanje samozadostnosti s krvjo v naših bolnišnicah. Zato je prioriteta krvodajalstvo. Paket pomoči in denarna sredstva ogroženim nabaviš, krvi pa tudi z vso sodobno tehnologijo še vedno ne moremo umetno proizvesti. Tudi jaz sem postala krvodajalka ravno zaradi Rdečega križa. Kar nekaj krvodajalcev sem tudi pritegnila k temu plemenitemu darovanju.

Brez krvi ne moremo preživeti.« Pomurska regija je v vrhu po številu krvodajalcev v Sloveniji. Pa vendar so se morali za število krvodajalcev močno potruditi. V zadnjih letih bijejo težji boj, saj se populacija stara, posledično je bolnih vedno več ljudi, zlasti pa številni plazmo prodajajo v Avstriji. V tem primeru ne morejo darovati krvi še za plemenite namene v Sloveniji. Sicer pa je odzivnost krvodajalcev v Pomurju še vedno izredno velika. Za konec pogovora poudari, da zaposlitev pri Rdečem križu ni le služba, temveč poslanstvo.

Nova moč v vodstvu

Albino Knapp je nadomestila nova sekretarka Aleksandra Nana Rituper Rodež, ki poudarja, da so programi in projekti Rdečega križa dobro zasnovani. Tako bodo nadaljevali že začeto delo, še večji podarek pa bodo dali iskanju posameznikov, ki potrebujejo pomoč. »Tisti, ki najbolj rabijo pomoč, o tem molčijo. Trudili se bomo razumeti ranljive skupine, zlasti mlade, in jim pomagati,« je povedala Aleksandra Nana Rituper Rodež. Po-

Albina Knapp, dosedanja sekretarka območnega združenja Rdečega križa, je marca prejela dve priznanji, plaketo in bronasto plaketo, ki sta le pika na številnim priznanjem v minulih letih.

manjkanje krvodajalcev spada med večje izzive, s katerimi se soočajo. Vsekakor bodo z različnimi aktivnostmi pristopili k pridobivanju novih krvodajalcev. Postanite krvodajalec tudi vi.

Kako Mursko Soboto vidi ChatGPT?

NATALIJA KREFT

FOTO: FUNKIT MARKETING

Na področju umetne inteligence in strojnega učenja je v zadnjih nekaj letih prišlo do skokovitega razvoja. Posamezna orodja umetne inteligence so dosegla množice in številna že uporabljamo v vsakdanjem življenju. Orodje, ki dviguje največ prahu, je zagotovo ChatGPT.

Ko je to orodje postalo dostopno za uporabo, smo bili najprej preseščeni, nato pa nekoliko prestrašeni zaradi njegovih zmogljivosti. ChatGPT lahko z besedilnimi napotki zaprosimo za pravzaprav karkoli. Naj bo to zapletena programska koda, intervju ali scenarij za krajši film – vse bo opravil, in to v trenutku. Nič čudnega, da ChatGPT že od izida primerjajo z iskalnikom Google. O prednostih in pomanjkljivostih tovrstnih orodij smo se pogovarjali z ekipo Funkit Marketing, ki že več kot tri leta skrbi, da sta destinaciji Murska Sobota (visitmurskasobota) in Pomurje (visitpomurje) prisotni v digitalnem okolju. »Kot številne druge marketinške agencije tudi mi uporabljamo orodja, ki uporabljajo umetno inteligenco. Ob orodju ChatGPT, ki je v pomoč pri ustvarjanju besedil, uporabljamo Adobe FIREFLY.AI za grafike in program DALL-E 2, ki ga je kot ChatGPT razvilo podjetje OpenAi. Orodje ustvarja stvarne, izvirne slike ali umetniška dela na podlagi našega napisanega besedila. Pomembno je, da se zavedamo, da so to programi, ki pomagajo, vendar z njimi izdelka ne dokončam. Dobimo osnovo, različice, s katerimi skupaj z naročnikom najdemo ustrezno smer, a pot do konca moramo izpeljati mi,« pravi Marko Filipič, direktor marketinške agencije Funkit Marketing.

Odlično orodje za iskanje idej

ChatGPT se nenehno nadgrajuje in se zelo hitro uči, a ni na ravni, da bi mu lahko popolnoma zaupali. Naredi lahko grobo osnovo, ki jo mora agencija še nadgraditi, in je odlično orodje za raziskovanje določene teme, ki nam ni blizu. »Orodja, kot je

ChatGPT, zberejo vse informacije, ki so dostopne na spletu, nato nam jih servirajo, spišejo besedilo, ki je dokaj relevantno, a na koncu potrebuješ človeška čustva, dušo, dodati moraš avtentičnost, če želiš, da je izdelek ustrezen za marketing. Na umetno inteligenco se ne moremo popolnoma zanesti, bomo pa še videli, kako bo v prihodnosti, ko bo tudi AI bral čustva. V tem trenutku ni tako daleč, da bi lahko zamenjal agencije, novinarje ali druge podobne poklice. Je pa odlično orodje za zbiranje in iskanje idej ter pisanje scenarijev. A spet, dobimo le izhodišča, samo utrinek in ne celotne zgodbe.«

ChatGPT in Murska Sobota/ChatGPT v turizmu

Orodje smo preizkusili za iskanje idej, kako obiskovalcem približati Mursko Soboto oz. poskrbeti za promocijo. Orodje poda kratek uvod, navede pet ključnih točk, vrednih obiska, in pri vsaki doda opise: Aktivnosti na prostem: Murska Sobota ponuja veliko aktivnosti na prostem, kot so pohodništvo, kolesarjenje, ribolov, jahanje, veslanje, golf itd. Lahko jih povabite, da se udeležijo organiziranih izletov ali pa si sami izberejo aktivnost, ki jim najbolj ustreza. Kot pove Filipič, so to le izhodišča. Te podatke je v marketingu treba ustrezno uporabiti in jih pripraviti za ciljno publiko. Medtem ko obstaja več različnih načinov promocije destinacije, predlaga zlasti nenehno navzočnost v digitalnem okolju. »Za prisotnost v digitalnem okolju je treba neprestano ustvarjati nove vsebine, s katerimi moramo slediti trendom, ki se hitro spreminjajo. Pred dvema letoma so bile vodilo turističnega nagovora slike, lani enominutni videoklipi, danes so aktualni 15-sekundni videi oz. reelsi in

shortsi. Pri promociji destinacije je pomemben vizualni element, ki komunicira čustva. Posameznik se lažje poistoveti z reklamo, ki ponudi čustveno zgodbo, ko denimo v ozadju vidi lep kader jadrnice na jezeru, kolesarja ob reki Muri ipd. Ni treba uporabiti veliko be-

Pred dvema letoma so bile vodilo turističnega nagovora slike, lani enominutni videoklipi, danes so aktualni 15-sekundni videi oz. reelsi in shortsi. Pri promociji destinacije je pomemben vizualni element, ki komunicira čustva. Posameznik se lažje poistoveti z reklamo, ki ponudi čustveno zgodbo, ko denimo v ozadju vidi lep kader jadrnice na jezeru, kolesarja ob reki Muri ipd.

sed, saj z vizualno privlačnimi fotografijami ali videoposnetki teh točk poveš vse. Tako smo denimo obiskovalce k obisku Murske So-

bote z okolico nagovarjali s kampanjo It's all here oz. s kampanjo Neskončno morje doživetij,« pove Filipič.

Posameznik se lažje poistoveti z reklamo, ki ponudi čustveno zgodbo, pravijo v ekipi Funkit marketinga.

V okviru promocije destinacije Murska Sobota so bile v minulih letih ustvarjene številne vizualno privlačne grafike.

ChatGPT lahko z besedilnimi napotki zaprosimo za pravzaprav karkoli. Naj bo to zapletena programska koda, intervju ali scenarij za krajši film – vse bo opravil, in to v trenutku. Nič čudnega, da ChatGPT že od izida primerjajo z iskalnikom Google.

Učenci naj bodo proaktivni

MELITA MARIČ

RIS Dvorec Rakičan je organiziral 18. mednarodno konferenco Ekologija za boljši jutri.

Predstavljeni prispevki predstavljajo nova izhodišča za trajnostno delovanje vsakega posameznika, ki v skupni celoti lahko pomembno prispevajo k trajnostno naravnemu načinu življenja vseh generacij.

Sodelovali so raziskovalci in strokovnjaki iz Slovenije, Srbije, Bosne in Hercegovine, Grčije, Bolgarije, Nemčije, Poljske, Romunije, Združenega kraljestva, Italije, Danske in Španije. 149 avtorjev je predstavilo 139 zanimivih znanstvenih in strokovnih prispevkov.

Ekološko osveščen učitelj je dober zgled

Barbara Pogačar z Zavoda za gluhe in naglušne Ljubljana se je predstavila s prispevkom »Ekološko osveščen učitelj je dober zgled« in ugotovila, da je učence pri izvajanju pouka na prostem treba voditi korak za korakom in usmerjati njihovo pozornost, saj jih večina ni vajena opazovati narave od blizu. »Učenje v naravi je pozitivno vplivalo na razvoj socialnih spretnosti, saj je spodbujalo socialno interakcijo med njimi. Aktivnost je iz učencev izabila spontano dogovarjanje in sodelovanje,« pove in doda, da so drugačen koncept dela učenci dobro sprejeli. »Napredek je opazen tudi na čustvenem področju, pri samopodobi in samozavesti. Za delo so bili motivirani, ustrezala jim je neformalna oblika dela. Bilo je manj vedenjskih težav. Ker so učenci, ki imajo kombinirane motnje, izziv pri poučevanju, jim tak način podajanja snovi omogoča, da pridejo do boljših učnih uspehov,« pove.

Z ozaveščanjem do sprememb

»Ozaveščanje na temo ekologije naj se začne že v predšolski vzgoji in se implementira skozi vzgojno-izobraževalni program osnovnih in srednjih šol. Učenci naj bodo proaktivni s svojimi dejanji, zato je namen prispevka poiskati vsebinska in praktična povezovanja športa in ekologije,« pove Jak Rogel z Osnovne šola Janka Kersnika z Brda pri Lukovici. Branko Gregorc je v prispevku »Strategija ravnanja z odpadki na Tehniškem šolskem centru Maribor« izpostavil skrb za okolje, ki je danes ena pomembnejših nalog pri zagotavljanju obstoja našega planeta. »Na Tehniškem šolskem centru Maribor se v okviru izvajanja praktičnega pouka v šolskih delavnicah poleg stalno prisotnih komunalnih odpadkov srečujemo tudi s specifičnimi vrstami odpadkov, kot so različna olja, goriva, barve, različne kovine ter odpadna električna in elektronska oprema. Ti odpadki lahko z nepravilnim rokovaljem dolgoročno močno onesnažijo okolje in povzročijo tudi nesreče večjega obsega,« je med drugim dejal Gregorc.

Tako bi mladi privabili turiste

MELITA MARIČ

V Mercator centru Murska Sobota je potekala turistična tržnica, na kateri so se predstavili pomurski osnovnošolci.

Turistična zveza Slovenije je pripravila 37. festival Turizmu pomaga lastna glava. V njegovem okviru so osnovnošolke in osnovnošolci ustvarjali na temo Športna doživetja bogatijo mladinski turizem. Skupno je v projektu sodelovalo 96 osnovnih šol iz vse Slovenije. V Murski Soboti so se predstavili učenci desetih pomurskih osnovnih šol. Veliko projektnih nalog se je navezovalo na balonarski turizem, saj so osnovnošolce navdihnili lanskoletni prizori pisanih balonov na pomurskem nebu s svetovnega prvenstva v letenju s toplozračnimi baloni. Petčlansko komisijo so najbolj prepričali osnovnošolci OŠ Fokovci, OŠ Velika Polana in OŠ Cankova, ki so prejeli zlata priznanja. Učenci OŠ III Murska Sobota ter osnovnošolci iz Bakovcev, Gornjih Petrovcev, Lendave, Beltincev, Odrancev in z Razkrižja so prejeli srebrna priznanja.

Mladim želijo približati turizem

»Zanimivo je videti mlade in

V projektnih nalogah so razmišljali, kako športno prireditev v domačem kraju popestriti s turistično ponudbo za mlade.

nadobudne prihodnje turistične delavce, kako razvijajo svoje ideje, se predstavljajo in učijo, kaj je turizem. Turistična zveza Slovenije in Pomurska turistična zveza vsako leto znova pripravljata nove tematike, s katerimi želimo mladim turizem približati na način, da ga začutijo,« je povedal predsednik Pomurske turistične zveze Uroš Kamen-

šek, ki si obenem želi, da bi se v projekt prihodnje vključilo več pomurskih šol. Jure Sodja, predsednik ocenjevalne komisije, je pojasnil, da predstavitev na tem koncu Slovenije potekajo na višji ravni kot v drugih delih države. Po njegovih besedah so otroci bolj preprosti in uporabljajo narečje, kar se mu zdi lepo.

Zelena točka v novo sezono

V Zeleni točki se je začela sezona domače, lokalno pridelane hrane. V letu 2023 nadaljujemo z dejavnostmi projekta CITIES2030, v sistem sledljivosti pa bo letos vključenih dodatnih dvanajst kmetij. S sledljivostjo produktov potrošniki dobijo vpogled v to, kdo je hrano, ki je na prodajni polici, pridelal. Ob tem spoznajo celoten proces pridelave od rasti do spravila in postavitve na polico v Zeleni točki. Ob izpolnitvi ankete vam Zelena točka podarja 20-odstotni popust na sveže sadje in zelenjavo.

zelena točka

cities 2030

POSKENIRAJ ME

Izpolni anketo in pridobi kupon za 20-odstotni popust na vso sveže sadje in zelenjavo. Unovčiš ga v trgovini Zelena točka, Industrijska ulica 5a, Murska Sobota.

Evropski projekti – pomemben dejavnik za razvoj občine

NATALIJA KREFT

FOTO: RIS DVOREC RAKIČAN

Številni zavodi (javni in zasebni), občina, društva, nevladne organizacije in drugi se skozi leta trudijo pridobiti evropska in druga finančna sredstva, s katerimi si zagotovijo kader in seveda denar za razvoj, obnovo infrastrukture, izboljšanje kakovosti delovanja, raznorazne nakupe opreme in še bi lahko naštevali.

Pridobitev in izvajanje evropskih projektov sta pomembna tudi za kakovosten razvoj občine, saj omogočata finančno podporo, spodbujata inovativnost ter izboljšujeta infrastrukturo, kakovost storitev ter okoljske in trajnostne rešitve. Velik del tega najverjetneje brez tovrstnih finančnih pomoči ne bi bilo izvedljivo. V tej in prihodnjih številkah Soboških novin bomo izpostavili oprijemljive rezultate projektov iz preteklih let (prejšnja perspektiva), rezultate, ki so spremenili podobo mesta in okolice ter bodo ostali za prihodnje generacije. Tokrat so pod drobnogledom dosežki iz uspešno izvedenih projektov ekipe javnega zavoda RIS Dvorec Rakičan.

Nova podoba in nove vsebine

Javni zavod RIS Dvorec Rakičan je doma in v tujini znan kot pomembno stičišče razvojnih, socialnih, kulturnih in turističnih programov. Dvorec Rakičan, ki je kulturni spomenik lokalnega pomena in katerega upravitelj je omenjeni javni zavod, je zadnja leta postal zanimiva izletniška točka in zelo priljubljena lokacija za izvedbo različnih dogodkov, še zlasti porok. Javni zavod je dvorec ponovno obudil in mu dodal nove vsebine, in sicer ob izvajanju različnih evropskih projektov, s katerimi si prizadeva za celostno in trajnostno obnovo dvorca. Pri tem sledi načelom celostnega pristopa h kulturni dediščini in trajnostnega ohranjanja za zagotavljanje nadaljnjega obstoja in obogatitve dediščine (vzdrževanje, obnova, prenova, uporaba in oživiljanje). Z različnimi projekti in ob podpori Mestne občine Murska Sobota

Dvorec Rakičan je ob pomoči evropskih projektov med drugim postal bogatejši za čudoviti grajski dvorani, za razstavno-doživljajski kočijaški muzej, za razstavo kočij iz Slovenije in Madžarske ter za štirizvezdični sobi v severnem stolpu, ki nudita posebno grajsko udobje.

Plavajoča ptičja opazovalnica v obliki pletene košare, iz katere lahko obiskovalci opazujejo in spoznavajo ptičji svet ob brežini Soboškega jezera.

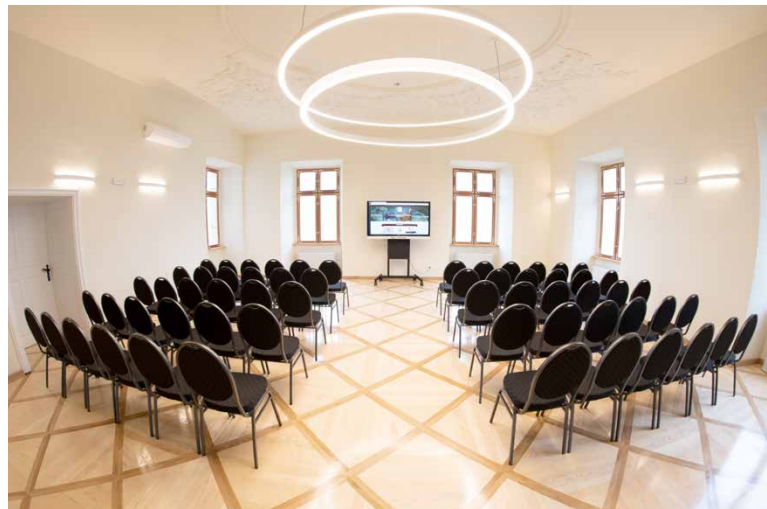
Z evropskimi projekti je javnemu zavodu uspelo razviti zanimive in inovativne turistične produkte.

je javnemu zavodu RIS Dvorec Rakičan uspelo obnoviti že dobršen del prostorov dvorca v Rakičanu, ki jim je grozila izguba dediščinskih elementov. Vsi prenovljeni prostori so trenutno v uporabi in služijo namenu. Javni zavod je znan tudi po inovativnih pristopih, kar dokazujejo številni projektni rezultati, ki so pritegnili pozornost domače in tuje javnosti.

S projekti do dodane vrednosti

Dvorec Rakičan je ob pomoči evropskih projektov med drugim postal bogatejši za čudoviti grajski dvorani (projekta Castle Road, Interreg Slovenija-Avstrija in Living Castles, Interreg Slovenija-Madžarska), ki služita za izvedbo različnih protokolarnih, poslovnih in zasebnih dogodkov, za razstavno-doživljajski kočijaški muzej (projekt Horse Based Tourism, Interreg Slovenija-Madžarska), za razstavo kočij iz Slo-

venije in Madžarske ter za štirizvezdični sobi v severnem stolpu (projekt Obiščem, raziščem in odkrijem Goričko – (ZA)Čutim Goričko, LAS Goričko), ki nudita posebno grajsko udobje. Z evropskimi projekti je javnemu zavodu uspelo razviti tudi zanimive in inovativne turistične produkte. Obiskovalci dvorca se lahko na odkrivanje okolice odpravijo z e-kočijo (projekt E-Carriage 4CBST, Interreg Slovenija-Avstrija). Z e-kočijo se lahko zapeljejo do paviljona Expano, kjer se nahaja še en njihov projektni rezultat – plavajoča ptičja opazovalnica v obliki pletene košare, iz katere lahko obiskovalci opazujejo in spoznavajo ptičji svet ob brežini Soboškega jezera. Vendar si javni zavod ne prizadeva zgolj za obogatitev turistične ponudbe rakičanskega dvorca in celotne regije, temveč tudi za ohranjanje kulturne dediščine na trajnosten in sodoben način. Z optičnim bralnikom (projekt ADRINETBOOK, Interreg Adria) so prebrali

Ob pomoči evropskih projektov so med drugim postali bogatejši za čudoviti grajski dvorani.

Dvorec Rakičan je zadnja leta postal zanimiva izletniška točka in zelo priljubljena lokacija za izvedbo različnih dogodkov, še zlasti porok.

in digitalizirali gradivo iz Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota, ki ga bodo vključili v evropsko digitalno zbirko digitalne knjižnice Europeana.

S sredstvi zagotovljena obnova objekta

Pomemben korak k celostni in trajnostni obnovi dvorca, ki je prispeval tudi k varovanju in ohranjanju pomembnih dediščinskih elementov kulturnega

spomenika, predstavljata obnova zunanje fasade vzhodnega trakta dvorca Rakičan (projekt Začuti UTRIP območja LAS Goričko, LAS Goričko 2020), saj je z njo dvorec zažarel v povsem novi podobi, ter obnova kapele v parku (projekt Živa dediščina, sodelovanje LAS), ki je pred obnovo bila močno ogrožena, danes pa lahko v njej številni poročni pari sklenejo zakonsko zvezo.

Pomemben korak k celostni in trajnostni obnovi dvorca, ki je prispeval tudi k varovanju in ohranjanju pomembnih dediščinskih elementov kulturnega spomenika, predstavljata obnova zunanje fasade vzhodnega trakta dvorca Rakičan (projekt Začuti UTRIP območja LAS Goričko, LAS Goričko 2020), saj je z njo dvorec zažarel v povsem novi podobi.

»Mladost je lahko prednost, saj si lahko drzen in se lotiš norih idej«

KSENIJA GLAŽAR
FOTO: OSEBNI ARHIV

Ob kulturnem prazniku je priznanje Mestne občine Murska Sobota za uspešno delo mladih ustvarjalcev prejel Vitja Rodež. Mladi Sobočan deluje zlasti na filmskem in glasbenem področju.

Vitja Rodež je dijak tretjega letnika umetniškega oddelka Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer. Že v osnovni šoli je sodeloval pri različnih ustvarjalnih projektih. Najbliže sta mu filmsko in glasbeno področje. Ustvaril je več kratkih filmov, prvega že v osnovni šoli, ko si je čas karantene krajšal s snemanjem filmov. Je scenarist, režiser, snemalec in montažer, pri uresničitvi filmskih projektov pa zna pritegniti mlade ter ustvariti utečeno in angažirano filmsko ekipo. V različnih vlogah pogosto sodeluje z drugimi mladimi filmarji. Njegov film »Skrivnost, ki se skriva v moji omari« so med osemdesetimi filmi izbrali na prvem festivalu KoronaFESTfulFejstFilma, ki ga je organiziral Javni sklad za kulturne dejavnosti. Zanj je napisal scenarij, odigral pet vlog, ga posnel in zmontiral. Srhljivka »O njem se govori« pripoveduje o navideznem strahu in o tem, kako mladi doživljajo svet. Grozljivka »Lahko bi bil lep dan« govori o treh prijateljih, ki se znajdejo v prazni šoli in v krempeljih skrivnostnega hišnika. Srhljivka in grozljivka sta posneta v slengu in narečju ter imata podnapise v knjižni slovenščini. Za skupino džeZZva je leta 2021 izdelal videoanimacijo za njihovo skladbo »Svobodno čez obzorje« z albuma »Sintur«. Mladi Sobočan veliko časa preživi v prostorih Društva kreativne mladine v središču mesta, kjer vadijo z bandi, se družijo in zbirajo ideje, kaj bi še lahko počeli.

Zaključil si višjo stopnjo osnovne glasbene šole za tolkala. Kaj ti je glasbena šola dala?

Veliko, poleg tega, da znam igrati na bobne in druga tolkala, sem izgubil strah pred nastopanjem in se naučil, kako nekaj izpeljati, če kdaj gre kaj narobe. Spoznal sem tudi, kako se moramo med seboj poslušati, da bo skupina ali ekipa dobro zvenela. Glasbena šola mi je dala tudi širši pogled na glasbo.

Kot bobnar sodeluješ v glasbeni skupini Ka te trga. Kdo jo sestavlja in kje nastopate?

V skupini sta poleg mene še kitarist in vokalist Tine Lukač ter basist Matevž Filipič. Prvi večji koncert smo imeli lani na Maratonu treh src in od takrat smo že dobili veliko vabil. Igramo na

različnih odrih in festivalih, še posebno tistih, kjer imajo radi rock. Med drugim smo nastopili na odru Kina Šiška v Ljubljani, na Radgonskem poletju, na Grossmannovem filmskem festivalu in na Malem velikem Mikkovem odru, vabijo nas motoristi ... Zelo bi si želeli nastopiti na letošnjih Soboških dnevih. Poleg preigravanja znanih skladb imamo tudi več lastnih skladb, avtor besedil je Tine. Besedila so napisana v knjižni slovenščini ali prekmurščini, izražajo pa naš pogled na svet, pri tem skušamo biti aktualni in družbeno kritični. Rekel bi, da ustvarjamo prekmurski rock.

Kakšna se ti zdi mladinska glasbena scena pri nas?

Mislím, da imamo veliko odličnih mladih glasbenikov, skupin pa bi lahko bilo več. Žal jih veliko konča glasbeno šolo, potem pa odložijo inštrumente. Da bi razgibali glasbeno sceno, smo pred kratkim ustanovili skupino SP!CY, ki jo poleg mene sestavlja še basistka Nika Titan, kitarist Timotej Tivadar in kitarist Dino Kralj. Igramo večinoma živahni slovenski pop, načrtujemo pa tudi lastne skladbe.

Kljub mladosti si že ustvaril več kratkih filmov. Katere?

Če smem, bi povedal, da mladost ne bi smela biti omejitev pri ustvarjanju filmov ali česar koli drugega. Mladost je lahko prednost, saj si lahko drzen in se lotiš norih idej, ki jih pozneje več ne bi upal izpeljati. Ko se neobremenjeno lotiš filma, želje in ideje lahko uresničiš. Tako je bilo tudi s prvim filmom »Skrivnost, ki se skriva v moji omari« iz leta 2020, ki so ga med osemdesetimi filmi izbrali na prvem festivalu KoronaFESTfulFejstFilma. Posnel sem ga v času prve karantene. Še starši niso vedeli, kaj nastaja. Leto pozneje sem s filmsko ekipo posnel še kratka filma – srhljivko »O njem se govori« in grozljivko »Lahko bi bil lep dan«. Trenutno končujem

dokumentarec o trajnostni rabi oblačil ter odnosu do hitre mode in izmenjevalnic oblačil.

Si scenarist, režiser, snemalec in montažer. Je težko usklajevati vse te funkcije? Katero področje ti je najljubše?

Seveda ni vedno preprosto. Filmska produkcija namreč pozna veliko poklicev in nalog, ki se lahko zdijo lahke, samoumevne in nepomembne, a brez njih filmi ne bi bili taki, kot so. Osebo mi je najtežje usklajevati vloge režiserja, producenta in kamere, ker je težko hkrati voditi ekipo, paziti na dober kader in slediti zgodbi. Najraje sem v vlogi režiserja, prsti in misli pa mi najhitreje delajo, ko filme montiram.

Filmsko ekipo izbiraš med mladimi iz lokalnega okolja. So dovolj angažirani?

Seveda so angažirani. Brez njih tudi mojih filmov ne bi bilo. Od mojega zadnjega snemanja filma so še bolj zavzeti in veliko jih je, ki delajo na tem področju in želijo nekaj ustvariti.

Kakšna se ti zdi mladinska umetniška scena v Pomurju in Murski Soboti? Imate mladi dovolj podpore na tem področju ali kaj pogrešaš?

Zdi se, kot da mladinske umetniške scene pravzaprav ni veliko, ker ni veliko možnosti, kamor bi se lahko vključili. To ni popolnoma res, saj je veliko mladih nadarjenih, tudi ustvarjajo, a se morda ne morejo predstaviti. Mladi imamo ideje, premalo pa imamo znanja in izkušenj. V domačem okolju pogrešam več delavnic in natečajev, ki spodbujajo kulturno in umetniško ustvarjalnost, kjer bi se lahko našli in skupaj nekaj ustvarili. Vsekakor bi si želeli večje podpore profesionalnih ustvarjal-

Mladi imamo ideje, premalo pa imamo znanja in izkušenj. V domačem okolju pogrešam več delavnic in natečajev, ki spodbujajo kulturno in umetniško ustvarjalnost, kjer bi se lahko našli in skupaj nekaj ustvarili.

Ustvaril je več kratkih filmov, prvega že v osnovni šoli, ko si je čas karantene krajšal s snemanjem filmov.

cev in ustanov. Pa ne v smislu, da bi nam zapovedovali, kako in kaj naj delamo, ampak da bi nas pri naših idejah vodili in usmerjali.

S Katjušo Peterko si sodeloval pri dokumentarcu »Ljubezen«, ki je zmagal na filmskem festivalu Videomanija. Za kaj natančneje gre?

Naj povem, da nagrade nisem dobil jaz, temveč moja prijateljica, s katero zelo veliko sodelujeva. Pomagal sem le za kamero. Vem pa, da je Katjuša ta nagrada še bolj spodbudila in da se še bolj angažira pri snemanju filmov. Mladi filmarji si med seboj pomagamo po najboljših močeh, saj se zavedamo, da sta dobra ekipa in podpora pri nastajanju filma nepogrešljivi.

Skupaj s Katjušo Peterko in Izidorjem Vogrincem, vsi ste dijaki ljutomerske gimnazije, snemate »Nori podcast«, kjer gostite mlade, aktivne in nadobudne Pomurce ter z njimi odpirate različne zanimive, aktualne in včasih drzne teme. Koga vse ste že gostili? Kaj opazate pri gostih?

Gostili smo Leopolda I., Črtomirja Kelenca, Adama Červeka, Lizi Adjei, če jih naštejemo samo nekaj. Ne želimo povabiti samo znanih in prepoznavnih ljudi, temveč želimo s podkastom pokazati, na kakšen način danes razmišljamo mladi, ustvarjalni ljudje ter s kakšnimi temami in vpraša-

nji se ukvarjamo. Opažamo, da imajo zanimive poglede, dobro zastavljene življenjske cilje in tudi cilje, ki jih lahko uresničijo v naslednjih letih. Želimo, da bi odrasli mlade slišali in nam pogosteje prisluhnili.

Kakšni so tvoji naslednji načrti? Kaj želiš študirati in kaj nekoč početi?

Želim nabirati še več znanja s kulturnega in umetniškega področja, še posebno na področju filma in glasbe, pa najsi bo to v šoli, na delavnici ali v tujini. Moja velika želja je, da bi študiral na AGRFT in bi tudi v prihodnje karkoli sodeloval v filmski industriji. Za hobi bi še naprej igral bobne.

Kaj ti pomeni priznanje za uspešno delo mladih ustvarjalcev na področju kulture v Mestni občini Murska Sobota?

Veliko mi pomeni, sem bil pa zelo presenečen. Hvaležen sem murskosoboški izpostavi Javnega sklada za kulturne dejavnosti in vodji Nataši Brulc Šiftar, da je prepoznala moje delo. Naj še enkrat poudarim, da vsega tega ne bi zmogel narediti sam, saj sem potreboval podporo dobre ekipe. Želim, da je to spodbuda marsikateremu mlademu, ki želi ustvarjati. Veliko več zadovoljstva občutimo, ko posnamemo film ali oddajo oziroma nastopamo z glasbeno skupino, kot če bi kar tako posedali in se dolgočasili. Če ti je preveč dolgčas, nastale ideje niso ravno najpametnejše. Če imaš na drugi strani voljo in dobro ekipo, pa lahko nore ideje spremeniš v film ali umetnost.

»Pomembno je, da trendom ne le sledimo, ampak jih tudi ustvarjamo«

GEZA GRABAR
FOTO: ARHIV PODJETJA ROTO

Skupina ROTO ima na področju izdelkov iz plastičnih mas že več kot 45-letno tradicijo. Danes v osmih tovarnah zaposlujejo že 500 ljudi in proizvajajo več kot 4000 izdelkov. Doslej so prevzeli že pet konkurentov.

Aprila letos je ROTO prevzel še kanadskega pionirja kajakov, podjetje KOBA. To se je v treh desetletjih in pol zlasti specializiralo za morske kajake, blagovna znamka Delsyk pa je v tem segmentu najbolj cenjena na svetu. S tem je ROTO postal podjetje z najširšo ponudbo kajakov in kanujev na svetu, saj je pod njegovim okriljem že 72 različnih modelov. Ob tej priložnosti smo se pogovarjali z Nušo Pavlinjek Slavinec, direktorico ROTO Slovenija.

Zakaj ste se odločili za ta prevzem in kaj želite z njim doseči?

S prevzemom povečujemo proizvodne kapacitete, vstopamo na nove trge in povečujemo tržni delež. Kajaki Delsyk so prepoznavni po vsem svetu, kar nam odpira številne nove poslovne priložnosti.

Kakovost naših kajakov je potrdila tudi Evropska kajakaška zveza, saj je kajak ROTO za divje vode uvrstila na seznam tekmovalnih kajakov za olimpijske igre v Parizu leta 2024.

Ali se iz Kanade v Slovenijo seli tudi proizvodnja morskih kajakov?

Strojno opremo in orodja smo preselili v Puconce, kjer jih bomo odslej tudi proizvajali. Zato odpiramo nova delovna mesta za Pomurce, še zlasti za tiste, ki so športni navdušenci in si želijo uspešno kariero ustvariti v lokalnem okolju.

Vašo zadnjo poslovno potezo potrjujejo prva naročila distributerjev morskih kajakov v Nemčiji, na Švedskem in v ZDA.

ROTO svoje izdelke izvaža že v 65 držav. Kot smo uspešni na primer s čistilnimi napravami, zbiralniki deževnice in drugimi izdelki, želimo tudi s kajaki prodreti na vse celine. ROTO je tudi edino podjetje, ki proizvaja tako raznolika plovila, od kajakov, kanujev, ja-

drnic in katamaranov do ribiških, reševalnih in družinskih čolnov.

V Piranu ste opravili test morskih kajakov, ki so prišli pod vaše okrilje. Kakšni so odzivi?

Test so izvedli najboljši slovenski kajakaši in kanuisti, med njimi tudi dobitnik zlate olimpijske kolajne v Tokiu ter svetovni in evropski prvak Benjamin Savšek.

Bili so navdušeni nad hitrostjo, stabilnostjo in okretnostjo kajakov. Kakovost naših kajakov je potrdila tudi Evropska kajakaška zveza, saj je kajak ROTO za divje vode uvrstila na seznam tekmovalnih kajakov za olimpijske igre v Parizu leta 2024. Nove kajake bomo ta mesec že lahko preizkusili tudi Pomurci na Soboškem jezeru pri Expanu.

Koliko različnih blagovnih znamk kajakov in kanujev imate? Ali vse proizvajate v Sloveniji, točneje v novi tovarni v Puconcih?

Vse kajake in kanuje proizvajamo v tovarni v Puconcih. Pred desetletjem smo prevzeli popularne italijanske kajake z blagovno znamko Zero Attivo, lani danske kajake Osegian. Proizvajamo tudi kajake in kanuje za znane tuje blagovne znamke. Ponosni smo na zaposlene, s katerimi proizvajamo tako odlične izdelke, da jih lahko izvažamo na zelo zahtevne tuje trge.

Na področju proizvodnje kajakov in kanujev kljub doslej že šestim prevzemom še niste rekli zadnje besede.

Trg izdelkov za šport in rekreacijo se zelo hitro razvija. Pomembno je, da trendom ne le sledimo, ampak jih tudi ustvarjamo. Tako smo pred tremi leti kot prvi na svetu izdelali kajak iz 100-odstotno reciklirane embalaže. V krožno gospodarstvo vključujemo tudi kupce, saj nam po končanem življenjskem ciklu izdelek lahko vrnejo, da ga recikliramo in izdelamo nove.

V katerih segmentih še načrtujete razširitev poslovanja?

Podnebne spremembe so se

Nuša Pavlinjek: »Odpiramo nova delovna mesta za Pomurce, še zlasti za tiste, ki so športni navdušenci in si želijo uspešno kariero ustvariti v lokalnem okolju.«

ROTO svoje izdelke izvaža že v 65 držav.

dotaknile prav vsakogar. Tega se zavedamo tudi Pomurci, saj se vsako leto borimo s poletno sušo. Na področju samooskrbe in recikliranja vode smo vodilni v panogi. Z zbiralniki deževnice ROTO lahko nadomestimo več kot petdeset odstotkov pitne vode v gospodinjstvu, prihranimo pri stroških kanalsčine in zalivamo ob poletnih redukcijah vode. Razvijamo tudi številne nove izdelke za vrt, kot so cvetlična korita in vrtni umivalniki. Dinamika razvoja v podjetju je izjemna, saj naši inženirji

na teden razvijejo kar tri popolnoma nove izdelke.

Kako ocenjujete minulo poslovno leto na ravni skupine in kakšno je bilo za vašo tovarno plovilo?

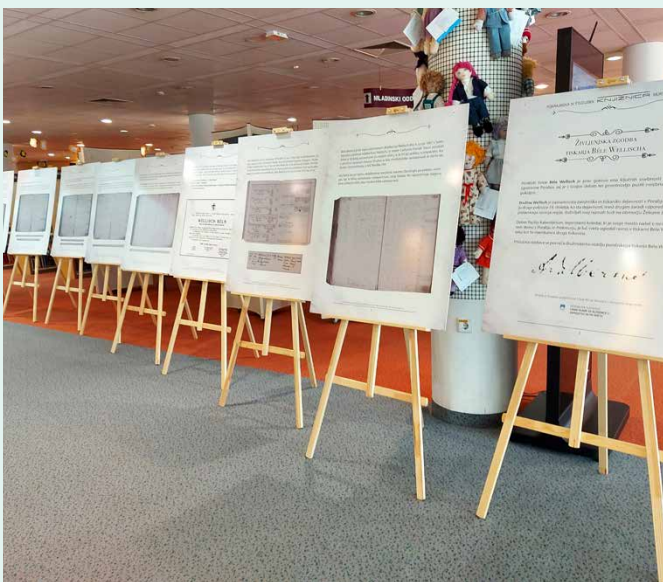
Leto 2022 je bilo v skupini ROTO zelo uspešno, na nekaterih področjih rekordno. Skupaj so naša podjetja v skupini ustvarila sto milijonov evrov prihodkov, proizvodne kapacitete smo povečali s tremi novimi hala-

mi v Sloveniji, na Hrvaškem in v Makedoniji. Poleg tega smo digitalizirali poslovanje ter avtomatizirali in robotizirali prvi del proizvodnje. Razvili smo 133 novih izdelkov in ustanovili podružnico na Madžarskem. Prevzeli smo danskega konkurenta kajakov Osagian in turškega proizvajalca rezervoarjev. Poleg tega smo prenovili poslovne prostore v Černelavcih, razširili hotel v Lovenjakovem dvoru itd.

Ugleden meščan z velikim vplivom

KSENIJA GLAŽAR

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota je bila na ogled razstava o tiskarju Béli Wellischu, ki je v Monoštru izdajal tudi tiskovine v prekmurščini..

Béla Wellisch je bil prvi tiskar v Monoštru, ki je v svoji tiskarni izdajal tudi tiskovine v prekmurščini. O njegovi dejavnosti in izvoru je znanega bolj malo. Izsledke o njem in njegovi družini so prikazali na tokratni razstavi z naslovom »Življenjska zgodba tiskarja Béle Wellischa«, ki jo je v murskosoboški knjižnici pripravil zgodovinar Dejan Süč.

Béla Wellisch se je kot Adalbertus Wellisch rodil 5. junija 1867 v Szombathelyu na Madžarskem očetu Adalbertusu (Béli) Wellischu, ki je bil po poklicu knjigovez in tiskar, ter materi Catharini Steindl. Družina je bila rimskokatoliške veroizpovedi in je imela več otrok. O njem je znano tudi, da se je poročil z Belane Wellisch (rojena kot Anna Hauer), s katero sta imela dve hčeri, Julisko in Rozsiko. Béla Wellisch je bil ugleden meščan Monoštra. Ni bil le tiskar in knjigovez, temveč tudi podžupan, član šolskega sveta, dobrotnik in predsednik mnogih društev, poveljnik gasilcev in član dobrodelnega društva. Imel je papirnico, najverjetneje tudi knjižnico, kjer je izposojal knjige. Kot ugleden meščan je v večkulturnem mestu, kjer so živeli pripadniki treh različnih narodov (Slovenci, Nemci in Madžari), s tiskarno in prodajalno na prelomu 19. in 20. stoletja predstavljal pomembno stičišče na gospodarsko in kulturno slabo razvitem obrobju tedanje Ogrske. Umrl je 6. decembra 1919 v Egru, kjer je tudi pokopan.

Poslovalnica v Murski Soboti

Po preselitvi iz Szombathelya v Monošter je tam odprl trgovino s knjigovoznico in papirnico. Sprva prodajalno papirniškega materiala je kmalu razširil v tiskarno, v kateri so tiskali knjige, časopise in druge tiskovine. Tiskarna Wellisch je takrat spadala med najpomembnejše v Železni županiji. Wellisch je bil leta 1897 sprejet v društvo madžarskih knjigotržcev. Istega leta je v časopisnem oglasu naznanil, da bo poslovalnico s storitvami odprl tudi v Murski Soboti. Prva znana tiskovina v slovenščini, ki jo je natisnila tiskarna Wellisch, je bil »Kratki krsztsanszki navuk za malo deczo« iz leta 1895. Natisnili so veliko slovenskih molitvenikov, pesmaric in nabožnih knjig, med letoma 1899 in 1922 pa tudi prvi koledar v prekmurščini z naslovom »Dober pajdás kalendárium«, ki je izhajal na območju današnjega Prekmurja oziroma Porabja (takratne Slovenske krajine). Večino Wellischevih tiskovin v prekmurščini hrani Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Wellisch je v svoji tiskarni slabo leto dni, med 25. aprilom in 12. septembrom 1897, tiskal, med 23. majem in 20. junijem 1897 pa tudi urejal časopis Mura-szombat és vidéke.

Viri:

Razstava »Življenjska zgodba tiskarja Béle Wellischa«, avtor Dejan Süč

Spletna stran Obrazi slovenskih pokrajin, www.obrazislovenskihpokrajin.si, avtor: Marko Vugrinec

Najvišje priznanje Letalske zveze v Mursko Soboto

MELITA MARIČ

Matjaž Pavlinjek je prejel priznanje Edvarda Rusjana za izjemne dosežke pri širjenju in razvoju letalske dejavnosti v Sloveniji.

Letalska zveza Slovenije, krovna slovenska organizacija na področju letalskega športa, ki združuje osem športnih panog, je podelila priznanje Edvarda Rusjana za izjemne dosežke pri širjenju in razvoju letalske dejavnosti v Sloveniji. Priznanje je prejel Matjaž Pavlinjek, generalni direktor organizacije 24. svetovnega prvenstva FAI v letenju s toplozračnimi baloni, sicer tudi direktor družbe Roto. Vrhunski športni dogodek je v Mursko Soboto privabil veliko število obiskovalcev in Slovenijo postavil na svetovni zemljevid vrhunskih športnih dogodkov ter poskrbel za odlično promocijo balonarstva in prepoznavnost Slovenije v svetu. Pomurje pa se je zapisalo na svetovni zemljevid atraktivnih lokacij za letenje s toplozračnimi baloni. Tekmovanja se je namreč udeležilo več kot sto tekmovalnih ekip iz 32 držav. Pavlinjek pove, da priznanje Edvarda Rusjana, ki ga podeljuje zveza, pomeni potrditev za uspešno organizirano svetovno prvenstvo v letenju s toplozračnimi baloni Murska Sobota 2022 in je hkrati zahvala organizacijskemu odboru za razvoj balonarskega športa v Sloveniji. »Želim poudariti, da za uspešno organizacijo svetovnega prvenstva stoji organizacijska ekipa Balonarskega kluba Roto, ki je svoj prosti čas več kot eno leto namenjala pripravi in izvedbi dogodka,« je povedal prejemnik priznanja in dodal, da je ekipa svoje izkušnje pridobivala skozi večletno organizacijo odprtih državnih prvenstev v Murski Soboti ter s tem omogočila, da je balonarstvo v Pomurju in Sloveniji postalo mednarodno prepoznavno.

Lahko bi rekli, da imate letenje v krvi, saj ste pilot toplozračnega balona, helikopterja in lahkega letala. Na kakšen način vas je prevzelo? Kaj je pri letenju z balonom drugače?

Leta 1994 je bilo v Murski Soboti evropsko prvenstvo v letenju s toplozračnimi baloni in kar nekaj Pomurcev se nas je takrat odločilo, da se izšolamo za pilota balona. Z osemnajstimi leti sem bil najmlajši kandidat, hkrati pa najbolj motiviran za letenje z balonom. Po pridobljeni licenci smo čez Mursko Soboto leteli skoraj vsak dan, kadar je bila stabilna atmosfera. Šolali smo se v Aeroklubu Murska Sobota, pozneje smo investirali v lasten balon, s katerim promoviramo tudi podjetje Roto. V poznih devetdesetih smo zaradi vse pogostejših po-

Svetovno prvenstvo FAI v letenju s toplozračnimi baloni v Murski Soboti septembra 2022 je bila največja športna letalska prireditev v samostojni Sloveniji.

Na fotografiji Igor Eržen, predsednik Letalske zveze Slovenije, in Matjaž Pavlinjek, direktor družbe Roto in generalni direktor organizacije 24. svetovnega prvenstva FAI v letenju s toplozračnimi baloni.

slovnih potovanj začeli leteti s helikopterjem in pozneje še z letalom. Vendar mi je letenje z balonom še najbolj pri srcu, saj je vsak polet drugačen in zato poseben. Najlepši poleti so vedno zjutraj, ko se dan prebujata ter ko v balonu lebdiš in opazuješ prečudovito naravo. Še zlasti lepo je leteti v Prekmurju, saj prekmurska ravnica omogoča pristanke praktično kjerkoli.

Kakšni so načrti za prihodnost? Ali državno prvenstvo v letenju s toplozračnimi baloni v Murski Soboti letos bo?

Po kompleksni organizaciji svetovnega prvenstva smo se v organizacijskem odboru letos odločili vzeti nekaj premora; pravzaprav zato, ker je naš organizacijski odbor vključen v organizacijo predsvetovnega prvenstva v Szegedu na Madžarskem. Vabilo madžarskega

organizatorja, da pomagamo pri organizaciji prvenstva, je praktično potrditev, da je bilo svetovno prvenstvo v Murski Soboti organizirano na izjemno visoki ravni. Ponosni smo, da lahko znanje in izkušnje delimo tudi na prihodnjih balonarskih dogodkih.

Kako vidite prihodnost balonarskega in letalskega športa v Sloveniji?

Eden izmed ciljev svetovnega prvenstva je bil ustvariti novo generacijo pilotov in s tem zagotoviti prihodnost balonarskega športa v Sloveniji. Ta cilj smo dosegli, saj šolamo kar sedem bodočih pilotov balona, med njimi sta dva Pomurca. Tudi prihodnost drugega letalskega športa je odvisna zlasti od podmladka, zato bodo morali lokalni aeroklubi pritegniti mlade k šolanju in letenju. Prepričan sem, da je to velik izziv.

Že 20 let ustvarjajo čudovito pevsko zgodbo

KSENIJA GLAŽAR

V okviru Kulturno-turističnega društva Černelavci že dvajset let deluje mešani pevski zbor, ki ga vodi zborovodkinja Marijana Škrilec.

Mešani pevski zbor iz Černelavcev je aprila častitljivi jubilej proslavil s posebno prireditvijo. Nanjo so povabili glasbene goste in ljubitelje petja. Vokalna skupina Lenčice, ki deluje pod vodstvom Nuše Copot, je z ubranim petjem popestrila medgeneracijsko sodelovanje. Tamburaška skupina Kulturnega društva Cven je dodala harmonijo čudovitih zvokov tamburic. Mira Huber je s prijateljico prepevala o soncu, ki je življenjska energija. Glasbena delavnica Hiše Sadeži družbe, ki jo prav tako vodi Marijana Škrilec, se je slavljencem pridružila v pesmi »Nede mi več rasla« ob spremljavi Štefana Šantavca na klavirski harmoniki. Zbor je odpel več pesmi, povzetek vsega doživetja pa je predstavljala pesem »V našem kraju je lipou«. Zbrane so nagovorili predsednica društva Jožica Viher, župan Damjan Anželj, ki je zboru ob tej priložnosti podelil priznanje, in predsednik Krajevne skupnosti Černelavci Miran Forjanič. Območna izpostava JSKD Murska Sobota je pevcem podelila Gallusova priznanja in značke za deset in dvajset let prepevanja.

Posneli zgoščenko »Tam, kjer se čuje z gaja«

Vodja zboru Marijana Škrilec je ob tej priložnosti povedala, da se prvih pevskih vaj in nastopov

spominjajo s ponosom, a težko razumejo, kako hitro se je odvrtelo skupnih dvajset let prepevanja. Leta 2001 je v takratnem društvu upokojencev tlela želja po ustanovitvi pevskega zbora. Takrat vodilna v društvu Gusti in Karči sta jo izbrala za zborovodkinjo in neumorno vztrajala, dokler ni prihodnje leto le privolila. Pevski zbor je sprva štel šestnajst pevk in pevcev. Na harmoniki jih je spremljal Feri Grah. Sčasoma so se vključevali tudi drugi, ki so imeli radi petje, kmalu jih je bilo že 25. Sledili so prvi nastopi. Zborovodkinja pevce pohvali, saj so pridni učenci in se radi učijo besedil, seznanja pa jih tudi z glasbeno teorijo. Leta 2004 so posneli zgoščenko z naslovom »Tam, kjer se čuje z gaja«. Leta 2008 je zbor doživel stilsko preobrazbo, razdelili so se namreč na pevski zbor in ljudske godce. Na harmoniki jih je spremljal Štefan Šantavec. Začeli so negovati štiriglasno zborovsko petje in se nekaj let udeleževali tudi upokojenskih pevskih revij.

Petje in prijateljstvo

»Pesem je kot sonce v srcu. S svojim petjem in mojim spremnim besedilom smo razveselili nešteto src, povsod smo tkali neizmerno bogastvo – iskrene prijateljske vezi,« pravi zborovodkinja. Že na začetku pevске poti so bili zelo ambiciozni.

Zborovodkinja pevce pohvali, saj so pridni učenci in se radi učijo besedil, seznanja pa jih tudi z glasbeno teorijo.

Imeli so veliko nastopov in gostovanj, vabili so kulturne skupine in se zavedali, da so kultura ljudje. Čas epidemije jih je začasno zaustavil, a so jo vsi preživeli. Zborovodkinja še dodaja, da so povezanost in spoštljivi prijateljski odnosi neprecenljiva vrednost. »In to mi daje moč, da vztrajam pri vodenju, kljub temu da sem vključena še v dva pevska zbora in je včasih naporno.« So velika družina, družili se bodo in prepevali, dokler bodo zmogli. Hvaležni so predsednici društva Jožici Viher, ki jih podpira, in vsem, ki cenijo njihovo plemenito poslanstvo.

Zbrane je pozdravil tudi murskosoboški župan Damjan Anželj.

DRUŽIŃINSKI PIKNIK

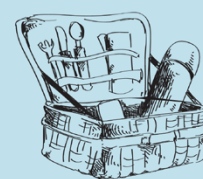
Mestna občina
MURSKA SOBOTA

**MESTNI PARK
MURSKA SOBOTA**
10.00 - 17.00

3.

**SOBOTA
JUNI
2023**

Za boljše počutje krajanov v KS Kupšinci

KSENIJA GLAŽAR

V Krajevni skupnosti Kupšinci želijo z investicijami in aktivnostmi zagotavljati visoko stopnjo kakovosti bivanja v kraju.

V Kupšincih so v lanskem letu po besedah predsednika krajevne skupnosti Marjana Škaliča uredili drevored do pokopališča, dokončali obnovo vaškega doma, uredili fasado na objektu športnega društva ter izvedli tekoče vzdrževanje objektov, kot so vaški dom, športni center in mrliška vežica. Izvedli so tudi redno vzdrževanje vaških cest, ki so v pristojnosti krajevne skupnosti. V letošnjem letu načrtujejo asfaltiranje dvorišča vaškega doma. Sredstva za ta namen so bila že v proračunu občine za leto 2022, vendar je bila investicija zaradi močnega dviga cen na področju gradbeništva in nezadostnih zagotovljenih proračunskih sredstev prenesena v letošnji proračun. Investicija je tako vključena v proračun za leto 2023. Po besedah predsednika si želijo, da bi čim prej lahko sledila tudi izvedba.

Želja je ureditev večnamenskega športnega igrišča

V prihodnjih letih načrtujejo

preureditev zapuščenega teniškega igrišča v večnamensko športno igrišče za košarko, odbojko, tenis in mali nogomet. Investicijo želijo izvesti v letu 2024, ko bodo v Krajevni skupnosti Kupšinci obeležili 50. obletnico ustanovitve Športnega društva Kupšinci. »Tudi za prihodnja leta imamo kar nekaj želja. Od naselja Kupšinci do glavne ceste Gederovci-Murska Sobota bi radi uredili pločnik z razsvetljavo, radi bi se povezali s kolesarsko stezo, ki teče ob tej cesti, in tako krajanom zagotovili varno pot peš ali s kolesom od doma do središča Murske Sobotе,« še dodaja Škalič. Posebno pozornost želijo v prihodnje posvetiti aktivnostim, ki bi povežale krajanе, denimo kulturnim in drugim dogodkom, saj imajo v objektih, ki so jih v preteklosti s pridnostjo in odrekanjem gradili in urejali, dobre pogoje. Skozi Kupšince potekata dve občinski cesti, ena v smeri Predanovcev in druga v smeri Tropovcev, in z njima imajo težave že vrsto let. So ena redkih krajevnih skupnosti v mestni občini, ki še nima optičnega omrežja, zato izgradnja še

So ena redkih krajevnih skupnosti v mestni občini, ki še nima optičnega omrežja, zato izgradnja še naprej ostaja visoko na prednostnem seznamu njihovih želja.

Vas krasi visoka stopnja kakovosti bivanja.

naprej ostaja visoko na prednostnem seznamu njihovih želja. »V svetu krajevne skupnosti si želi-

mo, da bi z aktivnostmi še naprej izboljševali zadovoljstvo in počutje krajanov in krajanov. Kupšinci so danes zelo lepo urejena vas v neposredni bližini Murske Sobotе. Vas krasi visoka stopnja kakovosti bivanja,« dodaja Škalič.

Dogodki za vse generacije

V lanskem letu so aprila izvedli čistilno akcijo, v novembru srečanje starejših krajanov in v decembru miklavževanje za najmlajše. Tudi letos so že izvedli nekaj dogodkov, med drugim počitniško likovno delavnico z akademsko slikarko Natalijo Šeruga Golob. Delavnice so se udeležili otroci starosti od pet do štirinajst let. Odlično je bil obiskan tudi dogodek ob dnevu žena. V sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje načrtujejo zdravstveno preventivno delavnico, ob tem še delavnico za krajanе o uporabi pametnih telefonov in tablic za vsakdanjo rabo ter delavnico risanja na kamne. S projektom Idemo na kavo želijo zlasti starejšim krajanom v dopoldanskem času

omogočiti druženje v prostorih vaškega doma. Ob vsem tem se že pripravljajo na jubilej, ki bo maja prihodnje leto, ko bodo z različnimi dogodki obeležili 50. obletnico športnega društva.

V letošnjem letu načrtujejo asfaltiranje dvorišča vaškega doma. Sredstva za ta namen so bila že v proračunu občine za leto 2022, vendar je bila investicija zaradi močnega dviga cen na področju gradbeništva in nezadostnih zagotovljenih proračunskih sredstev prenesena v letošnji proračun.

70 LET

KLUBSKEGA NOGOMETA

ŠNK BAKOVCI

1953

SOBOTA, 17. JUNIJ

BLUE PLANET

TEKME | ZABAVA | KULINARIKA | DRUŽENJE

KRAJEVNA SKUPNOST BAKOVCI

ŠNK BAKOVCI

1953

Mestna občina MURSKA SOBOTA

Kaj načrtujejo v Krogu?

KSENIJA GLAŽAR

V Krajevni skupnosti Krog zaključujejo ureditev večnamenskega objekta in okolice.

Predsednica krajevne skupnosti Erika Vogrinčič Barbarič pravi, da so z delom, opravljenim v letu 2022, zadovoljni. Prizadevali so si, da bi uresničili čim več načrtovanih investicij, vendar žal vse ni bilo odvisno samo od sveta krajevne skupnosti, saj so investicije povezane s finančnimi sredstvi. Dokončali so izgradnjo večnamenskega objekta, ki je potekala v več fazah in se začela leta 2018. Delno so uredili še okolico objekta in delno asfaltirali dostopno pot ter uredili ploščad na severni strani objekta, notranja vrata v delu mansarde, električne radiatorje in varnostno ograjo na stopnišču. Vrednost investicije, ki je bila financirana iz občinskega proračuna, je bila 32.966 evrov, krajevna skupnost pa je prispevala dodatna sredstva za stenske vitrine. Za pridobitev uporabnega dovoljenja so že v letu 2022 naročili projektno dokumentacijo izvedenih del, ki pa je v zaključni fazi izdelave. Manjkata še tehnični pregled in uporabno dovoljenje. V letošnjem letu je v proračunu mestne občine predvidenih 10.000 evrov za dokončanje objekta. Na pobudo krajana Branka Gombošija so uspeli na razpisu za participativni proračun. Tik ob večnamenskem objektu bodo postavili kegljišče za kegljanje s kroglo na vrvi, vrednost te investicije je 24.631,80 evra.

Obnovo cest ovira sprememba lastništva

Obnove odsekov cest (krak Murske ulice in dva kraka Plečnikove ulice), ki so bile v občinskem proračunu za izvedbo predvidene že v lanskem letu, se bodo začele šele po dokončni razrešitvi postopkov depriyatizacije, saj so odseki cestišč v zasebni lasti nekaterih krajanov. Na odseku Murske ulice je bila sprememba lastništva urejena že v lanskem letu. Krak cestišča Plečnikove ulice (od Plečnikove ulice 9 do Plečnikove ulice 11b) je bil v lanskem letu obnovljen, za preostali del (od Plečnikove ulice 11c do Plečnikove ulice 3a oziroma do 9d) pa je treba še urediti postopek lastninjenja. Vrednost del obnove kraka Plečnikove ulice je znašala 14.461 evrov.

Še vedno želja žarni zid

Želja je tudi izgradnja žarnega zidu na pokopališču. Ker se na razpis, ki ga je objavila Mestna

občina Murska Sobota, ni javil noben ponudnik, bodo morali na to investicijo še počakati.

V vaškem domu in mrliški vežici so prepleskali prostore. Skupna vrednost teh del, ki jih je financirala KS Krog, je znašala 4745,80 evra. Obnovili so tudi klopi pred vaškim domom in pri mrliški vežici ter pri pokopališču postavili stojala za kolesa.

Vključili so se v projekt prvih posredovalcev nujne medicinske pomoči in že imajo prvega posredovalca, ki lahko krajanom pomaga ob morebitni nesreči. Želijo si, da se v sistem vključi še več krajanov.

Letos ureditev okolice večnamenskega objekta

V Krogu bodo v letošnjem letu dokončali že začete projekte, s sredstvi iz občinskega proračuna uredili okolico večnamenskega objekta in nadstrešek prostora za piknik ter postavili omenjeno kegljišče (participativni proračun).

Obnovljeni brod na Muri

Želja krajanov je, da bi območje pri brodu na Muri zaživelo v športnem in turističnem smislu. Brod je bil v minulih dveh letih obnovljen (podnice, hiška, ograje in klopi, zamenjava vrvi, nova oprema za rešilne jopiče in preostala oprema). V letošnjem in v naslednjih letih si želijo dodatna sredstva za redno vzdrževanje broda ter s tem varen prevoz ljudi in tovora. S sredstvi projekta LAS Goričko je bil obnovljen gostinski objekt ob Muri, s finančno podporo mestne občine pa odstranjen dotrajan objekt.

V prihodnjih letih nove parcele

V prihodnjih letih je želja energetska sanacija podružnične šole, ki je lani praznovala 100. obletnico. Urediti želijo tudi pogoje (infrastruktura) za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš na območju Za ogradi.

Več dogodkov skozi leto

V Krajevni skupnosti Krog veliko pozornosti namenjajo druženju. V marcu so organizirali prireditev za ženske, izvedli so tudi tradicionalno srečanje starejših krajanov, v sodelovanju s krajevnim odborom Rdečega križa so obiskovali bolne in pomoči potrebne krajanke ter pomagali reševati stiske krajanov. Dobro sodelujejo s podružni-

S sredstvi projekta LAS Goričko je bil obnovljen gostinski objekt ob Muri, s finančno podporo mestne občine pa odstranjen dotrajan objekt.

Dokončali so izgradnjo večnamenskega objekta, ki je potekala v več fazah in se začela leta 2018.

no osnovno šolo in vrtcem, zlasti na kulturnem in športnem področju. Korektno sodelujejo tudi z društvi in klubi v kraju. »Ko je potrebno, stopimo skupaj in si pomagamo na vseh področjih,« še pravi predsednica. Ponosni so na lani izdano knjigo o kraju z naslovom »Geografsko-zgodovinski oris vasi Krog«, ki je plod večletnega raziskovanja domačina Franca Vogrinčiča. Krajevna skupnost Krog je sofinancirala izid in tisk knjige.

Želja krajanov je, da bi območje pri brodu na

Muri zaživelo v športnem in turističnem smislu.

Brod je bil v minulih dveh letih obnovljen

(podnice, hiška, ograje in klopi, zamenjava

vrvi, nova oprema za rešilne jopiče in preostala

oprema).

Sproščeno druženje

ALEŠ CIPOT

Obiskali smo družabne dogodke, katerih rdeča nit je bila glasba.

Učitelj glasbene umetnosti Tjaša Šimonka Kavaš in Miha Kavaš, sicer uspešna prekmurska glasbenika, sta v Gledališču Park pripravila koncert »Od rocka do popa«. Predstavila sta angleško popularno glasbo od petdesetih let prejšnjega stoletja in vse do danes.

Zadnji petek v aprilu so obiskovalci lahko glasbi prisluhnili v dveh murskosoboških lokalih. Prizorišče veselice, kakor so jo poimenovali organizatorji, oziroma koncerta glasbenih skupin Prestiž in Plamen, je bil šotor na parkirišču pred lokalom Il Cafe, kjer se je zbrala velika množica obiskovalcev. V novem lokalu Coffee & more v Slovenski ulici je zbranim pesmi najrazličnejših zvrsti ob kitari zapel David Kreslin. Oba dogodka sta bila dobro obiskana in sta popestrila zadnji zaspani petek v aprilu.

Mladinska pevska zbor Osnovne šole III Murska Sobota in Osnovne šole Beltinci sta v Gledališču Park predstavila angleško popularno glasbo od petdesetih let prejšnjega stoletja in vse do danes.

V velikem šotoru na parkirišču lokala Il Cafe se je velika množica obiskovalcev zbrala na koncertu skupin Prestiž in Plamen.

V Coffee & more, novem lokalu v stavbi Šopinga v Slovenski ulici, je zbranim ob kitari zapel David Kreslin.

Obeta se bogat zaključek sezone 2022/23 v Gledališču Park

NATALIJA KREFT

S toplejšimi dnevi in bližanjem poletju se počasi zaključuje sezona dogodkov v Gledališču Park, ti pa se selijo na odprta prizorišča v mestu.

Film »Blizu« je rahločutna, presunljiva zgodba o prijateljstvu med odrasčajočima fantoma.

A še preden se vrata gledališča zaprejo, pri Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota pripravljajo zaključek sezone z dvema predstavama, filmi in dogodkom za mlade glasbene talente, ki so ga poimenovali Odprti oder Gledališča Park 2023. Potem ko so v letu 2022 prvič pozvali mlade glasbenike, naj se publiku in žiriji predstavijo na Odprtem odru, so se letos odločili, da razpis ponovijo. Spomnimo, da so glasbeniki, ki so talent pokazali na Odprtem odru 2022, dobili priložnost javnega nastopanja na različnih dogodkih v organizaciji ZKTŠ Murska Sobota in Mestne občine Murska Sobota (Soboški dnevi, Sočna vilica, slovesnosti itd.), letos pa se bodo lahko predstavili tudi na festivalu Soboški dnevi 2023, ki se začne 20. junija z operno nočjo. Letos so razpis objavili v sredini aprila, nanj pa se je prijavilo lepo število mladih, ki prosti čas namenjajo glasbi. Tisti, ki so jih s prijavo prepričali, se bodo v sredo, 31. maja, ob 18.00 predstavili tudi širši publiku v Gledališču Park. Za dogodek so med delovnim časom blagajne gledališča na voljo brezplačne vstopnice.

Pomladne filmske projekcije

Do konca sezone se bodo zvrstili večkrat nagrajena filma »Blizu« in »Illyricvm« ter dokumentarna filma »Konoplja osvobaja« in »Temni pokrov sveta«, ki mu bo sledil pogovor z ustvarjalci oz. raziskovalci. Film »Blizu« je rahločutna, presunljiva zgodba o prijateljstvu med odrasčajočima fantoma, je film o izgubi nežnosti v svetu, polnem toksične moškosti. V filmu »Illyricvm« pa hrvaški režiser Simon Bogojević Narath skozi oči mladega Ilira prikaže neusmiljen arhaični svet, ki nam je bliže, kot bi pričakovali.

Zaključuje se tudi gledališka sezona

Na sporedu sta še dve predstavi za abonente abonmaja drama/komedija. Prva je predstava »Še vedno Alice« (SNG Drama Ljubljana), ki je nadomestila predstavo »Party«, ki je bila napovedana za 26. april, a je zaradi bolezni v ansamblu odpadla, na spored pa jo bodo uvrstili v začetku gledališke sezone 2023/24. Druga predstava je »Nora« Mestnega gledališča ljubljanskega. K ogledu vabijo

tudi neabonente, saj je na voljo še nekaj vstopnic. Predstava »Še vedno Alice« bo gotovo navdušila z igralsko zasedbo in pretresljivo zgodbo o znanstvenici, ki zboli za Alzheimerjevo boleznijo, »Nora« ali »Hiša za lutke« pa je eno najslavnejših in najpogostejše uprizorjenih del norveškega dramatika Henrika Ibsena. Predstava »Še vedno Alice« je na sporedu v četrtek, 25. maja, ob 19.00, drama »Nora« pa v četrtek, 8. junija, ob 19.00. Termin preostalih dogodkov v Gledališču Park so objavljene tudi na zadnji strani Soboških novin.

Glasbeniki, ki so talent pokazali na Odprtem odru 2022, bodo dobili priložnost javnega nastopanja na različnih dogodkih v organizaciji ZKTŠ Murska Sobota in Mestne občine Murska Sobota, letos pa se bodo lahko predstavili tudi na festivalu Soboški dnevi.

Soba, ki vabi k druženju

KSENIJA GLAŽAR

Mladinski informativni in kulturni klub Murska Sobota nudi dijakom t. i. dnevno sobo za učenje, kjer lahko mladi v prijetnem in varnem okolju preživijo prosti čas.

Mladinski informativni in kulturni klub Murska Sobota je eden najstarejših mladinskih klubov v Sloveniji. Kot mladinski center je odprt prostor za mlade, kjer lahko ti aktivno preživljajo prosti čas, se vključujejo v soustvarjanje programa, samostojno raziskujejo svojo ustvarjalnost, se vključujejo v organizirane dejavnosti in pri tem razvijajo konstruktivno kritično mišljenje. Mikkov klubski prostor predstavlja osrednji prostor izvajanja dejavnosti in druženja mladih. Primarno skupino uporabnikov storitev predstavljajo mladi od 15 do 29 let, Mikk pa obiskujejo tudi mlajši in starejši, odvisno od interesov za vključevanje v dejavnosti kluba.

Na voljo vsak dan

Leta 2015 so začeli izvajati t. i. Mikkove dnevne sobe, in sicer pod imenom Dnevna soba s posluhom. Sprva so to bile tematske glasbene poslušalnice, kjer so se mladi ob spoznavanju različnih glasbenih žanrov družili v klubskem prostoru. Ker so bili tovrstni dogodki dobro obiskani, so mladi prostor hitro sprejeli kot

domačo dnevno sobo tudi za vsakodnevno druženje in preživljanje prostega časa. Tako je nastala Mikkova dnevna soba, kjer se mladi lahko zbirajo in družijo vsak dan od 9. do 17. ure, v njej pa jim ni bilo treba naročiti pijače niti takrat, ko je v istem prostoru še delovala Mikkova kavarna. V času po pandemiji, ko se družbeno in družabno življenje spet oživlja, so dnevno sobo ponovno odprli. To je zdaj prostor, kjer se mladi lahko družijo, učijo, igrajo pikado ali namizni nogomet, si sami skuhamo in postrežemo čaj ali kavo, počakajo na prevoz ter v prijetnem in varnem okolju preživijo prosti čas. Število obiskovalcev narašča, kar pomeni, da so jo mladi, zlasti srednješolci, ponovno prepoznali in vzeli za svojo. V Mikku opažajo, da je odpiranje podobnih odprtih in dnevnih prostorov za mlade v okviru različnih novih organizacij in društev, ki se ukvarjajo z mladimi in mladinskim delom v občini in v Pomurju, dobra praksa. »Tega smo zelo veseli, saj potrjuje, da delamo prav in da smo pri tem v lokalnem okolju vzorno pripomogli,« še dodajajo v Mikku.

MIKKova

DNEVNA SOBA

Nemaš mernoga placa za fčite se?
Bi se malo podružo s kolegi pa ne vejš kama?
Si v bendi pa ne vejš ge bi lejko mel vaje?
Bi špilo namizni fuzbal ali pikado?
Nucaš meren in malo menje meren kotiček?
PRIDI V MIKK!
Tu smo od ponedelka do petka
med 9:00 in 17:00

Najdi si svoj plac, skuaj si kavo, čaj, naredi kokice
in naj se hanganje v MIKKi začne!

To je zdaj prostor, kjer se mladi lahko družijo, učijo, igrajo pikado ali namizni nogomet, si sami skuhamo in postrežemo čaj ali kavo, počakajo na prevoz ter v prijetnem in varnem okolju preživijo prosti čas.

Natančno ob 30. obletnici smrti režiserja Franceta Štiglica se je 4. maja 2023 v Gledališču Park odvila slavnostna premiera digitalno restavrirane kopije filma »Veselo gostivanje«, ki ga je posnel leta 1984. Scenarij za film, ki ga je po literarni predlogi Miška Kranjca »Strici so mi povedali« spisal Branko Šömen, sledi zgodam in nezgodam prekmurske skupine muzikantov, imenovanih Pückova banda. Premiera digitalno restavrirane različice je bila zato še toliko bolj svečana, saj se je film spet vrnil domov. Na projekciji so bili navzoči tudi nekateri ustvarjalci filma, med njimi naš Branko Šömen. Premiero digitalno restavriranega filma je organiziral Slovenski filmski center v partnerstvu z Zavodom za kulturo, turizem in šport Murska Sobota. Film so restavrirali v sodelovanju s Slovenskim filmskim arhivom pri Arhivu Republike Slovenije. | Aleš Cipot

O spregledani slovenščini

ALEKSANDRA GRAH

Sobočan Metod Žunec je na literarnem večeru v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota predstavil besedotvorno ozadje slovenskega jezika, predstavljeno tudi v knjižni novosti »Spregledana slovenščina«.

Raziskuje odnose med osnovnimi prvinami univerzalnih pojavov glasbe, matematike, jezika, prostora in zavesti.

Izdaja prinaša nov pogled na materni jezik. Avtor se je po študiju sociologije in grafologije petnajst let ukvarjal z glasbo. Deloval je na opernih in koncertnih odrih ter s triom Eroika posnel več zgoščenk. Zadnje desetletje se kot samostojni raziskovalec posveča proučevanju univerzalnega jezika. »Ko se včasih bežno zazremo v slovenske besede, nas tu in tam prijetno preseneti njihova posrečena zgradba. Večina nas pozna besede na-ključ-je, po-moč, vse-eno,« pravi Žunec in doda, da besedišče slovenskega jezika besede išče.

Raziskovanje besed

Kot je povedal, se je po prijateljevanju s slovenskimi besedami ob branju del Toneta Svetine in Janeza Jalna pojavila »ena taka slutnja, da izza teh besedil živi neka vzporedna vsebina«. Dokončno ga je v globlje raziskovanje jezika pahnil prijatelj, ki se je na obisku spraševal, kako je mogoče, da je v besedi praznik praznina: »Takrat se mi je utrnilo, da mi to praznino zapolnimo z vsebino in nato praznujemo.« Od takrat je na besede gledal čisto drugače. Spoznal je, da pojasnjujejo že same sebe. Ko se je ozrl po slovenskem prostoru, je ugotovil, da ni osamljen jezdec, saj je na enak način k temu pristopil filozof, pisatelj in prevajalec Peter Amalietti. Z njim sta marsikatero besedo prereševala skupaj. Slovenščina pravi, da nikakor ne moremo naprej, če se ne naslonimo na to, kar je bilo prej. Z raziskovanjem je želel ugotoviti, kaj nam besede sporočajo o nas, kdo smo ter do katerih misli so naši predniki prišli in jih združili, da zdaj zvenijo kot besede. Doda še, da slovenske besede govorijo o tem, kako so naši predniki dojemali veselje, človeka, čas, prostor, usodo in odnose.

S PODELITVIJO PRIZNANJ IN SREČANJEM osnovnošolcev v Mikku se je zaključil literarno-likovni natečaj Kakšen bo svet leta 2050. Natečaj je razpisal Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti – Območna izpostava Murska Sobota. Kot je na prireditvi povedala vodja območne izpostave Nataša Brulc Šiftar, je na natečaj, ki je potekal od januarja, skupaj prispelo 33 del, od tega 12 likovnih in 21 literarnih. Osnovnošolci petih pomurskih šol so s svojimi kreativnimi izdelki razmišljali o prihodnosti sveta, še zlasti o podnebnih spremembah, ki spadajo med najbolj pereče probleme sodobnega časa. Domišljiji so pustili prosto pot in nastalo je kar nekaj zanimivih izdelkov. Literarna dela je ocenjeval Robert Titan Felix, pesnik, pisatelj, urednik in od nedavnega vršilec dolžnosti direktorja v Mikku, likovna dela pa Saša Bezjak, akademska slikarka, kiparka in likovna pedagoginja, ki sta v vsaki kategoriji izbrala po tri najboljša dela. Robert Titan Felix je med literarnimi deli izbral dve prozni besedili in pesniško delo. | Aleksandra Grah

GLEDALIŠKA SKUPINA OSNOVNE ŠOLE BAKOVCI je v sodelovanju s pevskim zborom, šolskim ansamblom in plesno skupino na oder postavila predstavo »Pet Pepelk«. Članice gledališkega kluba so se na odru že predstavile učencem šol v Bakovcih in Dokležovju, nastopile pa so tudi na srečanju otroških gledaliških skupin v Puconcih, kjer so prejele veliko pohval. Predstava »Pet Pepelk« Žarka Petana je pisan mozaik humorja, zabavnih domislic in – če znamo brati med vrsticami – življenjskih modrosti. Ali je pot do prave Pepelke vredna truda? Se na koncu splača za zmeraj ostati v pravljici, čeprav veš, da ne moreš nikamor več, ali je bolje ostati, kjer si, čeprav ne dosežeš svojega ideala? Kot pravijo članice gledališke skupine, se naj vsakdo odloči sam. Namen predstave je bil pričarati nekaj pravljčnosti v svetu, kjer se včasih zdi, da sanje več niso dovoljene. | Aleksandra Grah

V GALERIJ MURSKA SOBOTA je do 24. maja na ogled pregledna razstava fotografij fotografa, lastnika galerije in tiskarja umetniških del Huberta Klotzecka. Razstavo sta v murskosoboški galeriji, ki že od leta 1989 gosti razstave nemških likovnih umetnikov, odprla župan Damjan Anželj in Gabriel Engert, kulturni referent mesta Ingolstadt. Anželj je izpostavil, da je to razstava umetnika iz pobratenega mesta Ingolstadt. »Veseli me, da je več kot štirideset let dolgo prijateljstvo med mestoma še zmeraj živo in intenzivno na številnih področjih,« je povedal župan in dodal, da umetnost zmeraj najde način, da pride do človeka in spregovori isti jezik v vseh državah tega sveta, ne ozirajoč se na razdalje in okoliščine. Tudi Engert je poudaril pomen umetnosti in kulture, ki gradita mostove med mestoma. Na razstavi so razstavljene fotografije oblakov, razpadajočih zgradb in zapuščenih krajev, zarjavelih struktur in abstraktnih motivov, večinoma iz kamnolomov okoli Eichstätt. | Melita Marič

Pokal gre v Mursko Soboto!

ALEŠ CIPOT
FOTO: M24.SI

Nogometašice ŽNK Mura Nona so nove pokalne prvakinje Slovenije. V finalu pokala Pivovarne Union so v Celju s 3:1 premagale ljubljansko Olimpijo in že desetič osvojile pokalni naslov.

Nogometašice ŽNK Mura Nona so v polfinalu ženskega pokala z rezultatom 4:1 premagale ekipo ŽNK Radomlje Medex. Tekma je bila odigrana 19. aprila na Mestnem stadionu Fazanerija. Za Muro so zadele Špela Kolbl, Lucija Kos in dvakrat Kaja Korošec, za Radomlje pa Noelle Vilčnik. V drugem polfinalnem paru je ŽNK Olimpija Ljubljana premagal ekipo ŽNK Ljubljana. Tako sta ekipi ŽNK Mura Nona in ŽNK Olimpija Ljubljana igrali v finalu ženskega pokala, ki se je odvil na stadionu Z' dežele v Celju.

Še desetič v zgodovini

Nogometašice Mure None so bolje igrale v drugem polčasu, v katerem so padli vsi štirje zadetki. Za Muro Nono so zadele Josilene De Jesus Matos, Kaja Korošec in Živa Rakovec, za Olimpijo pa Prekmurka Manja Rogan. Tekma je bila v drugem delu drugega polčasa zaradi toče celo prekinjena. Nogometašice Mure None so za osvojitve pokalnega naslova prejele 20.000 evrov, nogometašice Olimpije pa 5000 evrov. Črno-bele nogometašice so v Celju spodbujali tudi Black Gringos, navijači Mure. Za nogometašice Mure None, ki so v preteklih sezonah igrale z različnimi imeni, je to že deseti pokalni naslov. Doslej so ga osvojile v sezonah 2004/2005 in

Nogometašice ŽNK Mura Nona so za pokalno krono prejele 20.000 evrov.

2006/2007 (Pomurje), 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014, 2015/2016 in 2016/2017 (Teleing Pomurje) ter 2017/2018 in 2018/2019 (Telemach GMT Beltinci). Ekipa ŽNK Olimpija Ljubljana je doslej pokalni naslov osvojila dvakrat, in sicer v minulih dveh sezonah 2020/2021 in 2021/2022. Med dosedanjimi pokalnimi prvakinjami je treba omeniti vsaj še ekipo ŽNK Krka, ki je pokalni naslov doslej osvojila petkrat, nazadnje v sezoni 2009/2010.

Robert Berendijaš začasni trener

Nogometašice Mure None ima-

jo dva kroga pred koncem prvenstva lepo priložnost, da po dveh letih spet osvojijo dvojno krono – naslov prvakinj tako v pokalnem tekmovanju kot v prvenstvu. V zadnjem, 20. krogu prvenstva se bo sta 21. maja na Mestnem stadionu Fazanerija v Murski Soboti še enkrat pomerili največji tekmič – Mura Nona in Olimpija Ljubljana. Do izida majske številke Soboških novin je bil odigran tudi že predzadnji krog, v katerem so nogometašice Mure None igrale v Ljubljani. Po pričakovanjih bi že na tem gostovanju tako teoretično kot praktično morale osvojiti prvo mesto tudi v prvenstvu.

V finalu pokala Pivovarne Union so v Celju s 3:1 premagale ljubljansko Olimpijo in že desetič osvojile pokalni naslov.

V tem primeru bi zadnja tekma proti Olimpiji Ljubljana bila le prestižnega značaja. Začasni trener je Robert Berendijaš, ki je vodenje ekipe do konca sezone prevzel po odhodu Amirja Karića. »Turbulenc smo v klubu že vajeni. Igralke so se dobro pripravile na finalno pokalno tekmo. Zelo

sem zadovoljen z osvojitvijo naslova. Sicer pa sem vloge gasilca že vaju. Navsezadnje sem bil v tej vlogi že pred desetimi leti, ko sem zamenjal takratnega trenerja Malčiča, in tudi takrat smo osvojili naslov pokalnih prvakinj,« je po uspehu v pokalu povedal Berendijaš.

Črno-bele nogometašice so v Celju spodbujali tudi

Black Gringos, navijači Mure. Za nogometašice Mure

None, ki so v preteklih sezonah igrale z različnimi

imeni, je to že deseti pokalni naslov.

Premierno v Murski Soboti

ALEŠ CIPOT

V pomurski prestolnici so izpeljali močan mednarodni turnir gluhih in naglušnih v tenisu Slovenia Deaf Tennis Open 2023.

Doslej najmočnejši mednarodni turnir gluhih in naglušnih v Sloveniji je organizirala Športna zveza gluhih Slovenije, pri izvedbi pa je pomagalo tudi Društvo gluhih in naglušnih Murska Sobota. Izvedbo turnirja v murskosoboškem teniškem centru so podprli Mestna občina Murska Sobota, podjetje Radenska in Teniški klub Murska Sobota. Turnir so svečano odprli župan Damjan Anželj, sekretar Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Anton Petrič ter predsednik Društva gluhih in naglušnih Murska Sobota Branko Gornjec.

Podpora tudi za naslednje leto

Po številnih mednarodnih teniških turnirjih gluhih in nagluš-

nih v Portorožu so tokrat prvič ta turnir organizirali v Murski Soboti. Na turnirju je nastopilo kar šest igralcev tenisa z lestvice najboljših deset, med njimi tudi Čeh Jaroslav Šmedek, Madžar Gábor Máthé, Francoz Mikael Laurent in Ekvadorec Andres Vasquez. Marino Kegl trenutno zaseda četrto mesto na svetovni lestvici gluhih tenisačev. Prvo mesto je v Murski Soboti osvojil Jaroslav Šmedek, drugo mesto Gábor Máthé, tretje Marino Kegl in četrto Grigorios Samartsidis. Med ženskami je zmagala Čehinja Katarina Blaščíkova. Denarni sklad turnirja je znašal 1700 evrov. Župan Anželj je izrazil pripravljenost, da v mestni občini podprejo turnir tudi naslednje leto, če se bodo organizatorji odločili za ponovno organizacijo.

Domačin Marino Kegl je osvojil tretje mesto.

IGRALCI NAMIZNOTENIŠKEGA KLUBA SOBOTA so v zdaj že zaključenem prvenstvu druge lige 2022/23 prepričljivo osvojili prvo mesto in se uvrstili v prvo ligo. Bojan Ropoša, Gregor Zafostnik, Gregor Kocuvan in Janko Öri so v osemnajstih krogih druge slovenske namiznoteniške lige za moške dosegli osemnajst zmag, torej so sezono končali brez neodločenega izida ali poraza. Ekipo za novo sezono še ni sestavljena, tudi ciljev za tekmovalce v prvi ligi v naslednji sezoni v klubu še niso postavili. Se pa z vrnitvijo kluba v prvo ligo vračajo lokalni derbiji z ekipo NTK Kema Murexin I iz Puconcev. Medtem je dosedanjega predsednika kluba Mitjo Županeka zamenjal novi predsednik Janko Öri. V Murški Soboti se že pripravljajo na proslavo 100-letnice igranja namiznega tenisa, ki bo naslednje leto. | Aleš Cipot

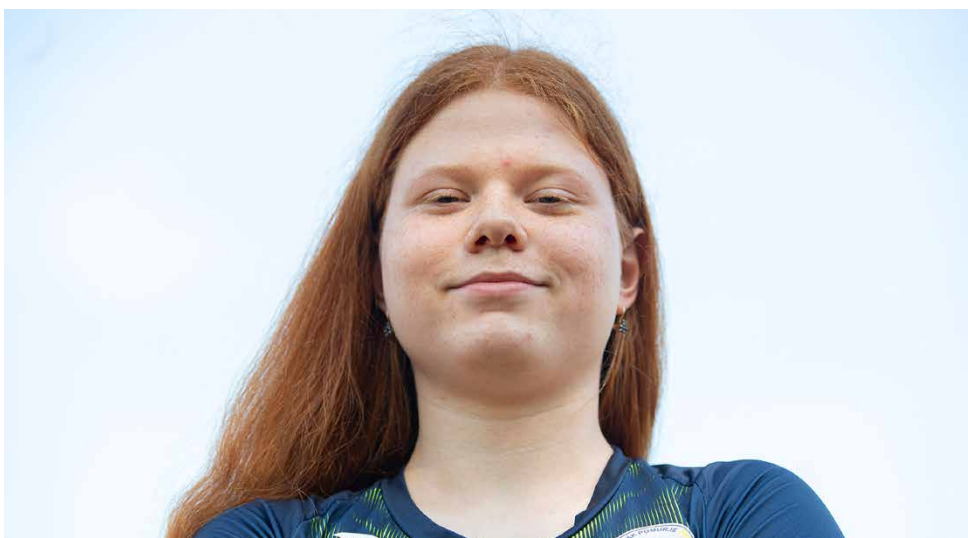
ČLANA KICKBOXING KLUBA MURSKA SOBOTA sta se udeležila državnega prvenstva za tatami disciplino point fighting ter za vse ring discipline K-1, low kick in full contact v Trebnjem. Na prvenstvu je sodelovalo 256 tekmovalcev in tekmovalk iz 35 klubov. Člana Kickboxing kluba Murska Sobotička sta tekmovala v disciplinah low kick in K-1 ter dosegla odlična rezultata. Renato Volkar je zmagal med člani do 63,5 kg v obeh disciplinah, Denis Červek je v disciplini K-1 osvojil drugo mesto v kategoriji do 86 kg. Državnega prvenstva Slovenije 2023 v disciplini kick light v Ormožu so se udeležili mladinci kluba. Rezultati: Max Žurman 1. mesto do 57 kg, Tia Berke 2. mesto do 60 kg, Manica Kučan 3. mesto do 60 kg in Luka Pap 3. mesto do 63 kg. Na obeh tekmovanjih sta tekmovalce vodila trenerja Matej Hajduk in Tomo Kološa. Skupaj je tekmovalo 282 tekmovalcev iz 26 klubov. | Aleš Cipot

MLADE GIMNASTIČARKE DRUŠTVA za ritmično gimnastiko Murska Sobotička so 30. aprila tekmovali na dvodnevem turnirju Gazela cup 2023 v hrvaškem Pulju. Na turnirju v športni dvorani Dom športov Mate Parlov so nastopile športnice iz Slovenije, Italije, Bosne in Hercegovine, Avstrije, Srbije in Hrvaške. V individualnem, skupinskem in obveznem programu se je predstavilo več kot tristo deklet iz triindvajsetih klubov. Murskosoboške gimnastičarke so tekmovalce zaključile z osvojitvijo zlate medalje. Dekletom je v kategoriji kadetinj v parih in trojkah uspel odličen nastop brez večjih napak in zasluženost zmagale. Ekipo so sestavljale Jerca Recek, Isabela Šlihthuber in Ema Vrečič v skupinski sestavi z žogami. Dan prej so nastopila dekleta v individualnih sestavi in zasedla dve tretji mesti (Jerca Recek in Kejša Štertak) ter dve četrti mesti (Lana Erjavec in Karen Kranjec). | Aleš Cipot

KLEMEN VINKOVIČ, JUDOIST Judo kluba Murska Sobotička, je na 62. Baumgartnovem memorialu v Mariboru v starostni kategoriji U16 z odličnimi borbami in le zmagami na ippon v kategoriji do 81 kg osvojil 1. mesto. Sašo Kovač, član Judo kluba Murska Sobotička, je na državnem prvenstvu v inkluзивnem judu v Tacnu v kategoriji +100 kg osvojil prvo mesto in postal državni prvak. Med veterani je 81-letni Štefan Vehab, član Judo kluba Štorkljice, postal državni prvak v starostni skupini M8+ do 66 kg. Šolskega državnega prvenstva v Kopru so se udeležili tekmovalci Judo kluba Murska Sobotička. David Lang, Gimnazija Murska Sobotička, je v kategoriji do 100 kg osvojil 2. mesto in postal državni srednješolski podprvak. Lan Kovačec, Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobotička, je v kategoriji do 55 kg zasedel 3. mesto. Klemen Vinkovič, Osnovna šola I Murska Sobotička, je v kategoriji do 81 kg osvojil 1. mesto in postal državni šolski prvak v judu. | Aleš Cipot

TEKMOVALCI ATLETSKEGA KLUBA POMURJE so se udeležili mednarodnega atletskega mitinga v Radovljici. Klara Janža je zmagala v teku na 100 metrov med starejšimi mladinkami in prav tako v teku na 200 metrov med mlajšimi mladinkami. Na 100-metrski razdalji je dosegla čas 12,40 sekunde in za zgolj šest stotink zgrešila osebni rekord. V teku na 200 metrov je dosegla čas 25,59 sekunde. Nuša Hari je med pionirkami U14 nastopila v teku na 60 metrov in zasedla šesto mesto ter s časom 8,82 sekunde postavila nov osebni rekord. Osebni rekord je v kategoriji U12 dosegla tudi Hana Andrejčak, ki je v teku na 60 metrov osvojila sedmo mesto. Samuel Kuhar in Pia Zver sta nastopila v konkurenci U14 in v teku na 60 metrov popravila osebna rekorda. Jurij Humbel je na državnem prvenstvu v dolgih tekih v Kozjem v teku na 3000 metrov zasedel tretje mesto. | Aleš Cipot

DRUGI LETOŠNJI TURNIR V DISK GOLFU v rakičanskem parku Ringin' Rakichains 2023 so organizirali člani Disc golf kluba Pomurje in Lagoda Disc Golfa iz Varaždina. Tekmovalce je potekalo na 54 stezah za disk golf, na njem je sodelovalo 52 udeležencev iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije. V najvišji, zlati kategoriji je sodelovalo 8 tekmovalcev, zmagal je Aleksandar Bato Sudžuković. V rdeči kategoriji je sodelovalo 12 tekmovalcev, zmagal je Marin Grbac pred Maticem Blažem in Andrejo Bernjak, članico domačega kluba. V zeleni kategoriji je zmagal Andrej Kozic, prav tako član domačega kluba. V vijoličasti kategoriji je sodelovalo 13 tekmovalcev, zmagal je Jure Kirbiš pred Kevinom Kollerjem in Tilnom Sapačem, članom domačega kluba. Najboljši rezultat med moškimi je dosegel Aleksandar Bato Sudžuković, najboljšega med ženskami pa Andreja Bernjak. | Aleš Cipot

Manj uspešna sezona murskosoboške odbojke

ALEŠ CIPOT

Odbojkarji Panvite Pomgrada in odbojkarice Ženskega odbojcarskega kluba Sobota so zaključili sezono 2022/2023.

Murskosoboški odbojkarji so sezono zaključili s tremi tekami četrtfinala Sportklub prve odbojcarske lige proti kranjskemu Triglavu, saj jim ni uspelo preboj med štiri najboljše ekipe v državi. V skupnem seštevku tekem je z 2:1 slavil kranjski Triglav. Domači odbojkarji na drugi in tretji tekmi niso osvojili niza, medtem ko so nasprotnike na prvi tekmi premagali z rezultatom 3:0. Tako so zasedli sredino lestvice.

Odbojkarji v skladu z zmoglostmi kluba

V klubu pred začetkom sezone niso bili pretirano ambiciozni, cilje so si namreč zastavili zlasti v skladu s finančnimi in kadrovskimi zmoglostmi. Želeli so si vsaj uvrstitve v sredini lestvice v sicer močni prvi ligi. V konkurenci osmih klubov se lahko namreč zelo hitro znajdeš tudi v boju za obstanek. Ob tem so želeli ohraniti raven iz – zdaj že – predlanske sezone. To jim je več ali manj uspelo, vendar s to razliko, da so bili v pretekli sezoni bolj ali manj nenehno pri vrhu lestvice, na tretjem in četrtem mestu, v končnici pa jim ni uspela uvrstitve v polfinale prvenstva. Poleg tekmovalnega so si pred sezono zadali cilj, da v delovanje članske ekipe uspešno vključijo mlade igralce, da bi ti bolje spoznali igranje in treniranje v prvi ligi. Treniranjem prve ekipe so tako priključili Vida Suhadolnika, Nika Legena, Urbana Rajnarja in Tineta Avšiča. Mladi odbojkarji so igralno napredovali, nekateri so že dobili pravo priložnost za igranje in uveljavitev, spet drugi bodo večjo minutažo dočakali v prihajajoči sezoni. Trener Dejan Fujs

ocenjuje, da so v minuli sezoni pogrešali zlasti korektorja, ki bi zadovoljil pričakovanja, je pa bil zadovoljen z napredkom mladih odbojkarjev. V klubu se počasi pripravljajo na naslednjo sezono, dokončna sestava ekipe v tem trenutku še ni znana, vsekakor pa je cilj ohraniti trenutno raven, kar je glede na kadrovske in finančne zmoglosti kluba realen cilj.

Odbojkaricam rezultat ni prioriteta

Članska ekipa odbojkaric Sobote je sezono zaključila na zadnjem mestu druge odbojcarske lige vzhod. Ekipa je septembra 2022 v sezono vstopila v popolnoma pomlajeni postavi deklet – večinoma mladih, perspektivnih odbojkaric, ki lahko igrajo še v selekciji kadetinj. V zdaj že minuli sezoni niso bili v ospredju rezultati, temveč konsistentno in poglobljeno delo z mladimi odbojkaricami, ki si želijo kakovostnega procesa treningov in nenehnega napredka ter odbojko dojemajo kot ključen del svojega vsakdana. Klubske vodstvo resurse in trud čedalje intenzivneje namenja predanemu delu z mladimi, kar se odraža tudi v največjem številu licenciranih odbojcarskih trenerjev med pomurskimi klubi in v številnih mladih odbojkaricah, ki izvirajo ravno iz murskosoboške šole odbojke. Cilji za prihajajočo sezono ostajajo bolj ali manj enaki, torej konsistentno in poglobljeno delo z mladimi odbojkaricami, ki si želijo kakovostnih treningov in stalnega napredka.

Odbojkarjem Panvite Pomgrada ni uspelo preboj v polfinale prvenstva, zasedli so sredino lestvice.

Odbojkarice ŽOK Sobota so sicer zasedle zadnje mesto na lestvici, vendar pa rezultat ni bil prioriteta.

Slepi in pikado

GEZA GRABAR

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota je bilo gostitelj osmega ekipnega državnega prvenstva oziroma prvenstva Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije v govorečem pikadu.

Naslov državnih prvakov je osvojila ekipa Kopra, ki je v finalu z 2:1 premagala drugo ekipo Maribora. Tretje mesto je osvojila druga ekipa murskosoboškega medobčinskega društva slepih in slabovidnih, ki so jo sesta-

vljali Silva Mlinarič, Marija Jurančič in Danilo Kreslin. V borbi za bronasto medaljo je z 2:1 premagala prvo domačo ekipo v postavi Drago Potočnik, Anton Topolnik in Dušan Cigüt. Kot je ob koncu tekmovanja povedal Danilo Kreslin, vodja sekci-

je za pikado pri društvu, so bili v Murski Soboti prvič gostitelji tovrstnega tekmovanja, in sicer tudi na račun novih in prostornih društvenih prostorov, ki omogočajo izvedbo tovrstnih tekmovanj.

V društvenih prostorih je na dveh aparatih govorečega pikada nastopilo blizu trideset tekmovalcev iz devetih ekip.

Najboljši športniki v občini

ALEŠ CIPOT

Najboljši športniki v Mestni občini Murska Sobota v letu 2022 so strelec Jure Sočič, nogometaš Tio Cipot in igralec namiznega tenisa Bojan Ropoša.

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je v sodelovanju z murskosoboško športno zvezo in mestno občino v Gledališču Park konec januarja pripravil slovesnost za najboljše športnice in športnike v mestni občini v letu 2022. Župan Damjan Anželj in predsednik Športne zveze Murska Sobota Andrej Gomboši sta najboljšim športnicam in športnikom ter športnim kolektivom v mestni občini podelila nagrade za lansko leto.

Cilja na evropsko prvenstvo

Jure Sočič, rojen leta 2002, je član Športnega strelskega društva Murska Sobota in kategorizirani športnik perspektivnega razreda.

S športnim strelstvom se ukvarja od desetega leta. Je uspešen strelec in tudi mladinski državni reprezentant. Lani je bil na državnem prvenstvu v mladinski kategoriji drugi, v 1. B državni članski ligi je postal zmagovalec med posamezniki. Ekipno je v letu 2022 s strelci Športnega strelskega društva Murska Sobota osvojil prvo mesto in se tako uvrstil v 1. A državno člansko ligo. Marca 2022 se je z državno reprezentanco udeležil evropskega prvenstva v Hamarju na Norveškem. Dosegel je zelo dober rezultat in osvojil končno 13. mesto ter si s tem rezultatom pridobil kategorizacijo vrhunkega športnika perspektivnega razreda, ki ga po oblikovanih kriterijih podeljuje Olimpijski komite Slovenije. Dobra lanska tekmovalna forma in za mladega strelca odlični rezultati so ga odpeljali na sredozemske igre v Oran v Alžiriji. Tudi tam je v članski konkurenci dosegel zelo lep rezultat in zasedel 14. mesto. »S strelstvom sem se začel ukvarjati z desetimi leti starosti na strelišču v Partizanu, takrat še v Strelskem društvu Pomurka Murska Sobota. Moj prvi trener je bil Franc Ščančar, ki mi je predal osnove streljanja in tudi pozneje nadgradil moje znanje o strelstvu. Bil je zelo dober trener in za vse sem mu zelo hvaležen. Za njim je v kadetskih letih moj trener postal Tomaž Kerčmar. Z njegovimi nasveti sem se uvrstil v mladinsko reprezentanco. Za strelstvo me je navdušil oče, saj je bil tudi on strelec, zdaj sodelujeva kot trener in tekmovallec. Moji tekmovalni cilji v tem letu so podobni kot vsako leto, ker sem pa letos šele začel nastopati v članski konkurenci, bo težje doseči cilje. Zelo sem ponosen na svojo ekipo, saj smo si po medlih prvih treh krogih v 1. A državni ligi uspeli izboriti 9. mesto in s tem obstanek v najvišji ligi. Cilj je z ekipo ostati v 1. A ligi, kot posameznik pa se vsak krog uvrstiti med najboljših deset strelcev. Na državnem članskem prvenstvu želim osvojiti eno izmed medalj, prav tako na večjih mednarodnih turnirjih. Prav tako se želim v tej sezoni z reprezentanco uvrstiti na evropsko prvenstvo,« je povedal Jure Sočič.

Izpolnile so se mu otroške sanje

Tio Cipot, rojen leta 2001, je kategorizirani športnik mladinskega razreda. Je otrok Mure in je do prestopa v italijansko Spezio ves čas igral v črno-belem dresu.

Že od malih nog je član Mure, kjer se je skupaj z bratom Kaiem v mlajših selekcijah razvil v igralca, ki je imel vidno vlogo tudi v članski ekipi. Tia odlikujejo dobro tehnično znanje, pregled nad igro in mirnost pri žogi. Čeprav je aprila dopolnil šele dvajset let, je lani postal eden ključnih nogometašev članskega moštva Mure. V sezoni 2022/23 je svoj status le še utrdil ter na 22 tekmah v vseh tekmovalnih dosegel tri zadetke in prispeval dve podaji. Postal je tudi standardni član in eden ključnih igralcev reprezentance Slovenije do 21 let. »Sem otrok Mure. Nogometaš Mure je bil že moj oče Fabijan, pa tudi moj starejši brat Kai. Pri Muri sem vedno treniral s starejšimi in to je bilo nekaj najlepšega. Prestop iz selekcije U15 v selekciji U17 in U19 je bil zelo velika sprememba. Tu se že začne pravi nogomet, število minut na tekmi je večje, večja je selekcija nogometašev in nekateri nogometaši začnejo odpadati. V mladinski vrsti sem bil že pogosto v kadru za tekme članske vrste in za člane debitiral julija 2020,« je povedal Tio Cipot. Spezia ima v tej sezoni samo en cilj – obstanek v ligi. Tio si je za zdaj v italijanskem prvoligašu postavil cilj, da kar največkrat zaigra na zelenicah Serie A, glede igranja za reprezentanco pa ima visoka pričakovanja. Upa, da se približejo iz skupine za evropsko prvenstvo in s fanti osvojijo vsaj drugo mesto v skupini.

V posamični konkurenci že dosegel maksimum

Bojan Ropoša je rojen leta 1985 v Murski Soboti. Živi v Kupšincih in je po izobrazbi profesor športne vzgoje.

Namizni tenis je začel trenirati pri desetih letih v Namiznoteniškem klubu Sobota, kjer je ostal vse do 21. leta. Pod vodstvom glavnega trenerja Mirana Močana in pomočnika Mitje Županeka je do takrat osvajal naslove državnih prvakov ekipno in v dvojicah v vseh kategorijah – kadeti, mladinci in U21. Bil je član slovenske izbrane vrste v vseh kategorijah, od kadetov do članov. Lani je znova nastopal na posamičnih državnih tekmovanjih. Na prvem odprtem turnirju je osvojil odlično 3. mesto, na drugem odprtem turnirju pa 9. mesto. Na državnem TOP turnirju je suvereno osvojil 1. mesto v tretji kakovostni skupini. »Z namiznim tenisom sem se začel ukvarjati sorazmerno pozno za ta šport, šele v tretjem razredu osnovne šole pri desetih letih starosti. Doma smo imeli mizo za namizni tenis in na njej je oče rad igral s prijatelji. Tako sem vzljubil ta šport in se preizkusil v njem, pozneje sem začel tudi s treningi v klubu. Osebnosti ambicije sem že izživel, dosegel sem maksimum, saj sem bil član državne reprezentance in državni prvak v posamični konkurenci. V zadnjem delu kariere sem se vrnil v matični klub NTK Sobota, kjer poskušam pomagati ekipi, da bi v prvi ligi dosegla odmevnejši rezultat. Cilji ekipe bodo sicer dokončno postavljeni šele, ko bo ekipa za novo sezono sestavljena. Na vsak način bi se želeli vmešati v boj za najvišja štiri mesta, torej za play-off, če bo pa mogoče še kaj več, bi želeli izkoristiti tudi to,« je povedal Bojan Ropoša.

Jure Sočič je član Športnega strelskega društva Murska Sobota in kategorizirani športnik perspektivnega razreda ter najboljši športnik mestne občine.

Tio Cipot je kategorizirani športnik mladinskega razreda, muraš, ki je v začetku leta prestopil v italijanskega prvoligaša Spezio.

Bojan Ropoša je bil član državne reprezentance in državni prvak v posamični konkurenci, zdaj se je vrnil v matični klub, da posežejo po vrhu lestvice.

Praznik športa pri Expanu

GEZA GRABAR

Teklo je rekordnih 1880 mladih z več kot sto šol.

Z avod za šport Planica in Atletska zveza Slovenije sta bila organizatorja tradicionalnega prvenstva Slovenije v krosu za osnovne in srednje šole – šolskega ekipnega krosa. Prvič je ena najbolj množičnih prireditvev za mlade bila v Murski Soboti, saj je bila organizacija zaupana Atletskemu klubu Pomurje. Prizadevni atletski delavci so se izkazali kot odlični izvajalci, Združenje atletskih sodnikov Murska Sobota pa je poskrbelo za brezhiben potek tekmovalnega dela prireditve. Kot gostiteljica se je izkazala tudi Mestna občina Murska Sobota.

Ob tem je bilo vsem udeležencem in njihovim spremljevalcem zelo naklonjeno tudi vreme, zato se je v Murski Soboti ta dan odvila ena najlepših množičnih prireditvev doslej.

Najboljši

Med šolami iz mestne občine se je najbolj izkazala ekipa Gimnazije Murska Sobota, ki si je v mešanih štafetah na 4000 metrov (8 x 500 m) pritekla 6. mesto. Ekipo so sestavljali Lara Horvat,

Tvit Trajbarič, Zoja Sukič, Jaka Svenšek, Lucija Rengeo, Jakob Nemec, Katarina Erjavec in Izidor Horvat. V posamičnih tekih je med gimnazijci letnika 2006 na 2000 metrov dolgi progi Tvit Trajbarič zasedel 5. mesto, Lara Horvat pa je bila na 1500 metrov osma. Vsekipni zmagi med dijak in dijakinjami letnikov 2005 in 2004 je osvojila II. Gimnazija Maribor, pri nižjih letnikih pa Šolski center Krško-Sevnica. Vsekipna zmaga med osnovnimi šolami je pripadla Osnovni šoli ob Dravinji Slovenske Konjice. Med nastopajočimi osnovnošolci iz Mestne občine Murska Sobota se je pri učencih najvišje, na 7. mesto uvrstil Taj Jančič (OŠ II Murska Sobota, letnik 2011, 1000 m), med učenkami pa na 13. mesto Lija Žalig (OŠ II Murska Sobota, letnik 2009, 1000 m). Ekipno je OŠ II Murska Sobota pristala na 20., OŠ I Murska Sobota na 44. in OŠ III Murska Sobota na 45. mestu. Teki predšolskih otrok ter učencev in učenek do 4. razreda osnovne šole so bili netekmovalnega značaja.

Krožna proga je vodila po širšem območju ob paviljonu Expano, ki zaradi obilice urejenih zelenih površin, peščene podlage ob Soboškem jezeru in proge, otežene s hlodi, nudi odlične pogoje za tek.

Tekači so preplavili širše območje paviljona.

Prvič je ena najbolj množičnih prireditvev za mlade bila v Murski Soboti, saj je bila organizacija zaupana Atletskemu klubu Pomurje.

Kdo je najbolj natančen?

GEZA GRABAR

Na strelišču Športnega strelskega društva Murska Sobota v Partizanu je domače društvo tudi letos pripravilo memorialno tekmovanje v spomin na nekdanjega predsednika občinske strelske zveze Jožeta Lebarja.

Serijsko zračno puško je bil med 37 člani najboljši Goran Gyoha (Cankova) s 383 krogi, na drugo mesto se je uvrstil Stiven Vočanec (Ormož) s 370 krogi, na tretje pa Martin Marič (Cankova) s 369 krogi. Ekipno so zmagali strelci SD Graničar Cankova pred SD Kovinar Ormož in SD Bakovci. Za ekipo iz Bakovcev so nastopili Matjaž Cör, Jure Sočič in Patrik Farkaš. Z zračno pištolo je med 15 člani zmagal Darko Balažic (ŠSD Murska Sobota) s

371 krogi pred Avgustom Horvatom (ŠSD Štefan Kovač Turnišče) s 364 krogi in Robertom Nagyjem (SD Mesto Ljutomer) s 361 krogi, ekipno pa ŠSD Murska Sobota (Simon Serdt, Darko Balažic in Tomi Vrečič), pred SD Juršinci in SD Mesto Ljutomer. Med osmimi mladimi strelci s puško je zmagal Jaka Zore pred Julijo Zibelnik in Blažem Jermanom, vsi iz SD Kisovec; Žiga Benko (ŠSD Murska Sobota) je bil sedmi.

Tekmovali so v streljanju s serijsko zračno puško in zračno pištolo.

Izzivi so gonilo tudi za gasilce

GEZA GRABAR

Bojan Horvat, poveljnik Gasilske zveze Mestne občine Murska Sobota.

Na volilni skupščini v Rakičanu je bil ponovno izvoljen za to funkcijo. To najodgovornejšo operativno nalogo v občinski gasilski zvezi opravlja od leta 2018, pred tem je bil namestnik poveljnika, še prej pa podpoveljnik in poveljnik v PGD Veščica. Ob začetku novega mandata je predstavil stanje gasilstva v zvezi in strategijo razvoja za naslednje petletno obdobje.

Nove kategorizacije

Pravi, da mora poveljstvo v novem mandatu 2023–2028 opraviti podrobno analizo kategorizacije naselja Krog. »Tam se je močno povečalo število hiš in objektov, zato bodo verjetno morali preiti v višjo

kategorijo. Enako velja za Rakičan, saj je bil sprejet nov OPN za naselje, ki bo čez čas prav tako večje.« Bojana Horvata veseli, da se po novem učnem programu usposabljanja prostovoljnih gasilcev, ki služi enotni ureditvi izobraževanja, gasilci tudi v društvih njihove zveze načrtno in intenzivno izobražujejo. Po temeljnem programu se izobražujejo tudi ob pomoči predavateljev in inštruktorjev iz njihovih vrst, po specialističnih programih pa v državnih izobraževalnih centrih. Poleg načrtnega dela z mladino, starejšimi gasilci in gasilkami ter članicami, ki ga opravljajo v okviru komisij, ustanovljenih pri murskosoboški gasilski zvezi, bo jedro izobraževanj in usposabljanj v zvezi tudi v prihodnje slonelo na

komisiji za izobraževanje. Za merjenje moči na gasilskem področju skrbi komisija za tekmovanje. Tudi ti komisiji delujeta po načrtu dela poveljstva.

Oprema

Tudi tehnično opremljanje z novimi vozili in zaščitno opremo za operativne gasilce poteka po načrtu. »Po sestavi novega upravnega odbora bomo pripravili načrt nabave za vozila in opremo, ki jo bodo društva predlagala. Glede na starost vozil se bo verjetno kako društvo odločilo za nabavo novega, denimo Kupšinci, Markišavci in Krog. Prav tako bo treba nabaviti določene izdelke, ki jih potrebujemo ob neurju, kot so ponjave, les, žebli, vijaki itd. Zamenjati bo treba jeklenke za IDA, ki jim bo potekla življenjska doba,« je še povedal poveljnik in dodal, da je velik izziv za vse tudi brezhibnost hidrantnega omrežja. Kot je izpostavil, so v načrtu tudi nabave večjih vrednosti, da bi z njimi posodobili in vzdrževali gasilsko-reševalno opremo. V načrte so vključene tudi investicije, ki v mandatu

»S sredstvi, namenjenimi za javno gasilsko službo naše občine oziroma naše gasilske zveze, bomo gasilske enote opremili po merilih iz uredbe ter s tem zagotovili požarno in drugo varnost občanov,« pravi Horvat.

2018–2023 niso bile finančno vključene (sofinanciranje vozila TRV za PGD Murska Sobota, sofinanciranje vozila GGV1 za PGD Nemčavci). Prepričan je, da sta preprečevanje naravnih in drugih nesreč ter zmanjšanje njihovih

posledic nedvoumno gospodarsko najbolj upravičeni obliki varstva. Poleg tega je treba spodbujati dejavnosti za ublažitev posledic naravnih nesreč, zlasti v kmetijstvu, kjer s tehničnimi ukrepi škode ni mogoče preprečiti.

Poleg načrtnega dela z mladino, starejšimi gasilci in gasilkami ter članicami, ki ga opravljajo v okviru komisij, ustanovljenih pri murskosoboški gasilski zvezi, bo jedro izobraževanj in usposabljanj v zvezi tudi v prihodnje slonelo na komisiji za izobraževanje.

Mladi iz PGD Rakičan na regijskem tekmovanju

GEZA GRABAR

Na regijskem tekmovanju gasilske mladine oziroma kvizu, kjer je skupaj nastopilo kar 79 ekip, je kot edino iz naše zveze nastopilo gasilsko društvo iz Rakičana.

Prav v vseh treh konkurencah so imeli svoje predstavnike in so bili s kar petimi ekipami najštevilnejše društvo na tekmovanju. Ekipa pionirjev Rakičan 2 v sestavi Anja Škalič, Mai Seretin in Ma-

tic Srejš je pristala na 16. mestu; Taja Balajc, Tija Sušnik in Lara Kozar iz ekipe Rakičan 1 so se uvrstile na 25. mesto. Vid Vouri, Tai Sušnik in Gregor Kuhar iz ekipe Rakičan 2 pa so med mladinci pristali na 26. mestu, me-

sto za njimi pa so bili Miha Šebjan, Jaša Srejš in Anja Škalič iz prve ekipe. V kategoriji gasilskih pripravnikov so za rakičansko ekipo nastopili Naja Vouri, Lavinja Knafel in Uroš Kuhar ter pristali na osmem mestu.

Tekmovali so pod mentorstvom Srečka Černele, Milana Bagarija in Boruta Vourija.

Pet nagrajencev iz naše občine

GEZA GRABAR

Uprava RS za zaščito in reševanje je v letošnjem šolskem letu razpisala natečaj Pomoč potrebujemo vsi za najboljša likovna in literarna dela ter filme na temo naravnih in drugih nesreč.

Zaključek regijskega tekmovanja je bil na Osnovni šoli Gornji Petrovci. Iz pomurske regije je na natečaju sodelovalo več kot petsto avtorjev. Od tega je bilo v izboru likovnega dela natečaja 429 del, v izboru literarnega dela pa

35 del. Skupaj so jih prispevali učenci dvajsetih šol ter malčki iz desetih vrtcev. Na razglasitvi rezultatov so bili med nagrajenci tudi učenci naših šol. In sicer Sofija Nina Zrim med likovnimi deli 3. kategorije in Hana Merica med literarnimi deli 3. kategori-

je pod mentorstvom Tilna Mateja Červeka oziroma Milene Mohorko z OŠ I Murska Sobota ter z likovnimi deli Gabrijel Hajduk in Aljaž Rogan (oba v 4. kategoriji) ter Ana Vohar Grah (v 3. kategoriji). Vsem je bil mentor Anton Buzeti.

Na razglasitvi rezultatov so bili med nagrajenci tudi učenci naših šol.

Našo svobodo plačali z življenji

UREDNIŠTVO

Mestna organizacija Združenja borcev za vrednote NOB je priredila spominsko slovesnost ob dnevu zmage in dnevu Evrope.

Slavnostni govornik je bil podžupan dr. Timi Gomboc, ki je spomnil, da je Spomenik zmage v našem mestu, pred katerim je potekala slovesnost, posvečen vsem borcem za svobodo. Poleg partizanov je posvečen tudi vsem tistim, ki so jim pomagali pri osvoboditvi leta 1945. V Prekmurju so bili to vojaki Rdeče armade, ki so prišli na stotine kilometrov daleč, iz takratne Sovjetske zveze – po uradnih zapisih so bili to Rusi, Ukrajinci, Gruzijci in Azerbajdžanci. »Ne glede na to, kaj se danes dogaja po svetu, se moramo zavedati, da so se ti moške v tistem času složno in pogumno zoperstavili zlu nacizma in fašizma, z namenom

Spomenik zmage v našem mestu, pred katerim je potekala slovesnost, je posvečen vsem borcem za svobodo.

da osvobodijo naš narod in našo zemljo. Mnogi od njih so to, da mi danes živimo v svobodi, plačali s svojimi življenji in oni so tisti, ki si ne glede na vse zaslužijo naš globok poklon. Hkrati naj nam je ta spomenik tudi v opomin, da nikoli in nikjer ne bi bilo treba zgraditi podobnega spominskega obeležja,« je povedal podžupan. Nagovor je sklenil s pozivom, naj spoštujemo vrednote združene Evrope in si pri-

zadevamo za trajni mir med narodi Evrope. Skupaj s podžupanom Juretom Langom sta v imenu občine položila venec v spomin vsem padlim za našo svobodo. Venec so položili tudi člani mestne organizacije Združenja borcev za vrednote NOB, ki jim predseduje Bojka Vren. Kulturni program, ki se je začel z izvedbo slovenske in evropske himne, so pripravili dijakinja in dijaki murskosoboške gimnazije.

ZDRAVSTVENO LETOVANJE OTROK IN ŠOLARJEV 2023

Z današnjim dnem, 9.5.2023, odpiramo prijave otrok in mladostnikov na letovanje v skladu z razpisom ZZZS. Letovanja se lahko udeležijo otroci in mladi v starosti od 5 do 19 let, ki imajo v medicinski dokumentaciji pri izbranem zdravniku v obdobju od 12. marca 2022 do 3. marca 2023, dva ali več zapisov o bolezni ali hospitalizaciji.

TERMINI:

Lendava	1.7. – 11.7.2023
Ljutomer	11.7. – 21.7.2023
Murska Sobota - I. izmena	21.7. – 31.7.2023
Murska Sobota - II. izmena	31.7. – 10.8.2023
Gornja Radgona	10.8. – 20.8.2023

CENA LETOVANJA

- ekonomska cena zdravstvenega letovanja znaša: **415,00 eur**
- od tega ZZZS otrokom z napotnico sofinancira letovanje v višini: **300,20 eur**
- prispevek staršev: **114,80 eur**

Postopek prijave:

Od danes naprej dobite prijavnice v ambulantni osebni zdravnik otroka.

V celoti izpolnjeno in podpisano prijavnico pošljite skenirano na elektronski naslov: dpmms@siol.net ali po pošti na naslov: DPM M. Sobota, Trg Zmage 4, 9000 Murska Sobota. Izpolnjeno prijavnico lahko odložite tudi v poštni nabiralnik pred vhodom v pisarno (drugo nadstropje). Izpolnjeno prijavnico dostavite najkasneje do 7. junija 2023.

Pisarna društva bo odprta v času uradnih ur od 10. maja naprej ob ponedeljkih od 8.00 do 10.00 in ob sredah od 14.00 do 16.00.

V času uradnih ur nas lahko pokličete na tel: 02 534 86 72 ali 031 347 221.

Prijave voditeljev na letovanju v Baški zbiramo do 7. junija 2023. Vloge s kratkim življenjepisom pošljite na: dpmms@siol.net

SPLETNI UTRINKI

Ob obletnici dneva, ko je bila iz soboške sinagoge leta 1944 v koncentracijsko taborišče Auschwitz-Birkenau prepeljana večina Judov iz Prekmurja, je judovska skupnost v našem mestu, ki jo vodi Sara Božanič, pripravila spominsko slovesnost na Židovskem pokopališču v Murski Soboti. Ob tej priložnosti je zbrane nagovoril tudi podžupan dr. Timi Gomboc, ki je z gospo Nado Schwarz položil venec k spomeniku ob vhodu na pokopališče. Dogodka se je udeležila tudi gospa Erika Fürst, edina še živeča priča grozot holokavsta v našem mestu. | Mestna občina Murska Sobota

V Bruslju smo v okviru konference Roma week 2023 Puščo in Mestno občino Murska Sobota uspešno predstavili kot primer dobre prakse vključevanja Romov ter sodelovanja z lokalno skupnostjo pri načrtovanju in izvajanju ukrepov. Evropi smo tokrat želeli pokazati, kakšne spremembe lahko prinese vključevanje Romov kot enakopravnih partnerjev v razvoj. | Razvojni center Murska Sobota

Izjemno čustven dan je bil, ko se je v prepolni vindiški luteranski evangeličanski cerkvi sv. Janeza v Bethlehemu odvijalo zadnje bogoslužje, ki so se ga udeležili Prekmurci z vseh koncev Združenih držav.

Skoraj dve uri trajajočo mašo je z velikim občutkom in razumevanjem, da je to konec nekega obdobja za številne navzoče farane, daroval domači župnik Mike Button, del pa v prekmurščini tudi slovenski škof mag. Leon Novak. | Slovenski generalni konzulat v Clevelandu

Naslednja številka Soboških novin izide v četrtek, 15. junija 2023. Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.

Izdajateljski odbor: Tamara Gradinski (predsednica), Damjan Anželj, mag. Brigita Perhavec, Mitja Kovačič, Nives Cajnko, Darko Rudaš in Anton Slavic.
Odgovorni urednik: Tadej Buzeti
Naslovnica: Sočna vilica, foto: Aleš Cipot

Jezikovni pregled: Rajko Marinič
Grafična priprava: Grafex, d. o. o.
Tisk: Grafex, d. o. o.
Naklada: 7500 izvodov

Mesečnik Soboške novine prejemajo gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno.
Elektronska pošta uredništva: urednistvo.novin@murska-sobota.si
Telefon: 02 525 16 18

ISSN št.: C501-4166
Uredništvo medija ne odgovarja za kvaliteto in slovnično pravilnost izdelanih oglasov, poslanih s strani organizatorjev dogodkov.

PRIREDITVE IN DOGODKI			
torek, 16. 5. 2023, ob 12.30	OTROŠKE PLESNE VIZIJE, REGIJSKA REVIJA OTROŠKIH PLESNIH SKUPIN JSKD Murska Sobota, brezplačne vstopnice	Gledališče Park Murska Sobota	
sreda, 17. 5. 2025, ob 12.30	MLADINSKE PLESNE VIZIJE, REGIJSKA RE-VIJA MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN JSKD Murska Sobota, brezplačne vstopnice	Gledališče Park Murska Sobota	
sreda, 17. 5. 2023, ob 18.00	76. Vanekov večer dr. Uroš Lipušček in Tomislav Jakič » VOJNA IN (ALI) MIR; SVET NA PRELOMNICI! « Ustanova dr. Šiftarjev fundacija in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota	
četrtek, 18. 5. 2023 prost vstop v muzej med 9. in 17. uro	Mednarodni muzejski dan v Pokrajinskem muzeju Murska Sobota ob 17. uri: Strokovno vodstvo po razstavi Kmečko delo v umetnosti in etnološki podobi, ob 18. uri: predavanje Mateje Huber: Tržnica v M. Soboti: prostor trgovanja in druženja	Pomurski muzej Murska Sobota	
petek, 19. 5. 2023, od 11.00 do 20.00	1.SOČNA VILICA 8. SEZONE, Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota Glasba: Špiriti	Slovenska ulica	
torek, 23. 5. 2023, ob 18.00	Predstavitve knjige Andrej Lažeta: SVETI LADISLAV moderator Bojan Zadravec PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota	
četrtek, 25. 5. 2023, ob 18.00	predstavitve priročnika Katja Pristušek: ABC UČITELJSKEGA POKLICA , samozaložba in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota	
petek, 26. 5. 2023, ob 18.00	Predstavitve publikacije Gormerkanska knjiga 1842 – 1882m Pomurski muzej M. Sobota, Oddelek za slovanske jezike in književnost UM in Muzej v stari orožarni Bad Radkersburg	Pomurski muzej Murska Sobota	
petek, 26. 5. 2023, ob 20.00	Stand up večer v Murski Soboti, MIKK Murska Sobota	Grajsko dvorišče Murska Sobota	
četrtek, 1. 6. 2023, ob 18.00	predstavitve pesniške zbirke Živa Agrež: METAMORFOZE OLJKE , Živa Agrež in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študij-ske knjižnice Murska Sobota	
sobota, 3. 6. 2023, med 10.00 in 17.00	Družinski piknik 2023, MIKK Murska Sobota	Mestni park Murska Sobota	
ponedeljek, 5. 6. 2023, ob 10.00	Zgodovinski simpozij ob 80-letnici vojne in predstavitve tematske številke Zbornika soboškega muzeja 28-29	Pomurski muzej Murska Sobota	
torek, 6. 6. 2023, ob 17.00	zaključek bralnega projekta Jaz berem PODELITEV PRIZNANJ IN GLEDALIŠKA PREDSTAVA , PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota	
sreda, 7. 6. 2023, ob 18.00	zaključek bralnega projekta Bralna značka za odrasle PODELITEV PRIZNANJ , Kulturni program: OŠ Beltinci, PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota	
četrtek, 8. 6. 2023, ob 18.00	77. Vanekov večer dr. Dušan Plut: EKOSISTEMSKA DRUŽBENA UREDITEV: VIZIJA PRIHODNOSTI: »Potrebujemo novo ekohumanistično družbeno ureditev!«, Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota	
petek, 9. 6. 2023, ob 22.00	PLURave: techno večer, MIKK Murska Sobota	MIKK Murska Sobota	

FILMI			
četrtek, 18. 5. 2023, ob 19.00 sobota, 20. 5. 2023, ob 20.00	BLIZU Belgijski režiser Lukas Dhont se po uspešnem prvencu Dekle se vrača z rahločutno, presunljivo, zgodbo o prijateljstvu med odrasčajočima fantoma, filmom »o izgubi nežnosti v svetu, polnem toksične moškosti«	Gledališče Park Murska Sobota	
ponedeljek, 22. 5. 2023, ob 19.30	dokumentarni film KONOPLJA OSVOBAJA Konoplja osvobaja ni aktivistična filmska zgodba za legalizacijo konoplje, ampak s humorjem prežet do-kumentarni esej, ki govori o aktivistih iz Slovenije, bivše Jugoslavije, Evrope in Amerike, ki so svoja živ-ljenja posvetili legalizaciji rastline konoplje.	Gledališče Park Murska Sobota	
četrtek, 25. 5. 2023 ob 19.00 sobota, 27. 5. 2023, ob 20.00	ILLYRICVM Hrvaški režiser Simon Blagojevič Narath nam skozi oči mladega Ilira prikaže neusmiljen arhaični svet ,ki nam je bliže, kot bi pričakovali.	Gledališče Park Murska Sobota	
ponedeljek, 29. 5. 2023, ob 19.00	dokumentarni film in pogovor z ustvarjalci TEMNI POKROV SVETA Izjemen letalec, fotograf, alpinist in okoljevarstvenik Matevž Lenarčič na svojih poteh okoli sveta z ultra-lahkim letalom izbira delce črnega ogljika, ki je drugi največji povzročitelj globalnega segrevanja.	Gledališče Park Murska Sobota	

GLEDALIŠKE PREDSTAVE			
sreda, 17. 5. 2023, ob 19.30	komedija PREDSTAVA ZA ODRASLE, MerAnTi4 d.o.o. Igra, pleše in poje: Maja Martina Merljak. Vivian je umetniško ime glavne junakinje, ki opravlja najstarejši poklic. Lahko bi postala karkoli drugega, vendar se je zanj odločila iz praktičnih razlogov – najraje dela leže in od doma ...	Gledališče Park Murska Sobota	
četrtek, 25. 5. 2023, ob 19.00 za izven in Abonma drama/komedija	drama ŠE VEDNO ALICE, SNG Drama Ljubljana Presunljiva predstava o znanstvenici, ki jo na vrhun-cu kariere prizadene Alzheimerjeva bolezen. Izguba opojne samoumevnosti vsakdana – kje je kljuka od vrat? Kako jo uporabiti? Kdo me čaka na drugi strani? In kdo, pravzaprav, sem jaz?	Gledališče Park Murska Sobota	
četrtek, 8. 6. 2023, ob 19.00 za izven in Abonma drama/komedija	drama NORA, Mestno gledališče ljubljansko Nora ali Hiša za lutke je eno najslavnejših in najpo-gosteje uprizorjanih del norveškega dramatika Henri-ka Ibsena. Nora je navzven srečno poročena mati treh otrok. Njeni družini se po letih odrekanja nasmihla udobno življenje, kajti soprog Torvald Helmer dobi službo direktorja banke. Vse bi bilo v najlepšem redu, če ne bi Nore preganjalo nepremišljeno dejanje, ki ga je iz ljubezni do moža zagrešila v preteklosti ...	Gledališče Park Murska Sobota	

DOGODKI ZA OTROKE			
vsako sredo ob 16.30	PRAVLJIČNE URICE , PIŠK MS	igralnica Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota	
četrtek, 18. 5. 2023, ob 10.00	Bralnice pod slamnikom Barbara Hanuš: PREDSTAVITEV SLIKANICE Založba Miš in PIŠK MS	Vrtec Romano	

KONCERTI			
sobota, 20. 5. 2023, ob 21.00	United HC Breka V.	MIKK Murska Sobota	
nedelja, 21. 5. 2023, ob 20.00	Sakralni koncert MePZ Štefan Kovač Murska Sobota prost vstop	Stolna cerkev sv. Nikolaja v Murski Soboti	
četrtek, 25. 5. 2023, ob 18.00	Nastop učencev Akademije za glas in Julije Fajhtinger ODPRTI ODER - predstavitve mladih glasbenih talentov, Zavod za kulturo, turizem in šport M. Sobota Na dogodku Odperti oder 2023 se bodo obiskovalcem in žiriji predstavili mladi glasbeniki. Najboljši med nastopajočimi si bodo prisluzili nastop na festivalu Soboški dnevi 2023. Brezplačne vstopnice.	Gledališče Park Murska Sobota	
petek, 9. 6. 2023, ob 19.30	Koncert zborov München Chorbuben in München Chormädchen (fantovski in deklški zbor) prostovoljni prispevki	Stolna cerkev sv. Nikolaja v Murski Soboti	

PREDAVANJA			
sreda, 24. 5. 2023, ob 17.00	predavanje Daniel Grabar, superintendent Binkoštné cerkve in zdravnik iz splošne bolnišnice Murska Sobota: DO-TIK IZKUŠNJE MED ŽIVLJENJEM IN SMRTJO , Hospic Murska Sobota in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota	

KOLEDAR DOGODKOV

petek, 26. 5. 2023, ob 16.00	predavanje Erika Žagar, dr.med., bioresonančni terapevt, vodi-telj meditacije in kristaloterapevt: ČAROBNI KRI-STALI IN NJIHOVA ZGODBA , Erika Žagar in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
------------------------------	--	--

RAZSTAVE			
stalna razstava	stalna razstava LJUDJE OB MURI Pokrajinski muzej Murska Sobota	Pomurski muzej Murska Sobota	
gostujoča občasna razstava	BREZ MUZEJA NE GRE!	Pomurski muzej Murska Sobota	
občasna razstava	KMEČKA DELA V UMETNOSTNI IN ETNOLOŠKI PODOBI	Pomurski muzej Murska Sobota	
občasna spominska razstava	LADISLAV DANČ	Pomurski muzej Murska Sobota	
na ogled do 31. 5. 2023	ZAKLJUČNA RAZSTAVA DIJAKOV PROGRAMA TEHNIK OBLIKOVANJA NA SPTŠ MS, SPTŠ MS in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota	
na ogled do konca avgusta 2023	ulična razstava MIKI MUSTER IN ZVITOREPČEVIH SEDEM-DESET LET	Drevored Martina Lutra Murska Sobota	
petek, 19. 5. 2023, ob 18.00	Odprtje razstave Klare Jan	MIKKova galerija Odprto obrob-je	
četrtek, 1. 6. 2023, ob 18.00 na ogled do 22. 6. 2023	razstava Živa Agrež: METAMORFOZE OLJKE – DREVEŠA MIRU Živa Agrež in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota	
ponedeljek, 5. 6. 2023, ob 18.00	razstava V GIBANJU Fotoklub MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota	

DELAVNICE			
sobota, 20. 5. 2023, od 15.00 do 18.00	Mali ustvarjalci: LEGO robotika	MIKK Murska Sobota	
od ponedeljka, 22.5., do srede, 24. 5. 2023, med 12.00 in 14.00	Fotodelavnica »Ulice mesta«	MIKK Murska Sobota	
četrtek, 25. 5. 2023, ob 12.00	DIY delavnica »Odtisi mesta«	MIKK Murska Sobota	

ŠPORT			
vsako soboto ob 9.30	TRIM MIX S TADEJO ZEČEVIČ , ZKTŠ Murska Sobota	Fazanerija Murska Sobota (zbor pri teniskem igrišču)	

vsak četrtek ob 19.00	TEČAJ SOLO SALSE Plesna šola Zeko	športna dvorana Ekonom-ske šole Murska Sobota	
ponedeljek, 15. 5. 2023, ob 15.00	POMURSKO-ŠTAJERSKA TENIŠKA LIGA , Teniški klub Murska Sobota	Tenis center Murska Sobota	
petek, 19. 5. 2023, ob 18.00 tečaji se bodo zaključili 3. 6. in 4. 6. 2023	Potapljaško društvo Murska Sobota organizira začetne in nadaljevalne potapljaške tečaje.	Lendavska 15a, Murska Sobota	
sobota, 20. 5. 2023, ob 9.00	KLUBSKI OTVORITVENI TURNIR POLETNE SEZONE , Teniški klub Murska Sobota	Tenis center Murska Sobota	

sobota, 20. 5., 27. 5., in nedelja 28. 5. 2023, ob 10.00	MOŠKA SLOVENSKA TENIŠKA LIGA , Teniški klub Murska Sobota	Tenis center Murska Sobota	
nedelja, 21. 5. 2023, ob 9.00	DOBRDELNA TEK IN HOJA OKROG SOBOŠKEGA JEZERA Proga bo potekala okrog Soboškega jezera (4 km), start bo pri Expanu. Zbrana sredstva bodo namenjena nakupu šolskega kombija za prevoz gibalno oviranih otrok Osnovne šole IV Murska Sobota. Organizatorji: Krščanska adventistična cerkev, Adria Slovenija, Čili & Zdravi	Soboško jezero	
sobota, 27. 5. 2023, ob 10.00 uri	20. SOBOŠKI TEK IN POHOD, Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota in Združenje atletskih sodnikov M. Sobota	Atletski stadion pri OŠ I Murska Sobota	
četrtek, 8. 6. 2023, od 10.30	ŽOGARIJA, Zavod za kulturo, turizem in šport M. Sobota, MO Murska Sobota, Media šport	Trg kulture Murska Sobota	

DOGODKI V HIŠI SADEŽI DRUŽBE – celoten program je dostopen na: <http://www.filantropija.org/murska-sobota/>

vsak torek od 17.00 do 19.00 razen ko je srečanje Trepetlika	PING PONG ZA OSEBE S PARKINSONIZMOM Danilo Šipoš	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 15. 5. 2023, ob 17.00	UŽITNE IN STRUPENE GOBE Milan Kelhar	Hiša Sadeži družbe
sreda, 17. 5. 2023, ob 19.00	TRANSMISIJSKA MEDITACIJA Mihaela Hegeduš - vsako sredo ob isti uri	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 18. 5.2023 ob 17.30	OSNOVE NEIGONGA IN QIGONGA Jean Frumen – vsak četrtek	Hiša Sadeži družbe
petek, 19. 5. 2023, ob 14.00	TAROK Dario Seršen – vsak petek	Hiša Sadeži družbe
petek, 19. 5. 2023, ob 17.00	igranje družabnih namiznih iger DRUŽIMO SE! Dominik Golob	Hiša Sadeži družbe
petek, 19. 5. 2023, ob 21.00	PING PONG – igranje namiznega tenis Dean Horvat – vsak petek	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 22. 5. 2023, od 16.00 do 18.30	KUHARSKA DELAVNICA – izmenjava receptov in druženje	Hiša Sadeži družbe
sreda, 24. 5. 2023, od 16.30 do 18.00	ZABAVNA NEMŠČINA – Teden vseživljenjskega učenja Cvetka Kovač	Hiša Sadeži družbe
četrtek, 25. 5. 2023, od 13.00 do 17.00	VESELI DAN PROSTOVOLJSTVA - prostovoljci bodo po MS delili brezplačen časopis o navdihujočih zgodbah prostovoljcev in vse Slovenije.	Hiša Sadeži družbe
petek, 26. 5. 2023, ob 17.00 (obvezne prijave)	BIOKINEMATSKE VAJE - regeneracija hrbtenice in medenično-križničnega sklepa – 2. del Ludvik Bojnec	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 29. 5. 2023, ob 17.00	SOOČANJE S TEŽAVAMI ALKOHOLIZMA Milan Osterc – obvezna prijava 031 538 586	Hiša Sadeži družbe
torek, 30. 5. 2023, ob 17.00	INTUITIVNO RISANJE MANDAL Dean Horvat	Hiša Sadeži družbe

Zavod za kulturo, turizem in šport
Murska Sobota

Za objavo dogodkov in koordinacijo terminov dogodkov se obrnite na TIC Murska Sobota, tel: 02/534 11 30, e-pošta: tic.ms@zkts-ms.si

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je zadolžen tudi za koordinacijo prireditev v Mestni občini Murska Sobota. Organizatorje kulturnih, turističnih in športnih prireditev vabimo, da v naši turistični pisarni (Turistično-informacijski center Murska Sobota) preverijo, kateri dnevi so že zasedeni z dogodki.